

Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз
6 марти соли 1998 № 84 тасдиқ шудааст

КОИДАҲОИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ БАРҚ

(қарори Ҳукумати ҶТ аз 27.02.2024 № 100)

I. Қисми умумӣ

1.1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1.1.1. Ҳамин «Қоидаҳои истифодаи қувваи барқ» дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 17 октябри соли 1996 № 465 интишор ёфтаанд.

Қоидаҳои мазкур ҳам барои ташкилотҳои таъминкунандаи қувваи барқ ва ҳам барои истифодабарандагони он, сарфи назар аз тобеияти идорӣ ва шакли моликияти онҳо, ҳатмӣ мебошанд.

1.1.2. Истифодаи қувваи барқ танҳо дар асоси шартномаи байни ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ва истифодабаранда (муштарӣ) басташуда иҷозат дода мешавад, ки дастгоҳҳои барқии он бевосита ба шабакаҳои ташкилоти таъминкунандаи барқ пайваست карда шудаанд.

Ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ҳақ дорад дар ҳолатҳои алоҳида ба муштарӣ фаръе, ки ба шабакаҳои барқии муштарӣ асосӣ пайваст карда шудаанд, шартномаи мустақими молиявӣ бандад.

Ба шартнома акт* дар бораи аз ҳамдигар ҷудо кардани баланси шабакаҳои барқӣ ва масъулияти истифодабарии тарафайн замима мегардад.

Шартномаҳои истифодабарии қувваи барқ мутобиқи шартномаҳои намунавие, ки ба ҳамин Қоидаҳо замима мегарданд, баста мешаванд.

*Истилоҳҳои асосие, ки дар Қоидаҳои мазкур истифода мешаванд, дар охири китоб дода шудаанд.

Эзоҳ: 1. Ин Қоидаҳо дар мавриди шартҳои ҳисоббаро баркунӣ бо истгоҳҳои барқии вазоратҳо ва идораҳо (онҳое, ки блокстанция нестанд) татбиқ намешаванд.

2. Тартиби ҳамчун муштариӣ ташкилотҳои таъминкунандаи қувваи барқ ба расмӣ даровардани аҳолии дар фасли 5 ҳамин Қоидаҳо баён шудааст.

1.1.3. Муштариёни фаръӣ барои истифодабарии қувваи барқ бо муштариён шартнома мекунанд.

Дар шартномаи байни муштарӣ ва ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ё дар замима ба шартнома маълумот дар бораи муштариёни фаръӣ ба шабакаи барқи муштарӣ пайвасташуда (номгӯй, иқтидор, истифодабарии барқ, ҳисобкунакҳои барқӣ, тариф ва дигар маълумот) зикр карда мешаванд.

1.1.4. Аз тарафи муштарӣ барои истифода нисбат ба меёри муқарраршуда ё иҷозатдодашуда, ки дар шартнома нишон дода шудааст, зиёд кардани иқтидор, ба истифода додани дастгоҳҳои нави барқӣ, инчунин пайваст намудани муштариёни нав танҳо бо иҷозати ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ баъди ба шартномаи истифодаи қувваи барқ ворид намудани таъйироту иловаҳои дахлдор амалӣ мегардад.

Муштарӣ ба шабакаҳои барқи ба ӯ тааллуқдошта дастгоҳи барқиро дар ҳудуди иқтидори дар шартнома нишон додашуда танҳо баъди гирифтани иҷозати иловагӣ аз ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ пайваст карда метавонад.

1.1.5. Ташкилотҳои таъминкунандаи қувваи барқ ҳақдоранд, ки бо корхонаю ташкилотҳои ҳама гуна шакли моликият, танҳо дар сурати мавҷуд будани меёрҳои таъиншудаи сарфи қувваи барқ барои воҳиди маҳсулоти истеҳсолшаванда шартнома банданд.

1.1.6. ШДСХ «Барқи Тоҷик» ҳақдоранд, ки дар асоси шартномаҳо бо системаҳои энергетикӣ дигар давлатҳо қувваи барқро содир ё ворид намояд. Истифодакунандагони қувваи барқ ҳақдоранд, ки бо мувофиқи ШДСХ «Барқи Тоҷик» қувваи барқро аз дигар давлатҳо ворид намоянд.

1.2. ШАРТҲОИ ТЕХНИКӢ ДАР БОРАИ ПАЙВАСТ НАМУДАНИ ДАСТГОҲҲОИ БАРҚИИ ИСТИФОДАКУНАНДАГОН

1.2.1. Барои пайваст намудани трансформаторҳои нав ё иқтидори иловагии трансформаторҳо ё муҳаррикҳои баландшиддат, инчунин пайваст кардани дастгоҳҳои пастшиддати нав ё нисбат ба меъёри иҷозатдодашуда зиёд кардани иқтидори онҳо, ки ба трансформаторҳои шабакаи ташкилоти таъминкунандаи барқ ва истифодакунанда пайваст карда мешаванд, ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ иҷозат медиҳад.

1.2.2. Ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ баъди гирифтани дархост аз муассисаи фармоишгар (иморатсоз) ё бо супориши вай аз ташкилоти генералии лоиҳакашӣ дар муддати ду ҳафта барои бо қувваи барқ таъмин намудани муассисаҳо, биноҳо, иморатҳои сохташаванда, навбатҳои онҳо ё бахшҳои алоҳидаи корхонаҳо, ки барои дар майдонҳои гуногун ҷойгир намудани онҳо вариантҳои муқоисавии техникаю иқтисодӣ ё ҳисобҳои техникаю иқтисодии васеъ кардан ё азнавсозӣ иҷро карда мешаванд, шартҳои пешаки медиҳад.

Дар шартҳои пешаки ба шабакаҳои ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ пайваст намудани объект инҳо нишон дода мешаванд:

а) нуқтаҳои пайвастшавӣ (станцияи ёрирасон, истгоҳи барқ ё хатти интиқоли барқ, шиддате, ки мувофиқи он бояд хатҳои ҳавой ё кабелӣ кашида шаванд), дараҷаи дар назардошташавандаи шиддат дар нуқтаҳои пайвастшавӣ; дар ҳолатҳои ҷудогона зарурати омӯختани варианти сохтмони МБГ дар асоси истифодаи гармӣ ё таҳияи вариантҳои нақшаи шабакаи истеъмолкунандаи қувва нишон дода мешавад;

б) бо сабаби пайдо шудани истифодакунандаи нави қувваи барқ талаботи асоснок оид ба пурқувват намудани шабакаҳои мавҷуда (зиёд кардани буриши симҳо, иваз ва ё зиёд намудани иқтидори трансформаторҳо, сохтмони бахшҳои эҳтиётӣ ва ғ.).

1.2.3. Мувофиқаи лоиҳаҳои дар назардошташавандаи бо барқ таъмин намудани муассисаҳо, биноҳо, иморатҳо, навбатҳои онҳо, бахшҳои алоҳидаи корхонаҳо ё объектҳои васеъшаванда ва аз нав сохташавандаи таҳти истифода

қарордошта, ки нақшаи берунии бо қувваи барқ таъмин намудани истифодакунанда таъбиротро талаб мекунад, Ҳангоми интихоби майдон барои сохтмон тибқи «Дастуруламал дар бораи таркиб, тартиби таҳия, мувофиқа ва тасдиқи лоиҳаҳо ва сметаҳо чиҳати сохтмони корхонаҳо, биноҳо ва иморатҳо» аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ анҷом дода мешавад.

1.2.4. Шартҳои техникий ба шабакаи ташкилоти таъминкунандаи барқ пайваст намудани муассисаҳо, биноҳо, иморатҳо, навбатҳои онҳо ё бахшҳои ҷудогонаи онҳо, ки мутобиқи лоиҳаҳои аз рӯи тартиби зикршудаи мувофиқагардида таҳия шудаанд, аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ дар муддати як моҳи баъди бо тартиби муқарраршуда тасдиқ шудани акт дар бораи интихоби майдони сохтмон ва барои объектҳои сохтмони истиқоматию шаҳрвандон бошад, дар муддати як моҳи баъди қабули қарори ҳукуматҳои ноҳияҳо, шаҳрҳо ва вилоятҳо оид ба ҷудо кардани қитъаи замин ба истифодакунандаи фармоишгар дода мешаванд.

1.2.5. Ҳангоми азнавсозӣ ё таъмир ёфтани дараҷаҳои дастгоҳҳои барқӣ (аз рӯи эътимоднокии барқрасонӣ), ки зиёд намудани иқтидори истеъмолиро талаб намекунад, ва ле таъбири нақшаи берунии бо барқ таъмин намудани истифодакунандаро пеш мегузорад, истифодакунанда вазифадор аст, ки барои ин аз ташкилоти таъминкунандаи барқ шартҳои техникий гирад.

1.2.6. Истифодакунанда вазифадор аст, ки бо талаби ташкилоти таъминкунандаи барқ бо дарназардошти имкониятҳои техникий аз тарафи ташкилоти мазкур муқарраршуда дастгоҳҳои барқӣи дигар истифодакунандагонро ба шабакаҳои худ пайваст намояд.

1.2.7. Истифодакунандагони дастгоҳҳои барқие, ки аз шабакаҳои муштариёни яклухтфурӯш—харидафурӯш ё муштариёни ташкилоти таъминкунандаи барқ (истифодакунандагони асосӣ) барқ мегиранд, шартҳои техникийро баъди мувофиқаи ҳатмӣ бо ташкилоти таъминкунандаи барқ аз муштариёни зикршуда мегиранд.

Агар бо сабаби зиёд шудани ҳаҷми масраф зарурати таъмир додани нақшаи берунии таъмини қувваи барқи истифодакунандаи харидафурӯш ё муштарӣ ё зиёд кардани иқтидори трансформаторҳо ва муҳаррикҳои баландшидат, ки дар шартнома бо ташкилоти таъминкунандаи барқ

зикр шудааст, ба миён ояд, истифодакунандаи харидафу-
руш ё муштарӣ барои ин кор шартҳои техникиро аз таш-
килоти таъминкунандаи барқ мегирад.

1.2.8. Дар шартҳои техники ба шабакаҳои ташкилоти
таъминкунандаи қувваи барқ пайваст намудани объект
имҳо нишон дода мешаванд:

а) нуқтаҳои пайвастшавӣ (станцияи ёрирасон, истоҳи
барқӣ ё хатти интиқоли барқ), шиддате, ки мувофиқи он
бояд хатҳои ҳавоӣ ё кабелӣ кашида шаванд, дараҷаи дар
назардоштанишавандаи шиддат дар нуқтаҳои пайвандшавӣ;
дар ҳолатҳои ҷудогона зарурати омӯхтани варианти сохт-
мони МБГ дар асоси истифодаи гармӣ ё таҳияи вариант-
ҳои нақшаи шабакаи истеъмолкунандаи қувва;

б) бо сабаби пайдо шудани истифодакунандаи нави
қувваи барқ талаботи асоснок оид ба пурқувват намудани
шабакаҳои мавҷуда (зиёд кардани бурриши симҳо, иваз ва
ё зиёд намудани иқтидори трансформаторҳо, сохтмони
бахшҳои эҳтиётӣ ва ғайра);

в) бузургии ҳисоби ҷараёнҳои расиши кӯтоҳ, талабот
оид ба муҳофизати реле, автоматика, алоқа, оиқ (изоляция)
ция) ва муҳофизат аз шиддати барзиёд;

г) талабот оид ба ҷуброни иқтидори реактивӣ;

д) талабот дар бораи баҳисобгирии қувваи барқ;

е) талаботи махсус оид ба насби дастгоҳҳои собитку-
нанда, олот ва асбоби назорати сифати қувваи барқ дар
қабулкунаки он мувофиқи ГОСТ;

ж) талабот оид ба танзими қадвали шабонарӯзии мас-
рафи истифодакунанда;

з) тавсияҳо ва иҷозати «Тоҷикгосэнергонадзор» оид ба
истифодаи лоиҳаҳои намунавӣ;

и) талаботи махсус ба дастгоҳҳои барқии истифодаку-
нандагоне, ки ба онҳо хатҳои таъминоти ташкилоти таъ-
минкунандаи қувваи барқ пайваст мешаванд (зарурати за-
хираи таъминотӣ, муҳофизати автоматӣ ҳангоми ба кор
даровардан, имконпазирии кори ҳамзамони хатҳои таъми-
нот, бо мақсади нигоҳ доштани таъминоти қабулкунакҳои
қувваи барқ, ҳангоми пайдо шудани камбуди иқтидор дар
системаи энергетикӣ ҷудо намудани ҳаҷми зарурӣ дар
хатҳои алоҳидаи захиравии таъминот ва ғ.);

к) талабот оид ба таҳияи лоиҳаи корхона, бино, иншо-
от (лоиҳаи корӣ) дар бобати ташкили истифодабарии даст-
гоҳҳои барқӣ;

л) рӯйхати муштариёни фаръие, ки ба шабакаи истифодакунанда пайваст карда мешаванд, бо зикри маълумоти асосии дурнамо доир ба бори онҳо ва истифодаи қувваи барқ;

м) талаботи иловагӣ ба дастгоҳҳои барқии мутобиқ бо асноди директивӣ.

1.2.9. Иҷрои шартҳои техникӣ, ки ташкилотҳои таъминкунандаи барқ додаанд, барои истифодакунандагон фармоишгарҳо ва ташкилотҳои лоиҳакашиё, ки ба онҳо таҳияи лоиҳаи барқрасонӣ супорида мешавад, ҳатмӣ аст.

Мӯҳлати амали шартҳои техникӣ ҳангоми интиҳоби майдони сохтмон ё барои лоиҳаи азнавсозӣ тайёр намудани бино, сохтмон бе азхудкунии ҳудуди иловагӣ ва объектҳои сохтмони истиқоматии шаҳравандӣ муқаррар карда ва дар шартҳои техникӣ нишон дода мешавад. Мӯҳлати зикршуда бояд аз вақти барои лоиҳакашӣ ва сохтмони корхона, бино, иншоот, навбатҳои он ё бахшҳои алоҳида зарур, ки дар асоси меъёрҳои ҷорӣ давомнокии сохтмон муайян шудааст, кам набошад.

1.2.10. Лоиҳаи (лоиҳаҳои корӣ) корхона, бино, иншоот, навбатҳои онҳо ё бахшҳои алоҳида, ки дар асоси қарорҳои лоиҳавии таҳияшуда ҳангоми интиҳоби майдони сохтмон ё ба лоиҳакашӣ тайёр намудани бино, шартҳои техникӣ барои ба шабакаҳои ташкилотҳои таъминкунандаи барқ ва «Қоидаҳои сохтори дастгоҳҳои барқӣ» (ки бояд аз тарафи сармуҳандиси лоиҳа бо қайди дахлдор тасдиқ шуда бошад), мувофиқа карда шудаанд, бояд дар маъсалаи таъминоти дохилии қувваи барқ бо «Тоҷикгосэнергонадзор» ба мувофиқа расонида шаванд.

Дар ҳолатҳои ҷудогона, дар сурате, ки ҳангоми лоиҳакашии корхона, бино, иншоот, навбатҳои он ё бахшҳои алоҳида зарурати қисман аз нишондодҳои қарорҳои лоиҳавии зикргардида ва шартҳои техникӣ мувофиқашуда инҳироф (берун рафтан) ба миён меояд, ин инҳирофот бояд пешаки аз тарафи ташкилотҳои лоиҳакашӣ бо ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ, ки пештар қарорҳои лоиҳавиро мувофиқ дониста, шартҳои техникиро додааст, ба мувофиқа расонида шаванд.

Нақшаҳои кориеро, ки дар мутобиқати пурра бо лоиҳа (лоиҳаи корӣ) таҳия шудаанд, ба мувофиқа расонидан лоzim нест.

1.2.11. Фармоишгар (истифодакунанда) бо иштироки

ташкilotи лоиҳакашӣ то оғози корҳои сохтмон дар объект, қисматҳои дахлдори лоиҳа (лоиҳаи кори)и корхона, бино, сохтмон, навбатҳои он ё бахшҳои ҷудогона ва нақшаҳои кориро ба ташкilotи таъминкунандаи қувваи барқ пешниҳод мекунад.

Ин ташкilot дар муддати 10 рӯз мутобиқати қарорҳои лоиҳавии қабулшударо бо шартҳои техники ва «Қоидаҳои сохтори дастгоҳҳои барқӣ» месанҷад ва барои ба шабакаи барқӣ ташкilotи таъминкунандаи қувваи барқ пайваст намудани объект иҷозат медиҳад. Дар баъзе ҳолатҳо, вақте ки зарурати санҷиши иловагӣ ба миён меояд, мӯҳлати баррасии ҳуҷҷатҳои лоиҳавии зикршуда то 1 моҳ дароз карда мешавад.

Дар ҳолате, ки дар ҳуҷҷатҳои лоиҳавӣ инҳирофот аз талаботи шартҳои техники, ё асноди ҷорӣи меъёри ошкор мегарданд, ба фармоишгар дар бораи пайваст кардани объект ба шабакаҳои ташкilotи таъминкунандаи барқ бо зикри далелҳо мактуб бо ҷавоби рад фиристода мешавад.

Фармоишгар (истифодакунанда), ки барои ба шабакаи истифодакунандаи харидафурӯш ва ё муштарӣ пайвастан шартҳои техникӣ гирифтааст, ҳуҷҷатҳои таҳияшудаи лоиҳавии пайваст намудани корхона, бино, иншоотро ба истифодакунандаи харидафурӯш ё муштарӣ пешниҳод ме- намояд.

1.2.12. Шинондани дастгоҳҳои барқии нав, васеъ кардан ва таҷдиди дастгоҳҳои барқии амалкунандаи истеъ- молкунандагон бо қувва ва маблағи ҳуди истифодакунандагон сурат мегирад.

1.2.13. Дар сурате, ки агар ба таркиби иқтидори умумии бо шартҳои техникӣ иҷозатдодашуда дастгоҳҳои барқии гармкунанда ва термикӣ (сарфи назар аз таъинот) дохил бошанд, он гоҳ ташкilotи таъминкунандаи қувваи барқ ҳангоми мавҷуд будани ҳулосаи «Тоҷикгосэнергонадзор» барои истифодаи дастгоҳҳои термикӣ ба шабака пайваст намудани онҳоро ба таври инфиродӣ баррасӣ мекунад.

1.3. ИҶОЗАТ БА ИСТИФОДАИ ДАСТГОҲҲОИ БАРҚИИ МУШТАРИЁН

1.3.1. Ҳамаи дастгоҳҳои барқии ба шабака пайвастанда ва таҷдидшавандаи истифодакунандагон бояд муто-

бики «Қоидаҳои сохтори дастгоҳҳои барқӣ», меъёрҳои сохтмон ва асноди дигари меъёри иҷро шуда, ҳуҷҷатҳои лоиҳавии бо тартиби муқарраргардида мувофиқшуда, инчунин ҳуҷҷатҳои қабулу супоридани техникӣ дошта бошанд.

✓ 1.3.2. Дастгоҳҳои барқӣ, қабл аз ба истифода додан бояд аз озмоиши қабулу супоридан гузаронида шаванд ва истифодакунанда онҳоро аз ташкилоти васлкунанда бо акти мутобиқи қоидаҳои ҷорӣ тартибдодашуда қабул намояд.

✓ Баъд аз ин истифодакунанда вазифадор аст, ки ҳуҷҷатҳои лоиҳавӣ ва қабулу супоридани техникиро дар ҳаҷми зарурӣ ва дастгоҳҳоро ба нозирӣ Назорати давлатии барқ ҷиҳати муоина ва додани иҷозат барои истифода пешниҳод намояд.

Дастгоҳҳои барқии таҷдидшуда низ пеш аз он, ки ба истифода дода мешаванд, бояд аз муоинаи нозирӣ «Тоҷикгосэнергонадзор» гузаронида шаванд.

1.3.3. Тартиби ба истифода иҷозат додани дастгоҳҳои барқӣ ба дастгоҳҳои нав насбшуда ва таҷдидшудаи муштариёни фаръӣ, аз ҷумла барои ба шабакаи истифодакунандагони харидафурӯш пайваст намудани онҳо татбиқи мегардад.

✓ 1.3.4. Ба истифода иҷозат додани дастгоҳҳои барқӣ ҳамон вақт имконпазир аст, ки истифодакунанда коргари техникӣ барқ ва шахсе, ки масъули хоҷагии барқ таъин шудааст, дошта бошад.

1.3.5. Агар дастгоҳҳои барқии нав насбшудаи истифодакунанда (станцияҳои ёрирасон, шабакаҳо) транзитӣ бошанд ё ба тарзи собит ба хатти интиқоли барқи 35 кв ва зиёда аз он пайваст шуда, ба баланс ва хизматрасонии ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ дода шуда бошанд, қабул ва барои истифода иҷозат додани онро корхонаи дахлдори системаи энергетикӣ ва «Тоҷикгосэнергонадзор» анҷом медиҳанд.

1.3.6. Ба дастгоҳҳои барқии нав дар сурати мавҷуд будани иҷозати (наряд) «Тоҷикгосэнергонадзор» барои истифода баъди имзои шартнома оид ба истифодаи қувваи барқ ва санҷишу насби асбобҳои баҳисобгирии шиддат дода мешавад.

1.3.7. Муоинаи техникӣ ва барои истифодаи дастгоҳҳои барқӣ иҷозат додан, ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ва «Тоҷикгосэнергонадзор» ро дар мавриди ба исти

фода додан мӯътадил қор нақардани онҳо масъул намесозад.

1.3.8. Дар ҳолати ошқор гардидани қамбудиҳо дар насаби дастгоҳҳои барқӣ, инҳирофот аз шартҳои техникии барои пайвастан додашуда, «Қоидаҳои сохтори дастгоҳҳои барқӣ», СНИП ва дигар асноди меъёри ё дар мавриди набудани қорғари хизматрасони дастгоҳҳои мазкур бо бартараф намудани қамбудиҳои ҷойдошта барои истифодаи онҳо иҷозат додан манъ аст.

1.3.9. Дастгоҳҳои барқие, ки қори онҳо ҳислати мавсимӣ дорад, ҳар сол пеш аз ба қор даровардан бояд аз муоинаи нозирӣ «Тоҷикгосэнергоназор» гузаронида шавад. Дар ин ҳолат бояд ба нозир протоколи озмоиш ва тафтиши дастгоҳ пешниҳод карда шавад.

Ба дастгоҳҳои барқии ҳислати қори мавсимиюшта баъди аз санҷиш гузаронидани онҳо ва додани иҷозат барои истифода шиддат дода мешавад.

1.4. ШАРТҲОИ АСОСИ ВА НИЗОМИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ БАРҚ

1.4.1. Ташкилоти таъминкунандаи барқ, ба ҳамаи истифодакунандагон мутобиқи ҳаҷми истифодаи иқтидор ва қувва, ки дар шартнома оид ба расонидани қувваи барқ муайян карда шудааст, қувваи барқ медиҳад.

Дар ҳолати ба миён омадани қамбуди қувва ва иқтидор дар системаи энергетикӣ ташкилоти таъминкунандаи барқ бо дарназардошти захираҳои мавҷудаи қувваи барқ ва тақсими он ба сеоҳаҳо ва ҳар моҳ ҳаҷми қувваи истифодашаванда ва иқтидорро ба шартнома дохил мекунад.

1.4.2. Ҳангоми дар ихтиёри муштарӣ мавҷуд будани истигоҳи барқии худӣ (блок-станция) барои ӯ нақшаи умумии истифодаи қувва бо ҷудо намудани таҳвили қувваи барқ аз шабакаи ташкилоти таъминкунандаи барқ ва қувваи истеҳсолкардаи блок-станцияи худӣ, муқаррар карда мешавад.

1.4.3. Ҳамаи истифодакунандагон вазифадоранд, ки нақшаҳои муқаррарнамуда ва низоми истифодаи қувваи барқро риоя намоянд, истифодаи оқилона ва пурсамари онро таъмин кунанд, ба тороҷ ва бемавқеъ сарфшавии он роҳ надиҳанд.

1.4.4. Истифодакунандагони саноатӣ ва истифодаку-

нандагони ба онҳо баробарҳуқуқи кишоварзӣ вазифадо-
ранд, ки:

а) меёрьҳои аз ҷиҳати техники ва иқтисодӣ асоснок ва пешқадами ба ҳар воҳиди маҳсулоти истеҳсолшаванда, кор (корҳои умумиистеҳсоли ва технологӣ, инфиродӣ ва гурӯҳӣ, солона, семоҳа ва моҳона) сарф шудани қувваи барқро таҳия намоянд ва ҳангоми такмил (тағйир) додани технология, ташкили истеҳсолот ва ҷорӣ намудани техникаи нав онҳоро аз нав дида бароянд.

Меёри сарфи қувваи барқ барои як воҳиди маҳсулоти истеҳсолшаванда аз тарафи вазоратҳо ва кумитаҳои дахлдор тасдиқ ва бо «Тоҷикгосэнергонадзор» мувофиқа карда мешавад;

б) барои ҳар корхона дар маҷмӯъ, инчунин барои агрегатҳо, ҷехҳо ва гурӯҳҳои истифодакунандагон, ки қувваи зиёд сарф мекунанд, баланси истифодаи қувваи барқро тартиб диҳанд ва дар асоси он самаранокии истифодаи қувваи барқро дар равандҳои истеҳсолот таҳлил намоянд, сарфаи бефоида ва кам шудани қувваи барқро ошкор карда, барои кам ва бартараф намудани онҳо тадбирҳо андешанд;

в) бо мақсади муайян намудани талабот ба қувваи барқ дар давраи ба нақша гирифташаванда афзоиши иқтидори ҳосилшавандаи ташкилоти таъминкунандаи барқ, зарурати баланд бардоштани қобилияти таъминоти шабакаҳои барқӣ, такмили нақшаи барқрасонӣ барои як сол ва дурнамои минбаъда (бо дарназардошти ҳаҷми ба нақша гирифташавандаи истеҳсоли маҳсулот, навъҳои кор ва меёрьҳои сарфи қувваи барқ ва ба эътибор гирифтани вазифаҳои сарфи қувваи барқ ва ба эътибор гирифтани вазифаҳои оид ба кам кардани онҳо ва чорабиниҳо доир ба сарфаи қувваи барқ) баланси истифодаи қувваи барқро тартиб диҳанд;

г) меёрьҳои тасдиқшудаи сарфи қувваи барқро барои ҳар воҳиди маҳсулот (кор) риоя кунанд ва иҷрои вазифаҳои муқаррашударо доир ба кам кардани онҳо таъмин намоянд;

д) нақшаи солона ва дурнамои (минбаъда) чорабиниҳои ташкилӣю техникии сарфа кардани қувваи барқро таҳия намоянд ва амалӣ гардонанд;

е) иҷроя бо ташкилоти таъминкунандаи барқ ва «Тоҷикгосэнергонадзор» чорабиниҳои танзимкунандаро оид

ба кам кардани бор дар соатҳои сарфи ҳадди аксари шабонарӯзи бори системаи энергетикӣ таҳия ва амалӣ намоянд;

ж) ҳангоми қатъи садамавии системаи энергетикӣ таълаботи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқро оид ба кам кардани бор (қатъ кардан) ё мутобиқи ҷадвалҳои тасдиқшудаи кам ва қатъ кардани барқи истифодакунандагон ҳангоми нарасидани иқтидори барқ дар системаи энергетикӣ ё системаи мутамаркази энергетикӣ бечунучаро иҷро намоянд;

з) лимитҳои муқаррарнамудаи ташкилоти таъминкунандаи барқро оид ба ҳаҷми иқтидор дар соатҳои сарфи ҳадди аксари системаи энергетикӣ, андозаҳои қобили қабули иқтидори реактивӣ, ки аз шабакаи ташкилоти таъминкунандаи барқ истифода карда мешаванд ва низоми кори дастгоҳҳои ҷуbronкунандаро риоя намоянд;

и) мутобиқи шартнома бо ташкилоти таъминкунандаи барқ дар ҳудуди тобеяти балансии шабакаи барқӣ нишондиҳандаҳои сифатии қувваи барқро, ки дар кори қабулкунандаҳои барқии муштарӣ зикр шудаанд, нигоҳ доранд.

1.4.5. Ҳангоми вайрон кардани нақшаҳо ва низоми муқарраршудаи истифодаи қувваи барқ дар мавриди истифодакунандагон чораҳои таъсиррасонӣ (ҷарима) истифода мешаванд:

а) барои исрофкориҳои қувваи барқ дар мавриди ашхоси гунаҳкор метавонанд чораҳои дар қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардида андешида шаванд;

б) дар ҳолати вайрон кардани тартиби муқарраршудаи истифодаи қувваи барқ вайронкунандагони тартиб бо пешниҳоди ташкилоти таъминкунандаи барқ ба навбати аввали қатъкунӣ аз рӯи ҷадвали садамавии тасдиқшуда гузаронида мешаванд. Ҳангоми мунтазам вайрон кардани тартиб барқ ғавран қатъ карда, вайронкунандаи тартиб ба ҷавобгарии ҷиноятӣ кашида мешавад;

в) ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ҳақ дорад, ки дар ҳолатҳои аз меъёри шабонарӯзӣ зиёд истифода бурдани қувва мутобиқи 6.1.9.6. ҳамин Қоидаҳо лодани барқро ба истифодакунанда маҷбуран маҳлуд намояд;

г) ҳангоми аз ҳаҷми шартномавӣ зиёд истифода намудани қувва, истифодакунанда арзиши 10-кратии Ойро мутобиқи 6.1.8.2. месупорад. Пардохт барои аз меъёри дар шартнома нишон додашуда зиёд истифода бурдан ба муш-

тарӣ ҳуқуқи истифодаи барзиёди қувваро дар оянда на медиҳад;

д) дар ҳолатҳои бо айби истифодакунанда паст шудани сифати қувваи барқ дар ҳудуди тобеияти балансии шабакаҳои барқӣ истифодакунанда ба ҳаҷми 25 фоизи арзиши қувваи барқӣ бо сифати паст додашуда ба ташкилоти таъминкунандаи барқ ҷарима месупорад.

1.5. ИСТИФОДАИ ДАСТГОҲҲОИ БАРҚӢ АЗ ТАРАФИ МУШТАРИЁН

1.5.1. Ҳудуди ҷавобгарии байни истифодакунанда ва ташкилоти таъминкунандаи барқ барои ҳолат ва хизматрасонии дастгоҳҳои барқӣ бо тобеияти баланси онҳо муайян карда шуда, дар акти аз ҳам ҷудо кардани тобеияти балансии шабакаҳои барқӣ ва ҷавобгарии тарафайн барои истифодабарӣ, ки ба шартнома замима мегардад, қайд карда мешавад.

1.5.2. Ҳудуди ҷавобгарӣ барои ҳолат ва хизматрасонии дастгоҳҳои барқӣ шиддатан 1000 В ва зиёда аз он чунин муқаррар карда мешавад:

а) дар пайваستкунандаи оиқи гузарандаи хатти ҳавоӣ аз қисмати берунии олоти тақсимкунандаи пӯшида ва дар баромади симҳо аз сиққонаки кашандаи шаддаи оиқҳои олоти тақсимкунандаи кушода;

б) дар нӯги воридаи кабелӣ ё ҳавоии таъминотӣ ё хатҳои берунраванда.

Зимнан ҷавобгарӣ барои ҳолати дар зербандҳои «а» ва «б» зикршудаи пайвастшавӣ ба зиммаи ташкилоте, ки станцияи ёрирасонро истифода мекунад, гузошта мешавад.

Ҳудуди ҷавобгарӣ барои ҳолат ва хизматрасонии хатҳои интиқоли барқӣ шиддатан 1000 В. ва зиёда аз он, ки кафшер (мустақим ё ба воситаи ҷудокунанда) дорад ва ба ташкилотҳои гуногун мутааллиқ аст, дар пояи хатти асосӣ, ҷое ки кафшер шудааст, муқаррар карда мешавад. Ҷавобгарӣ барои ҳолати сиққонакҳое, ки кафшерхоро пайваст мекунад, ба дӯши ташкилоте мебошад, ки хатти асосӣ дар ихтиёри он аст.

Эзоҳ: Муқаррар кардани ҳудуди дигари масъулияти асосноке, ки мувофиқи хусусиятҳои истифодаи дастгоҳҳои барқӣ ё олоти алоқа ба миён меояд, имкон дорад.

1.5.3. Ҳудуди ҷавобгарӣ байни истифодакунанда ва

ташкilotи таъминкунандаи барқ барои ҳолат ва хизматрасонии дастгоҳҳои барқии шиддаташон то 1000 В. чунин муқаррар карда мешавад;

а) ҳангоми мавҷуд будани шоҳаҳои ҳавой — дар оиқҳои аввалин, ки дар болои бино ё пояи интиқоли барқ насб карда шудаанд;

б) ҳангоми интиқоли заминии барқ тавассути кабель — дар нӯги кабели таъминотӣ дар даромадгоҳи он ба бино.

Ҷавобгариҳо барои ҳолати пайвастшавӣ дар ҳудуди тобеияти балансии шабакаи барқӣ дар хонаҳое, ки ба идораҳои истиқоматӣ, муассисаҳо ва дигар истифодакунандагони ғайриистехсолӣ тааллуқ доранд, ташкilotи таъминкунандаи барқ ба ўҳда дорад.

Дар сурати мутобикати ҳудуди тобеияти балансии дар банди мазкур зикршуда онҳо метавонанд, ки бевосита дар шартнома муайян карда шаванд.

1.5.4. Истифодакунанда барои ҳолати техникӣ, техникаи бехатарӣ ва истифодаи дастгоҳҳои барқии дар ихтиёраш буда, барои истифодаи оқилонаи қувваи барқ, иҷрои нақшаҳо ва низоми муқарраршудаи истифодаи барқ, таъмини сифати қувваи барқ ва риояи интизоми оперативӣ мутобикати қоидаҳои амалкунанда, инчунин барои сари вақт иҷро намудани дастурҳои намоёндагони мақомоти назорати энергетикӣ ҷавобгар аст.

1.5.5. Дар сурати мавҷуд будани шароити ҳосилотсолот ва истифодаи дастгоҳҳои барқии (зеризаминӣ, истеҳсолоти тарканда, кашиши барқӣ)-е, ки дар «Қоидаҳои истифодаи техникаи дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон» ва «Қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон» зикр нашудаанд, истифодакунандагон вазифадоранд, ки онд ба истифода ва хизматрасонии бехатарии дастгоҳҳои барқии мазкур дастуруламалҳои махсус дошта бошанд.

1.5.6. Бо мақсади истифодаи эътимоднок, сарфакорона ва бехатарии дастгоҳҳои барқӣ истифодакунанда вазифадор аст, ки:

а) санҷиши ҳолат, озмоиши эҳтиётӣ ва таъмири дастгоҳҳои барқӣ ва воситаҳои муҳофизатии ба вай тааллуқ дошта, инчунин таъмири бинои ҷойгиршавии таҷҳизоти тақсимкунанда ва трансформаторҳоро дар ҳаҷм ва мӯҳлатҳои муқаррарнамудаи меъёр ва қоидаҳои амалкунанда анҷом диҳад;

б) нақшаи таъминоти барқро бо ҷудо кардани бори масъул дар хатҳои захиравии таъминоти берунӣ, ки интиқоли қувваи барқро барои пурра кардани брони технологӣ ва садамавӣ ҳангоми кам кардани бори садамавӣ дар системаи энергетикӣ таъмин мекунад, тақмил диҳад;

в) риоя намудани супоришҳои ташкилоти таъминкуандаи қувваи барқро. Оид ба мушаххасот ва дастурҳо дар мавриди муҳофизати реле ва автоматика, инчунин дастурҳо оид ба автоматҳо ва асбобҳои муҳофиз риоя кунад; насби автоматҳои баҳаракатандозии захира (АБЗ)ро бо ташкилоти таъминкуандаи қувваи барқ мувофиқа намояд;

г) бо талаби ташкилоти таъминкуандаи қувваи барқ нишондиҳандаҳои сифати қувваи барқро, ки бо кори дастгоҳҳои барқӣ истифодакунанда муайян карда мешаванд ба таври доимӣ, давра ба давра ё тохтоҳ назорат намояд; оид ба беҳбуди сифати қувваи барқ дар шабакаҳои барқӣ худ чорабиниҳо гузаронад;

д) мутобиқи талаботи бобҳои 1-5 «Қоидаҳои сохтори дастгоҳи барқӣ» баҳисобгирӣ қувваи барқ ва иқтидори онро таъмин гардонад;

✓ е) хизматрасонии дастгоҳҳои барқиро аз тарафи коргари дорои тахассуси зарурӣ таъмин намояд; коргари хизматрасонии дастгоҳҳои барқиро таълим ва дастур диҳад ва ўро бо ҷои кори муцаххаз, воситаҳои ҳифозатӣ ва асбобҳо, мавод ва дастурамалҳои зарурӣ таъмин гардонад;

ж) тадбирҳои зидди садама, сӯхтор ва оид ба техникаи бехатариро амалӣ гардонад;

з) бо мақсади назорат аз болои низоми истифодаи барқ, истифодаи сарфакорона ва оқилонаи он, назорат намудани ҳолати техникӣи хоҷагии барқ, дар ҳар лаҳзаи шабонарӯз ба намояндагони мақомоти назорати давлатии барқ додани имконияти дохилшавиро ба ҳама гуна нуқтаҳои барқӣ аз рӯи шаходатномаи хизмати онҳо таъмин намояд;

и) дастурҳои намояндагони назорати давлатии барқро дар бораи бартараф кардани камбудии дар сохтмон, истифодабарӣ ва хизматрасонии дастгоҳҳои барқӣ ва истифодаи қувваи барқ ҷойдошта дар муҳлатҳои муқарраршуда иҷро намояд.

1.5.7. Истифодакунанда вазифодар аст, ки:

а) дар бораи ҳамаи камбудии нақшаи баҳисобгирӣ ва ғайри қобили кор будани асбобҳои ҳисобкунӣ;

б) дар бораи садамаҳои вобаста бо қатъи хатҳои таъ

минотӣ, вайрон шудани таҷҳизоти асосӣ, зарар дидани одамон ва ҳайвонот аз ҷараёни барқ, инчунин дар бораи сӯхторҳое, ки бо сабаби вайрон будани дастгоҳҳои барқӣ ба амал омадаанд;

в) доир ба ҳама гуна вайрониҳои таҷҳизоте, ки ба ташкилоти таъминкунандаи барқ тааллуқ доранд ва дар бино ё ҳудуди истифодакунанда ҷойгиранд, фавран ба ташкилоти таъминкунандаи барқ хабар диҳад.

1.5.8. Ба таъмир гузоштани хатти интиқоли қувваи барқ, нуқтаҳои тақсимкунанда ва истгоҳҳои трансформатории муштарие, ки тавассути он ба таври транзитӣ ба дигар истифодакунандагони ташкилоти таъминкунандаи барқ қувва дода мешавад, инчунин баъди таъмир ба кор даровардани таҷҳизоти зикршуда бо иҷозати ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ анҷом дода мешавад.

1.5.9. Истифодакунанда ва ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ вазифадоранд, ки тибқи «Қоидаҳои муҳофизати шабакаҳои барқӣ» ҳифзи дастгоҳҳои барқии дар ҳудуди онҳо қарордошта, ба онҳо озодона дастрасӣ доштан ва даромадан, дар минтақаҳои муҳофизатии хатҳои кабелӣ ва ҳавоии интиқоли барқ манъ кардани ҳама гуна сохтмон, нигоҳ доштани масолеҳ, анҷом додани корҳои заминкани ва сохтмонро бе иҷозати ташкилоте, ки хатҳои кабелӣ ва ҳавоӣ ба он тааллуқ дорад, таъмин намоянд.

1.5.10. Истифодакунанда вазифадор аст, ки дохил шудани коргарони ташкилоти таъминкунандаи барқро барои дар қисми транзитии истгоҳҳои ёрирасон анҷом додани корҳои тағйирдиҳии иқтидор ва корҳо оид ба сохтмон ва таъмири шабакаҳои барқии ташкилоти таъминкунандаи барқ, ки дар ҳудуди он ҷойгир шудаанд, таъмин намояд. Ташкилоти таъминкунандаи барқ вазифадор аст, ки баъди ба анҷом расонидани корҳо аз ҳисоби худ ҳудуд ва биноро, ки дар он ҷойҳо корҳоро анҷом додааст, ба таври зарурӣ ба тартиб дарорад.

1.5.11. Истифодакунанда вазифадор аст, ки барои сохтмон ва ба кор андохтани истгоҳҳои барқии идоравӣ аз ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ иҷозат гирад, назоратро аз болои онҳо ва кори мӯътадили онҳо таъмин намояд.

1.5.12. Истифодакунандагони қувваи барқ вазифадоранд, ки:

а) мувофиқи намунаҳои тасдиқшуда ва дар мӯҳлатҳои

мутабиқи низомномаҳои амалкунанда муқарраргардида оид ба тартиби пешниҳод намудани ҳисобот дар бораи сарфи қувваи барқ, иҷрои меъёрҳои сарфи қувваи барқ ва дигар нишондиҳандаҳо ба ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳисобот пешниҳод намоянд;

б) бо талаби ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ 24 соати рӯзи охири ҳар давраи ҳисоботиро ба қайд гирифта, мутабиқи қадвали муқарраршуда ба ташкилоти таъминкунандаи барқ дар бораи нишондиҳандаҳои ҳисобкунакҳои барқ (системаи баҳисобгирӣ), ки миқдори барқи аз шабакаҳои ташкилоти таъминкунандаи барқ гирифташуда, барқи ба муштариёни фаръӣ додашуда ва барқи дар блок-станцияҳои худӣ истеҳсолшударо ба ҳисоб мегиранд, маълумот диҳанд;

в) ҳар сол на камтар аз 2 маротиба ба ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ қадвали истифодаи фаъоли қувва ва иқтидори реактивиро дар рӯзҳои кории ҳафтаи мистон ва тобистон пешниҳод намоянд;

г) ба ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ дар бораи истифодаи барқ дар соли оянда дархост пешниҳод намоянд;

д) бо талаби ташкилоти таъминкунандаи барқ маълумоти зеринро ба ҳисоб гирифта, маълумот диҳанд:

сарфи қувваи фаъол дар ҳар шабонарӯз ва ҳар моҳ;

сарфи ҳаршабонарӯзии иқтидори реактивӣ дар давраҳои бори ҳадди аксар ва ҳадди ақали системаи энергетикӣ;

сарфи қувваи фаъол (иқтидор) дар ҳар 30 дақиқа ҳангоми интиқоли бори ҳадди аксари системаи энергетикӣ.

Эзоҳ: Ба қайд гирифтани сарфи шабонарӯзии қувваи барқ ви бори воқеӣ (фаъол ва реактивӣ) аз тарафи истифодакунанда дар китоби рақам гузошташуда ва сӯроҳ карда, ресмон гузаронидашуда сурат мегирад.

1.6. НАЗОРАТИ ДАВЛАТИИ БАРҚ АЗ БОЛОИ ДАСТГОҲҲОИ БАРҚИИ ИСТИФОДАКУНАНДАГОН

1.6.1. Вазорати давлатӣ аз болои дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон, сарфи назар аз тобеияти идорӣ ва шакли моликияти онҳо, аз тарафи Назорати давлатии энергетикии Тоҷикистон (мухтасар — «Тоҷикэнергонадзор») амалӣ мегардад.

1.6.2. «Тоҷикгосэнергонадзор» дар асоси «Низомномаи

Назорати давлатии барқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 17 октябри соли 1996 таҳти № 465 тасдиқ шудааст, амал мекунад.

Назорати энергетикӣ аз болон дастгоҳҳои барқие, ки аз рӯи қоидаҳои махсуси бо Ширкати давлатии саҳҳомия ҳолдингии «Барқи Тоҷик» мувофиқашуда ва аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқгардида истифода бурда мешаванд, аз ҷониби вазоратҳо ва идораҳои дахлдор ба амал бароварда мешавад.

1.6.3. Ба амал баровардани назорати давлатии барқ вазоратҳо, идораҳо, ташкилотҳои кишоварзӣ ва истиқоматию коммуналиро аз ӯҳдадорӣ дар мавриди назорати ҳолати техникӣ ва истифодаи дастгоҳҳои барқии ташкилоту корхонаҳои тобегӣ онҳо озод намекунад ва масъулияти худро истифодакунандагонро дар бобати риояи «Қоидаҳои сохтори дастгоҳҳои барқӣ», «Қоидаҳои истифодабарии техникӣи дастгоҳҳои барқӣ аз тарафи истифодакунандагон», «Қоидаҳои техникаи бехатарӣ» ҳангоми истифода бурдани дастгоҳҳои барқӣ», «Қоидаҳои истифодаи қувваи барқ» ва дигар асноди директивӣ аз байн намебарад.

1.7. НАСБ ВА ИСТИФОДАИ АСБОБҲОИ БАҲИСОБИРИИ ҚУВВАИ БАРҚ

1.7.1. Дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон бояд бо мақсади баробар кардани ҳисоб бо ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ бо асбобҳои зарурӣ таъмин бошанд.

1.7.2. Ба шабакаҳои ташкилоти таъминкунандаи барқ, инчунин ба шабакаҳои муштарӣ истифодакунандаи харидафурӯш ва муштарии фаръӣ пайваست намудани дастгоҳҳои барқие, ки асбобҳои баҳисобгирии қувваи барқро надоранд, манъ аст.

1.7.3. Ҳангоми ба якҷианд истифодакунандагони гурӯҳҳои гуногуни тарифбандишаванда аз як нуқтаи таъминот додани қувваи барқ бояд барои ҳар гурӯҳи тарифбандишаванда асбобҳои баҳисобгирӣ насб карда шаванд.

Ғайр аз ин, барои баҳисобгирии назоратии қувваи барқ (назорат аз болон иҷрои меъёрҳои муқарраршудаи сарфи қувваи барқ) дар цехҳои алоҳида, агрегатҳое, ки барқро зиёд масраф мекунанд, дар хатҳои технологӣ, биноҳо, объектҳои алоҳидаи кишоварзӣ ва ҳоҷагии коммуналиро маи-

шӣй ва дигар объектҳои асбобҳои баҳисобгирӣ насб карда мешаванд.

1.7.4. Асбобҳои баҳисобгирӣ (аз ҷумла ҳисобкунакҳои барқии қувваи фаъол, иқтидори реактивӣ, инчунин олоти ҷамъбасткунанда ва системаҳои автоматии баҳисобгирӣ) мутобиқи «Қоидаҳои сохтори дастгоҳҳои барқӣ» насб карда мешаванд ва бояд ҷавобгӯи талаботи ГОСТ бошанд.

1.7.5. Дар биноҳои истиқомати барои ҳар хона ҷиҳати баробар кардани ҳисоби аҳолии ҳисобкунакҳои барқӣ насб карда мешаванд.

Ғайр аз ин, ки дар ҳар хона ҳисобкунаки барқӣ насб карда мешавад, ҳамчунин барои ҳисобу китоби идораҳои истифодаи манзил барои барқӣ дар корҳои умумӣ (равшан кардани зинаҳои баромад, кори лифтҳо, насосҳо ва ғ.) истифодашуда низ ҳисобкунаки барқӣ гузошта мешавад.

1.7.6. Ҳисобкунакҳои барқӣ, аз ҷумла ҳисобкунакҳои электронӣ, инчунин дигар веситаҳои баҳисобгирии барқ ва иқтидор (дастгоҳҳои ҷамъбасткунанда, системаҳои автоматии баҳисобгирӣ ва назорат ва ғ.), ки барои бо ташкилоти таъминкунандаи барқ баробар кардани ҳисоби корхонаҳо, совхозҳо, ташкилотҳои истифодаи манзил (идораҳои истифодаи манзил, шӯъбаҳои манзили коммуналӣ, идораи хонаҳо ва ғ.) ва дигар ташкилотҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ пешбинӣ шудаанд, аз тарафи истифодакунандагон харида ва насб шуда, ба таври ройгон ба баланси ташкилоти таъминкунандаи барқ дода мешаванд.

Ҷавобгарӣ барои ҳифозат ва ҳолати техникий трансформаторҳои андозагирӣ ва занҷирҳои дуюм (иловагӣ), аз ҷумла хатҳои алоқаи системаи автоматиконидае, ки асбобҳои баҳисобгириро бо барқ таъмин мекунанд, ташкилоте ба ӯҳда дорад, ки дастгоҳҳои барқӣ дар баланси он қарор доранд.

1.7.7. Ҳисобкунакҳои барқии дар хонаҳо буда (ғайр аз хонаҳое, ки дар моликияти шахси шаҳрвандон қарор доранд), ки барои баробар кардани ҳисоби аҳолии бо ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ пешбинӣ шудаанд, бояд дар баланс ва хизматрасонии ташкилоти таъминкунандаи барқ бошанд.

Зимнан ҳисобкунакҳои барқӣ (ҳисобкунакҳои хонаҳо ва барои ба ҳисоб гирифтани сарфи умумии қувваи барқ дар бино) бо тартиби зер харида, насб карда мешаванд ва

ба таври ройгон ба баланси ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ дода мешаванд:

а) барои биноҳои нав сохташуда — аз тарафи ташкилотҳои сохтмон;

б) ҳангоми ба қисмҳо ҷудо кардани баҳисобгирии қувваи барқ аз тарафи ташкилотҳое, ки тақсимои баҳисобгирро анҷом медиҳанд.

Агар дар биноҳои истиқоматии зикршуда ҳисобкунакҳои барқии ба шахсони алоҳида тааллуқдошта мавҷуд бошанд, хизматрасонии ин гуна ҳисобкунакҳо аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ бо тартиби дар банди 1.7.8. пешбинишуда анҷом дода мешавад.

1.7.8. Ҳисобкунакҳои барқии барои баробар кардани ҳисоби барқи истифодакардаи колхозҳо, ташкилотҳои кооперативӣ, тижоратӣ ва дигар ташкилотҳо, инчунин шахрвандоне, ки дар хонаҳои шахси зиндагӣ мекунанд, пешбинишударо муштариён меҳаранд ва насб мекунанд ва бо ризоияти онҳо бегона карда, ба хизматрасонии ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ қабул карда мешаванд.

1.7.9. Пайвасти кардани ҳисобкунакҳои барқӣ дар объектҳои нав ба истифода додашаванда, инчунин аз рӯи нақша иваз кардани ҳисобкунакҳое, ки дар баланс ва хизматрасонии ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ қарор доранд, дар мӯҳлатҳои мақаррарнамадаи Маркази давлатии стандартизация ва метрологияи Тоҷикистон аз тарафи кормандони ташкилоти таъминкунандаи барқ аз ҳисоби ин ташкилот иҷро карда мешавад.

1.7.10. Дар сурати вайрон шудани нақшаи баҳисобгирӣ ва хароб шудани ҳисобкунакҳои барқӣ бо айби истифодакунанда татбир, иваз кардан ва санҷиши давлатии онҳо аз ҳисоби ӯ амалӣ мегардад.

1.7.11. Ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад аз истифодакунанда талаб кунад, ки ба ҷои ҳисобкунаки бо айби ӯ вайрон ва гумшуда ҳисобкунаки нав (короям) пешниҳод намояд.

1.7.12. Ҷавобгарӣ барои ҳифозат ва сиҳат нигоҳ доштани ҳисобкунак ба зиммаи ташкилоте гузошта мешавад, ки ҳисобкунак дар бини он, сарфи-назар аз тобеияти идории он, гузошта шудааст.

Дар хонаҳои истиқоматӣ ҷавобгарӣ барои ҳифозат ва сиҳати ҳисобкунакҳои барқии хонаҳо, ҳисобкунакҳои барқии дар даромади зинаҳо гузошташуда ва ҳисобкунакҳои

баҳисобгирандаи сарфи қувваи барқ барои эҳтиёҷоти умумии бино ба ўҳдаи идораи истифодаи манзил ё муассисае, ки бино дар ихтиёри он аст, гузошта мешавад. Дар ҳолате, ки бо мақсади дуздиди истифода кардани қувваи барқ ҳисобкунаки дар даромади хонаҳо гузошташуда вайрон карда мешавад, ҷавобгарӣ ба зиммаи соҳибхона гузошта мешавад.

Ҷавобгарӣ барои ҳифозат ва сиҳати ҳисобкунаки барқии дар хона насбшуда ва тамғаи он ба зиммаи соҳибхона гузошта мешавад.

1.7.13. Асбобҳои назоратии баҳисобгирии қувваи барқ аз тарафи истифодакунанда истифода бурда ва хизматрасонӣ мешаванд.

1.7.14. Ба ҳисоб гирифтани қувваи барқи фаъол ва иқтидори реактивӣ ҷиҳати баробар кардани ҳисоби байни ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ва истифодакунанда дар нуқтаи баҳисобгирӣ — дар ҳудуди тобеияти балансии шабакаи барқии ташкилоти таъминкунандаи қувва ва истифодакунанда гузаронида мешавад.

1.7.15. Дар ҳолати берун аз ҳудуди тобеияти балансии шабакаи барқӣ кам шудани қувваи барқ аз ҳудуди шабака то ҷои насб шудани ҳисобкунаки барқӣ ба ташкилоте (системаи энергетикӣ ё истифодакунанда) мансуб мегардад, ки қитъаи зикршуда дар баланс он аст.

Кам шудани қувваи барқ бояд дар нақшаи додани қувваи барқ, ки барои истифодакунандагон муқаррар мегардад, ба назар гирифта шавад.

Ҷои камшавии қувваи барқ дар шабакаҳо дар қитъаи аз ҷои насби ҳисобкунак то ҳудуди тақсимшавии шабака бо роҳи ҳисоб кардан аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ яққол бо истифодакунанда муайян карда шуда, дар шартнома оид ба истифодаи қувваи барқ зикр карда мешавад.

Кам шудани қувва дар шабакаҳо ба истифодабарии қувваи барқ барои эҳтиёҷоти маишии аҳоли тааллуқ надорад.

Баробар кардани ҳисоб бо аҳоли аз рӯи тарифи муқарраршуда дар асоси нишондиҳандаи ҳисобкунакҳои барқӣ, сарфи назар аз ҷои насби онҳо, сурат мегирад.

Эзоҳ: Кам шудани қувваи барқ дар шабакаи муштарӣ, ки бо додани қувваи барқ ба муштариёни фаръӣ вобаста

аст, ба ҳисоби муштариёни фаръӣ мутаносибан бо ҳиссаи истифодабарии онҳо мансуб мегардад.

1.7.16. Ҳангоми интиқоли транзитии қувваи барқ ба шабакаи барқи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ аз системаи энергетикӣ тавассути шабакаи истифодакунанда як қисми камшавии қувваи барқ дар шабакаҳои истифодакунанда мувофиқи таносуби миқдори қувваи барқе, ки истифодакунанда ба шабакаи истифодакунанда расонидааст, ба камшавӣ дар шабакаҳои системаи энергетикӣ мансуб мегардад.

1.7.17. Дар ғилофи болоии қуттии ҳисобкунакҳои барқӣ бояд тамғаи Маркази давлатии стандартизация ва метрологияи Тоҷикистон ва дар сарпӯшаки колодкаҳои сиққонаки онҳо тамғаи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ мавҷуд бошанд.

Санҷишҳои давлатии даври асбобҳои баҳисобгирӣ бояд дар мӯҳлатҳои муқаррарнамудаи Маркази давлатии стандартизация ва метрологияи Тоҷикистон гузаронда шаванд.

1.7.18. Ҳаракатовари ҷудокунандаҳои трансформаторҳои шиддат ва дариҷаҳои бахшҳои трансформаторҳои ҷараён, ки ба асбобҳои баҳисобгирӣ барқ медиҳанд, инчунин гироҳои сими асбобҳои баҳисобгирӣ аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ тамға гузошта мешаванд.

1.7.19. Ба ҷои дигар гузаронидан ва иваз кардани трансформаторҳои ҷенкунандае, ки асбобҳои баҳисобгириро бо барқ таъмин мекунад, танҳо ба ризоияти ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ анҷом дода мешавад.

1.7.20. Муштарӣ вазифадор аст, ки пеш аз гузаронидани ҳар гуна кори вобаста ба тағйир додан ё вайрон кардани нақшаи баҳисобгирии қувваи барқ ташкилоти таъминкунандаи барқро хабардор намояд.

Дар давраи гузаронидани таъмир баҳисобгирии қувваи барқ метавонад аз рӯи нақшаҳои муваққатии бо ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ мувофиқашуда анҷом дода шавад.

1.8. ҲИСОББАРОВАРКУНИ БАРОИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ БАРҚ

1.8.1. Ҳисоббароваркуни барои қувваи барқи истифодашудае, ки чи аз шабакаҳои ташкилоти таъминкунандаи

барқ ва блокстанцияҳо, чи тавассути шабакаи харидафу-
рушон ё муштариён дода мешавад, мувофиқи тарифҳои
наرخномаи амалкунанда анҷом дода мешавад.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ дар давраи камбудӣ
қувваи барқ ва харидани он аз хатҳои интиқоли байни-
давлатӣ бо мувофиқаи истифодакунандагон метавонад ар-
зиши қувваи барқ ва иқтидорро аз рӯи тарифҳои шартно-
мавӣ ситонад. Андози тарифҳои шартномавӣ бо дарназар-
дошти арзиши қувваи барқи харидашаванда ва хароҷоти
ташкilotи таъминкунандаи барқ барои интиқоли он му-
қаррар карда мешавад.

Ҳангоми берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон фурӯхтани маҳ-
сулот истифодакунанда арзиши барқро ба ташкилоти таъ-
минкунандаи барқ мутаносибан ба маҳсулоти содиршаван-
да бо арзи хориҷӣ (дар асоси созишномаи алоҳида ба
шартномаи пешниҳодшаванда) мепардозад.

Корхонаҳое, ки дар заминаи моликияти давлатҳои хо-
риҷӣ, созмонҳои байналхалқӣ, ашхоси ҳуқуқӣ ва воқеии
хориҷӣ бунёд ёфтаанд, ҳамчунин корхонаҳои муштараке,
ки дар фонди оинномавии онҳо инвестицияи хориҷӣ 10
фоиз ва аз он зиёдтар мебошад, агар дар шартнома (созиш-
нома)-и байналхалқӣ тартиби дигар муқаррар нашуда бо-
шад, барои барқ ва иқтидори истифодакардаашон дар сат-
ҳи нарыхҳои ҷаҳонӣ маблағ месупоранд.

1.8.2. Ҳангоми зиёд кардани андозаҳои истифодакунанда
ба ташкилоти таъминкунандаи барқ арзиши 10-каратаи
ҳаҷми аз миқдори барои давраи муайян дар шартнома му-
қарраршуда зиёд истифоданамудаашро мепардозад.

Агар истифодакунанда истгоҳи барқии худӣ (блок-стан-
ция) дошта бошад, арзиши баландкардашудаи 10-карата
ба тариф танҳо барои аз меъёри барои як моҳ муқаррар-
намудаи ташкилоти таъминкунандаи барқ зиёд истифода-
шуда пардохта мешавад.

Нисбат ба истифодакунандае, ки нақшаи истифодаи
қувваи барқи аз ҷониби ташкилоти таъминкунанда муқар-
раршударо ба андозаи барқи дар блок-станцияи худӣ ис-
техсолнашуда бинобар ҷадвали танзими бори муайянна-
мудаи ташкилоти таъминкунанда зиёд кардааст, музди 10-
карата истифода намегардад.

Ҳангоми аз меъёри муқарраршуда зиёд истифода карда-
ни қувваи барқ барои миқдори зиёд истифодашуда музди
5-карата ситонида мешавад.

1.8.3. Ҳисоббаробаркунӣ барои истифодаи қувваи барқ аз рӯи тарифҳои гурӯҳҳои дахлдори истифодакунандагон дар асоси нишондиҳандаҳои асбобҳои баҳисобгирии барои давраи ҳисоботӣ гузаронида мешавад.

Дар ҳолатҳое, ки якчанд истифодакунандаи гурӯҳҳои гуногуни тарифбандашаванда ҳангоми муваққатан набудани баҳисобгирии алоҳидаи қувваи барқ аз як манбаъ бо барқ таъмин мегарданд, ҳисоббаробаркунӣ бо онҳо аз рӯи тарифҳои дахлдори инфиродӣ дар асоси шартнома ё акти тартибдодаи намоёндагони ташкилоти таъминкунандаи барқ ва истифодакунанда, ки дар он ҳиссаи иштироки ҳар кадом гурӯҳи тарифбандишаванда дар истифодаи умумии қувваи барқ муайян карда мешавад, амалӣ мегардад.

✓ Дар ҳолати нодуруст ба ин ё он гурӯҳи тарифбандишаванда гузарондани истифодакунанда, тамоми давраи таъминот бо қувваи барқ аз нав, вале дар ҳудуди мӯҳлати даъво, ҳисоб карда мешавад.

Давраи аз рӯи тарифҳои дахлдор ба таври инфиродӣ баробар кардани ҳисоббаробаркунӣ бояд барқарор (муқаррар) карда шавад.

1.8.4. Дар ҳолати аз тарафи истифодакунанда хабар дода нашудани нишондиҳандаҳои ҳисобкунаки барқӣ ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи ҳисоби миёнаи сарфи шабонарӯзии қувваи барқ барои давраи пешгузашта анҷом дода мешавад.

Зимнан давраи ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи ҳисоби миёнаи сарфи шабонарӯзии қувваи барқ набояд аз як давраи ҳисобӣ зиёд бошад, ки баъди анҷоми он сарфи қувваи барқ бояд аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ мувофиқи иқтидори (бори воқеии ҳадди аксар) дар шартнома иҷозат додашуда ё аз рӯи иқтидори муқарраршудаи қабулкунакҳои ҷараён ва миқдори соатҳои кории истифодакунанда то хабар додани нишондиҳандаҳои ҳисобкунакҳои барқӣ бидуни азнавҳисобкунии минбаъда муайян карда шавад.

1.8.5. Муштариён ҳисоббаробаркуниро барои истифодаи барқ чи бо системаи энергетикӣ ва чи бо муштариёни фаръӣ аз рӯи тарифҳо ва нархномаи барои гурӯҳи дахлдори истифодакунандагон муқарраршуда, ки муштариёни фаръӣ ба он гурӯҳ мансубанд, анҷом медиҳанд.

1.8.6. Ташкилоти таъминкунандаи барқ аз рӯи шартнома бо истифодакунанда метавонад, ки (дар асоси созиш

номаи алоҳида, ки ба шартнома замима мегардад) ба ҷои як қисми арзиши барқи истифодашуда аз истифодакунанда маҳсулоти тайёркардаи ўро гирад.

1.8.7. Ҳисоббаробаркунӣ барои қувваи барқи истифодашуда аз рӯи ҳуҷҷатҳои пардохте, ки аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ дода мешаванд, ё дар сурати худ хизматрасонӣ — аз тарафи муштариён бо тартиби барои ин категорияи муштариён муқарраршуда (ба фаслҳои дахл дори ҳамин Қоидаҳо нигаред) анҷом дода мешавад. Агар муштарӣ инчунин муштариёни фаръӣ дошта бошад, барои тамоми қувваи барқи сарфкардаи муштарӣ ва муштариёни фаръӣ як ҳуҷҷати пардохт дода мешавад.

1.8.8. Аз пардохткунандагон (пардохтчиёни муттаҳидшуда)е, ки дар бонкҳо суратҳисоб доранд, арзиши барқи ба онҳо додашуда бо роҳи аз суратҳисоби онҳо ба акцент баровардани маблағи зарурӣ ситонида мешавад. Ин кор баъд аз як рӯзи ба бонк ворид гаштани ҳуҷҷати пардохти музди истифодаи барқ анҷом дода мешавад.

Ҳуҷҷатҳои пардохт, ки аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ барои сарфи аз лимит барзиёди иқтидор ва қувваи барқ ва барои сарфи барзиёди меёриҳои қиёсии истифодаи қувваи барқ пешниҳод шудаанд, бе акцепти пардохткунанда пардохта мешаванд.

1.8.9. Дар ҳолати напардохтани маблағҳое, ки дар асноди пардохти ба бонк пешниҳодшуда зикр шудаанд, дар рӯзи оянда бо кадом сабабе, ки набошад, аз ҷумла бо сабаби набудани маблағ, ба суратҳисоби пардохткунанда ба маблағе, ки дар асноди пешниҳодгардида зикр шудааст, барои ҳар шабонарӯзи то рӯзи пардохти қарз 0,5 фоиз пеня баста мешавад.

Эзоҳ: 1. Қарзи истифодакунанда барои қувваи барқи дар давраи гузашта истифодашуда (аз ҷумла, бо сабаби набудани маблағ дар суратҳисоби истифодакунанда) аз рӯи тарифи дар рӯзи супоридани қарз амалкунанда аз нав ҳисоб карда мешавад.

2. Ҳисоб кардани пеня аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ сурат мегирад.

3. Тартиби аз аҳоли рӯёнидани музди барои қувваи барқ ва ҳангоми гузаштани мӯҳлати пардохт ҳисоб кардани пеня дар фасли 5 ҳамин Қоидаҳо баён шудааст.

1.8.10. Сарфи назар аз ҳуқуқи рӯёнидани пеня ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки баъд аз огоҳ кар-

дани истифодакунанда то вақти супоридани қарз барқӣ ўро қатъ намояд.

1.8.11. Пардохткунанда вазифадор аст, ки ҳангоми дар ҳуҷҷати пардохт ошкор гардидани ғалат ё нодуруст овардани нишондиҳандаи ҳисобкунак ба ташкилоти таъминкунандаи барқ арз кунад.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ бояд дар мӯҳлати на камтар аз 10 шабонарӯз ҳисобро ва дар мавриди зарурат ҳисобкунакҳоро санҷад ва аз натиҷа ба пардохткунанда хабар диҳад.

Додани ариза дар бораи санҷиши ҳисобкунак ё ғалати дар ҳуҷҷатҳо ҷойдошта пардохткунандаро аз ўҳдадории дар мӯҳлати муқарраршуда супоридани маблағи ҳуҷҷати пардохт озод намекунад.

Дар мавриди ошкор гардидани ғалат дар баҳисобгирии қувваи барқ ташкилоти таъминкунандаи барқ вазифадор аст, ки барои давраи охири ҳисобӣ ё аз рӯзи пеш аз гузаронидани тафтиши техникий дастгоҳҳои барқӣ ва ҳисобкунак, вале дар ҳудуди мӯҳлатҳои даъво, ҳисобро аз нав анҷом диҳад.

Инҳирофот дар нишондиҳандаҳои ҳисобкунак имконпазир аст ва онҳо агар аз меъёри муқаррарнамудаи Маркази давлатии стандартизация ва метрологияи Тоҷикистон зиёд набоянд, боиси аз нав ҳисобу китоб кардан намегарданд.

Агар баъди санҷиш аз нав ҳисоб кардани нишондиҳандаҳо лозим ояд, он гоҳ пардохт аз рӯи ҳуҷҷати навбатии пардохт барои қувваи барқ анҷом дода мешавад.

1.8.12. Ҳангоми муваққатан вайрон шудани баҳисобгирӣ, ки на бо айби муштарӣ рӯй додааст, ҳисоббаробаркунии барои сарфи қувваи барқ аз рӯи ҳисоби миёнаи сарфи шабонарӯзии қувва дар давраи ҳисоботии гузашта, то пайдо шудани нодурустӣ ё дар давраи ояндаи баъди барқарор намудани баҳисобгирӣ бо қарори ташкилоти таъминкунандаи барқ гузаронида мешавад.

Давраи баҳисобгирӣ аз рӯи ҳисоби миёнаи сарфи шабонарӯзии қувваи барқ набояд аз 1 моҳ зиёд бошад. Дар ин давра бояд баҳисобгирӣ барқарор карда шавад.

Агар кори баҳисобгирӣ бо сабабҳои объективӣ (набудани трансформатори қараён, ҳисобкунакҳои барқӣ, ногузар будани роҳ ва ғ.) дар мӯҳлати нишон додашуда барқарор шуда натавонад, он гоҳ тартиби ба ҳисоб гирифтани қувваи барқӣ ба муштарӣ долашуда ва мӯҳлати барқарор на

мудани баҳисобгирӣ бояд бо мувофиқаи дутарафа — муштарӣ ва ташкилоти таъминкунандаи барқ муқаррар карда шавад.

✓ 1.8.13. Дар ҳолатҳои бо айби муштарӣ вайрон шудани асбобҳои баҳисобгирӣ (қанда шудани тамға, шикастани шиша ва ғ.), таъғир додани нақшаи ба кор андохтани асбобҳои баҳисобгирӣ ё дуздии қувваи барқ, ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки барқи муштариро аз шабака қатъ гардонад ва вазифадор аст, ки сарфи қувваи барқро аз рӯи бори воқеии ҳадди аксар ё иқтидори муқарраршудаи қабулкунандаҳои чараён ва миқдори соатҳои кори муштарӣ дар тамоми давра — аз рӯзи охири иваз кардани асбобҳои баҳисобгирӣ ё санҷиши нақшаи ба кор даровардани онҳо, вале на зиёдтар аз мӯҳлати даъво, бо истифодаи тарифи 2-карата барои миқдори умумии қувваи барқӣ аз рӯи баҳисобгирӣ муайяншуда аз нав ҳисоб намояд.

✓ 1.8.14. Ҳангоми аз бинои ишғолшуда ба ҷои дигар рафтани муштарӣ вазифадор аст, ки 7 рӯз пеш ба ташкилоти таъминкунандаи барқ дар ин бобат хабар диҳад ва то рӯзи рафтани ҳисобро барои қувваи барқ пурра баробар кунад.

Ташкилоти таъминкунанда баъд аз он ба ин объект додани барқро қатъ мекунад.

Ба расмият даровардани муштарии нав ва ба шабакаи барқ пайваст намудани дастгоҳҳои барқии вай бо тартиби муқарраршуда анҷом дода мешавад.

1.9. ШАРТҲОИ ҚАТЪ КАРДАНИ ҚУВВАИ БАРҚ

1.9.1. Ба истифодакунандагон ҳамаи гурӯҳҳои тарифбандишаванда мувофиқи миқдори дар шартнома зикршуда қувваи барқ дода мешавад. Маҳдудиятҳо дар истифодаи барқ, инчунин иҷрои чорабиниҳои доир ба танзими қадвалҳои бори истифодакунандагон бо тартиби дар дастурул амалҳои махсус ва шартҳои дар шартнома нишон додашуда анҷом дода мешаванд.

✓ 1.9.2. Ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки дар ҳолатҳои зерин истифодакунандаро пешаки огоҳ карда, ба ӯ додани барқро пурра ва ё қисман қатъ намояд:

а) ҳолати ғайриқаноатбахши дастгоҳҳои барқии истифодакунанда, ки бойси рӯй додани садама, сӯхтор шудани ва ба ҳаёти коргарони хизматрасон, аҳоли ё ҳайвоноти хоҷагии қишлоқ таҳдид кардани мумкин аст ва аз

тарафи истифодакунанда ичро нагардидани талаботи ташкилотӣ таъминкунандаи барқ ва нозири «Тоҷикгосэнергонадзор» доир ба бартараф намудани камбудихоӣ ҷойдошт дар дастгоҳҳои барқӣ;

б) нисбат ба нақша ва меъёрҳои қиёсии муқарраршуда барзиёд сарф кардани қувваи барқ ё вайрон кардани низоми истифодаи барқ;

в) бе шартнома ва нақша (лимит) истифода бурдани қувваи барқ;

г) истифодаи исрофкорунаи қувваи барқ;

д) бе иҷозати махсуси ташкилоти таъминкунандаи барқ ба шабакаи истифодакунанда пайваст кардани қабулкунакҳои ҷараён;

е) бе ҳисобкунак, берун аз ҳисобкунак пайваст кардани қабулкунакҳои ҷараён ё вайрон кардани нақшаи баҳисобгирӣ барқ;

ж) набудани коргари хизматрасони дастгоҳҳои барқ;

з) бо айби истифодакунанда аз меъёр паст шудани нишондиҳандаи сифати барқ, ки фаъолияти мӯътадили дастгоҳҳои барқии ташкилоти таъминкунанда ва дигар истифодакунандагонро ҳалалдор месозад;

и) барои ба назди дастгоҳҳои барқӣ ва асбобҳои баҳисобгирӣ даромадани шахси мансабдори назорати давлатии барқ монеъ шудан;

к) дар мӯҳлатҳои муқарраршуда напардохтани арзиши барқии истифодашуда;

л) ҳангоми тамоман кам шудани барқ (касри амӣқ) дар системаи энергетикӣ.

1.9.3. Ташкилоти таъминкунандаи барқ бояд дар шартнома оид ба истифодаи қувваи барқ ҳангоми набудани таъминоти захиравӣ ҷиҳати иҷрой корҳои тармими дастгоҳҳо ва пайваст кардани истифодакунандагонӣ нав аз рӯи нақша, миқдор ва давомнокии қатъи муштариёро аз шабака бо ин мақсад зикр намояд.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ вазифадор аст, ки на камтар аз 5 рӯз пеш аз қатъи дарпешистодаи қувваи барқ истифодакунандгонро доир ба ин масъала огоҳ намояд ва рӯзу соати қатъкуниро бо онҳо мувофиқа намояд.

Агар истифодакунанда дар муддати 3 рӯзи баъди гирифтани огоҳинома вақти қатъи барқро мувофиқа накунад, он гоҳ ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки ҳулаш ин вақтро муайян намояд. Қатъи барқ бояд аз

рӯи имкон дар вақти ғайриқории муштарӣ анҷом дода шавад. Муштарӣ бояд на дертар аз 24 соат пеш аз қатъ кардан дар ин бобат огоҳ карда шавад.

1.9.4. Ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки бо мақсади пешгирӣ ё рафъи садама тадбирҳои фаврӣ андешида, дастгоҳи барқии истифодакунандаро қатъ кунад ва баъдан сабаби қатъ карданро ба ӯ хабар диҳад.

1.9.5. Бо мақсади таъмини кори мӯътадили системаи энергетикӣ ҳангоми камбуди имконпазири иқтидор ё қувваи барқ ташкилотҳои таъминкунандаи барқ вазифадоранд, ки чадвали маҳдудият ё қатъи барқи истифодакунандагонро дошта бошанд ва онро дар мавриди зарурат амалӣ намоянд.

1.9.6. Ташкилоти таъминкунандаи барқ ва нозирӣ «Тоҷикгосэнергонадзор» ҳақ доранд, ки аз истифодакунанда то нишондоди дар лимит ва шартнома муқарраршуда кам кардани борро талаб кунанд.

Талаби ташкилоти таъминкунандаи барқ ва нозирӣ «Тоҷикгосэнергонадзор» дар бораи то меъёри дар лимит муқарраршуда кам кардани бор бояд аз тарафи истифодакунанда бечунучаро ва фавран иҷро карда шавад.

Дар сурати иҷро нагардидани талаби ташкилоти таъминкунандаи барқ ва нозирӣ «Тоҷикгосэнергонадзор» оид ба кам кардани бор дар муддати 10 дақиқа ташкилоти таъминкунандаи барқ метавонад, ки баъд аз огоҳ кардан барқи истифодакунандаро қисман ва ё пурра аз шабака қатъ намояд.

Дар ҳолати камбуди қувваи барқ (қасри амиқ) ташкилоти таъминкунанда ҳақ дорад, ки маҷбуран барқи истифодакунандаро пурра аз шабака қатъ намояд.

Рӯйхати корхонаю муассисаҳои стратегӣ ва ташкилотҳои дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки фаъолияти муназзамашон махсусан муҳим ба ҳисоб меравад, инчунин тартиби қатъ намудани қувваи барқ дар онҳо аз ҷониби мақоми ваколатдори соҳаи энергетика муайян карда мешавад (*қарори Ҳукумати ҚТ аз 27.02.2024 № 100*)

110 МАСЪУЛИЯТИ ТАШКИЛОТИ ТАЪМИНКУНАНДАИ ҚУВВАИ БАРҚ

1. Ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ барои бо барқ таъмин накардани эҳтиёҷоти истеҳсолии истифодакунанда, дар сурате ки барқ бо сабаби нарасидани об ва нарасидани сӯзишворӣ дар истоҳи

барқӣ ё бо сабаби аз тарафи блок-станцияҳо ба шабакаи ноҳиявии барқ дода нашудани барқ ба вуҷуд омада бошад, ба андозаи 2 каратаи арзиши тарифии барқи доданашуда ҷарима медиҳад.

Барои ба истифодакунандагони харидафурӯш надодани барқ ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ба андозае, ки онҳо ба истифодакунандагонашон товои медиҳанд, вале на зиёда аз миқдори дар ҳамин параграф зикршуда, ҷарима месупорад.

Эзоҳ: Инҳо омилҳои бо сӯзишворӣ таъмин накардани ҳисобида мешаванд: мувофиқи лимит таъмин накардани сӯзишворӣ аз тарафи молрасонҳо ба пуррагӣ интиқол надодани сӯзишворӣ бо нақлиёти роҳи оҳан ва нақлиёти обӣ, таъмин накардани миқдори зарурии газ ва номувофиқатӣ дар байни нақша ва таъмини воқеии талабот ба сӯзишвории шартӣ, ки бо сабаби овардани сӯзишвории пастсифат ба миён омадааст.

Арзиши тарифии 1 кВт. соат барқи доданашуда чунин ҳисоб карда мешавад: ҳангоми ҳисобу китоб кардан аз рӯи тарифи дуставкагӣ пардохти иловагӣ, ки дар шартнома дарҷ шудааст (ғайр аз пардохти асосӣ), аз рӯи тарифи якставкагӣ бошад, — бо тарифи якставкагӣ.

1.10.2. Ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ барои пурра надодани қувваи барқ бо сабабҳои зерин дар назди истифодакунандагон масъулияти моддӣ надорад:

а) офатҳои табиатсӯхтор, обҳезӣ, раъду барқ — ҳангоме, ки дар шабакаҳои барқӣ воситаҳои ҳифозат аз раъду барқ мавҷуд бошанд, инчунин тармафарой, камобӣ ва ғ.;

б) амали нодурусти коргари истифодакунанда ё шахсони бегона (нодуруст ба кор даровардан, қатъ ва пайваст кардан, ба симҳои хатти ҳавоӣ партофтани ягон чиз, вайроншавии механикии хатҳои кабелӣ, ҳавоӣ ва ғ.);

в) дар асоси шартҳои маҳдудкунӣ ё қатъи барқи истифодакунандагон, ки дар банди 1.9.2. пешбинӣ шудаанд;

г) иҷрои корҳои дар б. 1.9.3. пешбинишуда;

д) мувофиқат надоштани нақшаи берунии таъминоти барқи категорияи истифодакунандагон;

е) бо сабабҳои объективӣ, ки бинобар мавҷуд набудани захираҳои моддию техники дар лаҳзаи додани қувваи барқ ба миён омадаанд.

1.10.3. Бо айби ташкилоти таъминкунандаи барқ, му-

вофиқи нишондоди шартнома таъмин карда натавонистани истифодакунанда бо қувваи барқ ҳамчун фарқи байни ҳаҷми дар шартнома зикршуда ва истифодаи воқеии барқ дар ҳамаи шабонарӯзҳо, ки барқ пурра дода нашудааст, муайян карда мешавад. Дар дигар ҳолатҳо — ҳамчун фарқи байни ҳисоби миёнаи шабонарӯзии истифодаи барқ дар 3 шабонарӯзи охири пеш аз маҳдудияти додани барқ ва истифодаи воқеии он дар ҳамаи шабонарӯзҳо муайян карда мешавад.

1.10.4. Ташкилоти таъминкунандаи барқ аризаи истифодакунандаро дар бораи кам кардани барқ баррасӣ намуда, мутобикӣ ҳамин Ҳафта дар муддати на дертар аз 10 рӯзи баъди гирифтани аризаи истифодакунанда ҷарима месупорад.

1.10.5. Вақти кам кардани истифодаи барқ ва сабаби кам додани барқ аз рӯи ҳуҷҷатҳои оперативии ташкилоти таъминкунандаи барқ муайян карда мешавад.

1.10.6. Агар истифодакунанда дар иҷрои «Ҳафтаҳои истифодабарии техникии дастгоҳҳои барқии истифодакунанда», «Ҳафтаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи дастгоҳҳои барқии истифодакунанда» ба камбудӣ роҳ дода бошад ё бо айби ӯ дастгоҳҳои барқӣ ба садама дучор шуда бошанд ва бо ин сабаб ба дигар истифодакунандагон қувваи барқ пурра дода нашуда бошад, он гоҳ истифодакунандаи барои надодани барқ айбдор ба андозаи маблағе, ки дигар истифодакунандагон ба ташкилоти таъминкунандаи барқ додаанд, ҷавобгарии моддӣ дорад.

1.10.7. Ташкилоти таъминкунандаи барқ вазифадор аст, ки дар ҳудуди тобеияти балансии шабакаи барқ андозаи нишондиҳандаҳои сифатии қувваи барқро, ки риояи талаботи стандартҳои давлатиро таъмин менамоянд, нигоҳ дорад.

1.10.8. Нишондиҳандаҳои сифатии қувваи барқ дар ҳудуди тобеияти балансии шабакаҳои барқӣ ташкилоти таъминкунандаи барқ ва истифодакунанда тибқи стандартҳои давлатӣ муайян карда мешаванд.

1.10.9. Ташкилоти таъминкунандаи барқ ва истифодакунанда вазифадоранд, ки сифати қувваи барқро дар ҳудуди тобеияти балансии шабакаҳои барқӣ доим, давра ба давра (2-4 маротиба дар як сол) ё гоҳгоҳ назорат намоянд.

1.10.10. Вақти кор бо басомади паст аз рӯи басомадсанҷи бақайдгирандаи истигоҳи барқӣ ё нуқтаи диспетчерии

системаи энергетикӣ муайян карда мешавад.

Миқдори қувваи барқи бо басомади паст додашуда аз рӯи ҳисоби миёнаи сарфи шабонарӯзии барқ дар давраи ҳисоббаробаркунӣ муайян карда мешавад.

1.10.11. Тарафе, ки дар паст шудани нишондиҳандаҳои сифатии қувваи барқ (ғайр аз басомад) ва вақти кор бо қувваи пастсифати барқ (бо ғоиз нисбат ба давомнокии андозагирӣ) айбдор аст, аз рӯи натиҷаҳои андозагирӣ тавассутӣ асбобҳои оморӣ ва бақайдгирӣ муайян карда мешавад.

Натиҷаҳои андозагирӣ бо акте, ки аз тарафи намоёндагони ташкилоти таъминкунандаи барқ, истифодакунанда ва мақоми назорати давлатии барқ тартиб дода шудааст, ба расмӣ дароварда мешавад.

1.10.12. Миқдори қувваи барқи пастсифат аз рӯи сарфи қувваи барқ барои эҳтиёҷоти истеҳсолии истифодакунанда барои ҳар як давраи ҳисобӣ (то гузаронидани андозагирӣ навбатии нишондиҳандаҳои сифатӣ) ва ғоизи вақти кори бо қувваи барқи пастсифат, ки дар давраи андозагирӣ ошкор гардида, дар акти бо 6.1.10.11. пешбинишуда ба қайд гирифта шудааст, муайян карда мешавад.

1.10.13. Дар сурати барои эҳтиёҷоти истеҳсолии истифодакунанда бо айби ташкилоти таъминкунандаи барқ дода шудани барқи пастсифат (дар як вақт аз рӯи як ё якчанд нишондиҳанда) ташкилоти мазкур ба истифодакунанда ба андозаи 25% арзиши барқи бо сифати паст додашуда ҷарима месупорад.

1.10.14. Ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ барои додани барқи пастсифат дар шабонарӯзхое, ки дар давоми онҳо истифодакунанда назоми муқарраршудаи истифодаи барқро риоя накардааст, супоришӣ ташкилоти таъминкунандаи барқ дар бораи ҳаҷми қобили қабули иқтисодии реактиви аз шабакаи системаи энергетикӣ таъминшаванда ва низоми кори дастгоҳҳои ҷубронкунандаро иҷро накардааст, дар назди истифодакунанда масъулияти моддӣ надорад.

1.10.15. Бо пардохтани арзиши 2 ё 10-каратаи барқи барои эҳтиёҷоти истеҳсолӣ доданашуда (6.1.10.1) ва 25% арзиши қувваи барқи барод ин корҳо додашудаи пастсифат, ки ҳилофи нишондиҳандаҳои дар шартнома зикршуда мебошад, масъулияти моддӣ ташкилоти таъминкунандаи барқ дар назди истифодакунанда ба охир мерасад.

1.11. МУНОСИБАТҲОИ МУТАҚОБИЛА БО ИСТИФОДАКУНАНДАГОНЕ, КИ БЛОК—СТАНЦИЯ ДОРАНД

1.11.1. Истгоҳҳои барқии истифодакунандагони саноатӣ ва дигар истифодакунандагоне, ки бевосита ё ба воситаи шабакаи муштариён ба шабакаи системаи энергетикӣ пайваста карда шудаанд, блок-станцияҳое мебошанд, ки вазифадоранд ба идораи ягонаи оперативию диспетчерии ташкилоти таъминкунандаи барқ итоат кунанд.

Нақшаи солонаи истеҳсоли блок-станцияҳо (дар маҷмӯъ) ва нақшаи солонаи аз тарафи блок-станцияҳо ба системаи энергетикӣ дода шудани қувваи барқ (дар маҷмӯъ) аз тарафи вазорате (муассисае), ки истифодакунанда дар ихтиёри он қарор дорад, тасдиқ карда мешавад.

Нақшаҳои семоҳа ва моҳонаи истеҳсоли қувваи барқ бо ташкилоти таъминкунандаи барқ мувофиқа карда шуда, аз тарафи вазорате (муассисае) ки блок-станцияи мазкур дар ихтиёри он қарор дорад, тасдиқ карда мешаванд. Нақшаи мувофиқа ва тасдиқшудаи истеҳсоли қувваи барқ дар блок-станцияҳо ба ташкилоти таъминкунандаи барқ хабар дода мешавад.

Ба шабакаи ташкилоти таъминкунандаи барқ додани қувваи барқи блок-станцияҳо тибқи нақшаи муқарраршудаӣ ба системаи энергетикӣ додани қувваи барқ анҷом дода мешавад.

1.11.2. Хадамоти диспетчерии ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ мутобиқи нақшаи моҳонаи тасдиқшуда ба блок-станция барои ҳар як шабонарӯз ҷадвали бор ва ба системаи энергетикӣ додани қувваи барқро медиҳад.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ вазифадор аст, ки ҳангоми тартиб додани нақшаҳои истеҳсоли қувваи барқ ва ҷадвалҳои диспетчерӣ таъмини пурраи бори блок-станцияҳоро, ки бо гази кӯрай ва кокс, партовҳои маҳаллии сӯзишворӣ ё навҳои сӯзишворие, ки камёфт нестанд, кор мекунанд, таъмин намояд.

Ҳангоми аз меъёри дар ҷадвали диспетчерӣ муқарраргардида кам шудани бори блок-станция ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки иқтидорро ба андозаи камшудаи бори блок-станцияи корхонаи саноатӣ, ки блок-станцияи мазкур дар ихтиёри он қарор дорад, ғайр аз ҳолатҳои, ки кам шудани бори блок-станцияҳо бо сабаб-

ҳои дар банди 1.11.10 зикршуда рӯй додааст, маҳдуд на-
мояд.

1.11.3. Ба ҳисоб гирифтани қувваи барқи фаъол ва иқ-
тидори реактивӣ, ки ба шабакаи ташкилоти таъминкунан-
даи барқ дода мешаванд, инчунин аз ташкилоти таъмин-
кунандаи барқ гирифта мешаванд, ба воситаи ҳисобкунак
ҳои барқие, ки ҳаракати баръакс надоранд, анҷом дода
мешавад.

Ин ҳисобкунакҳо барои истифодаи ташкилоти таъмин-
кунандаи қувваи барқ дода мешаванд.

Кам шудани барқ дар трансформаторҳои баландкунан-
да, ки ҷузъи блок-станция мебошанд, чи ҳангоми ба ша-
бакаи ноҳиявӣ додани барқ ва чи ҳангоми аз ташкилоти
таъминкунандаи барқ гирифтани қувва ба ҳисоби блок-
станция мансуб доништа мешавад.

1.11.4. Дар ҳолате ки истифодакунанда блок-станция
дошта, қувваи барқро, ба шабакаи ташкилоти таъминку-
нандаи барқ медиҳад ва барқро аз ин ташкилот мегирад,
ҳисобу китоби байни онҳо аз ҳисоби миқдори бақияи
(сальдои) қувваи барқ дар давраи ҳисоббаробаркунӣ сурат
мегирад.

Эзоҳ: Истифода бурда шудани қувваи барқ аз тарафи
объектҳое, ки аз ҷиҳати истифодаи қувваи барқ бо блок-
станция алоқаманд нестанд, яъне онҳое, ки қувваи барқ-
ро бевосита аз системаи энергетикӣ мегиранд, ба миқдори
бақияи қувваи барқ дохил намешаванд.

1.11.5. Дар ҳолате ки миқдори барқи аз блок-станцияи
худ ба ташкилоти таъминкунандаи барқ додаи истифода-
кунанда аз миқдори барқи аз ташкилоти таъминкунанда
гирифтааш зиёд аст, миқдори бақияи қувваи барқ мувофи-
қи тарифи ҳисоббаробаркунӣ аз тарафи ташкилоти таъ-
минкунандаи барқ пардохта мешавад.

Бо мувофиқи Ширкати давлатии саҳҳомии ҳолдингии
«Барқи Тоҷик» ва вазоратҳое (муассисаҳо), ки дар тобеияти
худ блок-станция доранд, барои қувваи барқи аз блок-стан-
цияҳо ба шабакаи системаи энергетикӣ додашаванда та-
рифҳои ҳисоббаробаркунӣ муқаррар карда мешаванд.

Агар миқдори барқи ба шабакаи ташкилоти таъмин-
кунандаи барқ аз ҳисоби блок-станцияи худ додаи исти-
фодакунанда аз миқдори барқи аз ин ташкилот гирифта-
аш камтар бошад, он гоҳ истифодакунанда барои миқдо-
ри

рои гурӯҳи дахлдори истифодакунандагон муқаррар шу-
дааст, музд мепардозад.

Агар истифодакунандае (муштарие), ки блок-станция дорад, қувваи барқро ба муштариеи фаръие, ки ба шабакаи ӯ пайваст шудаанд (маҳалли истиқоматӣ, истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони ба онҳо баробар), диҳад, ҳисоббаробаркунӣ барои миқдори бақияи қувваи барқи додашуда аз рӯи тарифҳои нархномаи барои гурӯҳи дахлдори истифодакунандагон муқарраршуда анҷом дода мешавад.

Дар ин ҳолат миқдори бақияи қувваи барқ дар байни гурӯҳҳои истифодакунандагон (муштариеи фаръӣ) муносибан бо ҳиссаи онҳо дар истифодаи маҷмӯии барқ бо тарҳи хароҷот барои эҳтиёҷоти блок-станция тақсим карда мешавад.

1.11.6. Ҳисоббаробаркунӣ барои қувваи барқи аз блок-станция ба шабакаи ташкилоти таъминкунандаи барқ додашуда як дафъа дар давраи ҳисоботӣ анҷом дода мешавад.

1.11.7. Блок-станция ба ташкилоти таъминкунандаи барқ барои ба шабакаи он кам додани қувваи барқ, ки бо сабаби набудани сӯзишворӣ дар блок-станция ба вучуд омадааст, ба андозаи 2-каратаи арзиши тарифии қувваи барқи доданашуда ва дар ҳолати бо сабабҳои дигар кам додани қувваи барқ ба андозаи 8-каратаи арзиши тарифӣ ҷарима месупорад.

1.11.8. Барои дар доираи плани моҳонаи тасдиқшудаи додани барқ ба системаи энергетикӣ рад кардани қабули қувваи барқ аз блок-станция ташкилоти таъминкунандаи барқ дар назди истифодакунандае, ки блок-станция дорад, барои миқдори истифоданашудаи қувваи барқ бо тартиби зерин масъулияти моддӣ дорад: ба андозаи 8-каратаи арзиши аслии қувваи барқ дар ҳолате, ки истифода нашудани барқ бо сабаби ба садама дучор шудани хочагии барқи ташкилоти таъминкунанда (бо айби коргари ин ташкилот) рӯй дода бошад; ба андозаи арзиши аслии қувваи барқи блок-станция дар соли ҷорӣ, агар арзиши аслии қувваи барқи блок-станция аз арзиши аслии қувваи барқи ташкилоти таъминкунандаи барқ камтар бошад.

1.11.9. Бо айби блок-станция ба шабакаи ноҳиявӣ дода нашудани қувваи барқ бо фарқияти байни ҷадвали

додашудаи шабонарӯзӣ ва ҷадвали воқеи ба шабака додани қувваи барқ муайян карда мешавад.

Агар ҳаҷми умумии ҷадвалҳои шабонарӯзии истеҳсоли қувваи барқ дар давоми як моҳ, ки аз тарафи ҳадамоти диспетчерии ташкилоти таъминкунандаи барқ муқаррар шудааст, аз нақшаи моҳонаи муқарраршуда зиёд набошад, он гоҳ блок-станция барои ба шабакаи ноҳиявӣ ҳар шабонарӯзи надодани қувваи барқ дар назди ташкилоти таъминкунандаи барқ масъулияти моддӣ дорад.

Дар ҳолате, ки ҳаҷми умумии ҷадвалҳои шабонарӯзии аз тарафи ҳадамоти диспетчерии ташкилоти таъминкунандаи барқ барои истеҳсоли қувваи барқ дар як моҳ аз нақшаи моҳонаи муқарраршудаи истеҳсоли қувваи барқ зиёд бошад, он гоҳ блок-станция барои ба шабакаи ноҳиявӣ пурра надодани барқ дар назди ташкилоти таъминкунандаи барқ танҳо дар доираи нақшаи моҳона масъулияти моддӣ дорад.

Дар ин ҳолат миқдори дода нашудаи барқ на барои ҳар шабонарӯз, балки барои як моҳ дар маҷмӯъ муайян карда мешавад.

1.11.10. Блок-станция барои қатъи муваққатии қувваи барқ, ки бо сабаби офатҳои табиат (сӯхтор, обҳезӣ, раъду барқ — ҳангоме, ки дар шабакаҳои барқӣ воситаҳои ҳифозатӣ аз раъду барқ мавҷуд бошанд, яхбандӣ, тӯфон, тармафароӣ ва ғайра), инчунин бо айби ашхоси беғона ба болои симҳо ҷароғатҳои ҳар гуна ашё, аз қор баровардани кабельҳо ва ғ.) ба амал омадааст, ҷавобгар нест.

1.11.11. Истифодакунандагоне, ки қувваи барқро ба воситаи шабакаи ташкилоти таъминкунандаи барқ аз истеҳсолҳои барқии ҷудоғона (махдуд) амалкунандаи дигар вазоратҳо (идораҳо) мегиранд, аз рӯи тарифи барои истеҳсолҳои мазкур муқарраршуда мувофиқи нархномаи № 09-01 ҳисобро бо ташкилоти таъминкунандаи барқ баробар мекунад.

Ташкилотҳои таъминкунандаи барқ аз истеҳсолҳои барқии ба таври махдуд амалкунанда қувваи барқро аз рӯи тарифҳои мувофиқашуда бо Ширкати давлатии сахҳомии ҳолдингии «Барқи Тоҷик» ва вазорате (идорае), ки истеҳсоли мазкур дар тобеяти он қарор дорад, меҳаранд.

Масъулият барои пурра надодани қувваи барқ аз истеҳсоли

ташкилоти таъминкунандаи барқ ва масъулияти ташкилоти мазкур дар назди муштариёне, ки ба шабакаи он пайваст шудаанд, дар ҳамин Қоидаҳо дарҷ мегардад.

2. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда

2.1. МУҚАРРАРОТИ УМУМИ

Ба истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда инҳо дохил мешаванд:

— иттиҳодияҳо, корхонаҳои саноатӣ (заводҳо, аз ҷумла заводҳои таъмир, илчунин заводҳои таҷрибавии ташкилотҳои илмӣ тадқиқотӣ, комбинатҳо, фабрикаҳо, шахтаҳо, конҳои маъдан, санг, нафт, газ, дастгоҳҳои пармакуӣ ва ғайра), ки бо ҳисоби хоҷагӣ фаъолият мекунад;

— устохонаҳои истеҳсоли, матбааҳо, яхчолҳо, базаҳои истеҳсоли ва таъмир, ғайр аз корхонаҳои истеҳсоли совхозу колхозҳо ва корхонаҳои саноатии байниколхозӣ;

— ташкилотҳои ҳисоби хоҷагии сохтмон, ки бевосита корҳои сохтмон ва таъмиро анҷом медиҳанд, аз ҷумла объектҳои нақлиётӣ ва ёрирасон, ки хизмати сохтмони мазкурро иҷро мекунад, ғайр аз ташкилотҳои сохтмони совхозҳо, колхозҳо ва ташкилотҳои сохтмони байниколхозӣ;

— корхонаҳои роҳи оҳан, нақлиёти обӣ, автомобилӣ, ҳавоӣ, хатти қубурҳо ва нақлиёти шахрӣ (заводҳои таъмир ва ғайра, депоҳои роҳи оҳан, трамвай, троллейбусҳо ва паркҳо, объектҳои тақсимкунандаи нақлиёт, бандарҳои баҳрӣ ва дарёӣ, базаҳо ва нуқтаҳои интиқол, базаҳои автомобилӣ, хатҳои интиқоли нафт, хатҳои магистрالي интиқоли газ, қубурҳои обгузар бо истгоҳҳои насосии обкашӣ ва ғ.);

— ташкилоту корхонаҳои таъминоти моддию техники ва захиракуни (анборҳо, элеваторҳо, базаҳо, аз ҷумла базаҳои интиқол, нуқтаҳои гуногуни қабул, объектҳои тақсим ва захиракуни ва ғ.);

— заводҳои таъмирию механикӣ ва дигар корхонаҳои саноати ташкилотҳои таъминоти соҳаи кишоварзӣ;

— корхонаҳои алоқа (радиостанцияҳо, марказҳои телевизион, истгоҳи пахши мавҷҳо, станция ва узелҳои телефон ва телеграф, почтамп ва ғ.);

— корхонаҳои ҳоҷагии коммуналӣ ва хизматрасонии маишӣ аҳоли (истгоҳҳои насосӣ, қубурҳои интиқоли об, коллекторҳо ва таҷхизотҳои бадрафт (канализация), станцияҳои алоҳидаи обкашӣ, дегхонаҳои ноҳиявӣ ва касабҳо, фабрикаҳои ҷомашӯй, хушкашӯй, коркарди партовҳо ва ғ.).

ЭЗОҲ: Корхонаҳои саноатие, ки ба ҳайати иттиҳодияҳои илмию истеҳсоли дохиланд, арзиши барқи сарфкардашонро аз рӯи тарифҳое, ки барои истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда муқаррар гардидаанд, мепардозанд. Ташкилотҳои илмию тадқиқотии иттиҳодияҳои мазкур арзиши барқи истифодашударо мувофиқи тарифҳои барои истифодакунандагони ғайрисаноатӣ муқарраргардида месупоранд.

2.2. ҲИСОББАРОВАРКУНИ БАРОИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ БАРҚ

2.2.1 Истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда, ки иқтидори пайвастагии онҳо то 1000 кВА ва иқтидори дархосткардашон то 800 кВт-ро ташкил медиҳад, арзиши барқи сарфшударо аз рӯи тарифи якставкагӣ мепардозанд.

2.2.2. Истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда бо иқтидори пайвастагии 1000 кВА ва аз ин зиёд, ки бори шартномавиашон на камтар аз 800 кВА-ро ташкил медиҳанд, арзиши қувваи барқи сарфшударо аз рӯи тарифи даставкагӣ месупоранд.

ЭЗОҲ. Ҳ

таҳти бор қарор додани трансформаторҳо ва ихтисори кам шудани қувва дар шабақаҳои барқӣ мегардад.

2.2.3 Тарифи дуставкагӣ пардохти солонаи 1 киловатт (кВт) иқтидори ҳадди аксари дархосткардаи истифодакунандаро, ки дар бори ҳадди аксари системаи энергетикӣ (ставкаи асосӣ) иштирок дорад, дарбар мегирад ва пардохт барои 1 киловатт-соат (кВт-соат) қувваи барқӣ фароли ба истифодакунанда додашуда (ставкаи иловагӣ)-ро дарбар мегирад.

Иқтидори дархостшуда маънии иқтидори аз ҳама зиёди нимсоатаи қувваи барқро, ки ба давраи бори ҳадди аксари системаи энергетикӣ рост омада, барои эҳтиёҷоти истеҳсолӣ (тибқи 6.2.2.4. Қоидаҳо) сарф мегардад, аз ҷумла иқтидори муштариёни фаръии тарифи дуставкагиро ифода мекунад.

2.2.4. Аз рӯи тарифи дуставкагӣ қувваи барқе, ки истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда барои эҳтиёҷоти истеҳсолӣ рӯшнӣ ва дигар заруратҳои истеҳсолӣ ва ғайриистеҳсолӣ (вале вобаста бо истеҳсолот), биноҳо: цехҳо, идораи завод, ташкилотҳои ҷамъиятии фабрика ва заводҳо, анборҳо, гаражҳо ва ғ., инчунин роҳҳои фаръии оҳани худӣ ва ҳудуди корхонаҳо, нақлиёти барқии саноатӣ (нақлиёти дохили завод, шахта, кон ва ғ.) истифода мебаранд, пардохта мешавад.

2.2.5. Ҳисоббаробаркунӣ бо истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда барои қувваи барқе, ки ҷиҳати равшанкунӣ ва дигар эҳтиёҷоти бино ва хонаҳои бо истеҳсолот алоқанадошта (шаҳракҳои аҳолинишин, хонаҳои алоҳидаи истиқоматӣ, хобгоҳҳо, меҳмонхонаҳо, хонаҳо барои одамони омада, кинотеатрҳо, клубҳо, кохҳои фарҳанг, беморхонаҳо, поликлиникаҳо, нуқтаҳои тиббӣ, ошхонаҳо, боғчаҳои бачагона, ширхоргоҳҳо ва ғ.) истифода шудааст, аз рӯи тарифи якставкагии бо нархномаи барои гурӯҳҳои дахлдори истифодакунандагон муқарраршуда анҷом дода мешавад.

2.2.6. Агар цехҳои алоҳида ё объектҳои алоҳида аз корхона ҷудо ҷойгир шуда ва бо онҳо шабакаи умумии тақсимкунанда надошта бошанд, он гоҳ ҳисоббаробаркунӣ бо чунин цехҳо ё дигар объектҳои алоҳида аз рӯи тарифи барои ин гуна истифодакунандагон муқарраршуда, сарфи на-

зар аз тарифе, ки дар ҳисоббаробаркунӣ бо ҳуди корхона истифода мешавад, анҷом дода мешавад.

2.2.7. Нақлиёти барқии шахрӣ — троллейбус арзиши қувваи барқеро, ки барои ҳаракат (аз ҷумла равшанкунӣ ва эҳтиёҷоти станцияҳои ёрирасони кашанда) сарф мешавад, аз рӯи тарифи якставкагӣ мепардозад.

Қувваи барқи барои эҳтиёҷоти дигари нақлиёти барқии шахрӣ сарфшуда (паркҳо, депоҳо ва ғ.) аз рӯи тарифи гуруҳҳои дахлдори истифодакунандагон пардохта мешавад.

2.2.8. Иқтидори дархостнамудаи истифодакунанда, ки дар бори ҳадди аксари системаи энергетикӣ ширкат мекунад, дар шартнома моҳ ба моҳ зикр шуда, давра ба давра аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ аз рӯи бори миёнаи ҳадди аксари нимсоатаи истифодакунанда, ки дар асоси нишондиҳандаҳои асбобҳои баҳисобгирӣ муайян мегардад, назорат карда мешавад.

2.2.9. Фоизи зиёд шудани иқтидори дархостнамудаи истифодакунанда (дар муқоиса бо соли гузашта) набояд аз фоизи афзоиши истифодаи барқ аз тарафи истифодакунандаи мазкур зиёд бошад.

2.2.10. Бо дарназардошти бори дар шартнома барои ҳар моҳ зикршуда андозаи пардохти асосии солони истифодакунанда муқаррар мегардад, ки он дар шартнома нишон дода мешавад.

2.2.11. Барои истифодакунандагоне, ки қорашон ҳислати мавсимӣ дорад, маблағи умумии пардохт барои давраи дахлдори қор бо роҳи ҳисоббаробаркунӣ муқаррар гардида, бо тақсимоти ҳармоҳа дар шартнома қайд карда мешавад.

2.2.12. Вақти назорат аз болои бори воқеии истифодакунанда дар давраи бори ҳадди аксар мувофиқи семоҳаҳо аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ муқаррар карда шуда, дар шартнома зикр мегардад.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки аз болои бори истифодакунанда дар соатҳои қори пагоҳӣ ё бегоҳӣ ё пагоҳӣ ва бегоҳии бори ҳадди аксари системаи энергетикӣ назорат муқаррар кунад.

Давраҳои назоратӣ набояд: аз октябр то март — пагоҳӣ—2 с., бегоҳӣ—4 с., аз апрель то сентябр пагоҳӣ — 2 с., бегоҳӣ—3с. бештар бошанд.

2.2.13. Дар ҳолати дар соатҳои бори ҳадди аксари системаи энергетикӣ нисбат ба нишондоди шартнома баланд

будани бори воқеи истифодакунанда ба ташкилоти таъминкунандаи барқ ба андозаи 10-каратаи арзиши тарифии муқарраркардаи бо нархнома муқаррашудаи пардохт барои 1 кВт-ро барои иқтидори нисбат ба нишондоди дархостшуда ва дар шартнома зикршуда, ки барзиёд истифода шудааст, ҷарима месупорад.

2.2.14. Дар ҳолати мувофиқи директива кам кардани иқтидори дар шартнома зикршуда, ки бо сабаби камбудӣ қувва ба амал омадааст, ташкилоти таъминкунандаи барқ Ҳангоми ҳисоббаробаркунӣ бояд андозаи пардохти истифодакунандаро барои давраи кам кардани он, агар истифодакунанда истифодаи барқро нисбат ба нишондоди шартнома зиёд накунад, паст фарорад.

Агар истифодакунанда худсарона барқро аз бори ҳадди аксари муқарраршуда барзиёд истифода кунад, пардохти асосӣ барои бори воқеии ҳадди аксар, вале на камтар аз андозаи дар ибтидо дар шартнома зикршуда, ситонида мешавад.

2.2.15. Агар муштарие, ки арзиши барқро аз рӯи тарифи даставкагӣ месупорад, як қисми барқро ба муштариёни фаръии гурӯҳҳои тарифии «Аҳоли» ва «Истифодакунандагони истеҳсолии хоҷагии қишлоқ» дода бошад, он гоҳ вай барои ҳамон иқтидори камшудаи муштариёни фаръӣ, ки дар соатҳои бори ҳадди аксари системаи энергетикӣ истифода кардааст, ба ташкилоти таъминкунандаи барқ музд мепардозад.

Ин тартиб ба муштариёни фаръии гурӯҳи «Саноат» бо иқтидори пайваستшудаи то 1000 кВА татбиқ намегардад ва онҳо ба муштарӣ барои барқи истифодашуда аз рӯи нархи шартномавӣ, ки ҳароҷоти истифодабариро ба ҳисоб мегирад, музд мепардозанд.

2.2.16. Агар истифодакунанда хоҳиши кам ва ё зиёд кардани иқтидори пардохташавандаи дар шартнома зикргардидаро дошта бошад, он гоҳ вай як моҳ пеш аз муҳлати пешбинишавандаи кам ё зиёд кардани иқтидор ба ташкилоти таъминкунандаи барқ ариза пешниҳод мекунад.

Аризаи истифодакунанда дар бораи кам кардани иқтидори пардохташаванда Ҳангоми ҳисобу китоби пардохти асосӣ, ба шарт, ки ин камкунӣ камтар аз 3 моҳ давом накунад, ба назар гирифта мешавад.

2.2.17. Дар ҳолати мавҷуд будани якчанд ҳатти таъминоти бори ҳисобияванла бори халли аксари якҷояшуда

даи 30-дақиқагии истифодакунанда дар соатҳои бори ҳади аксари шабонарӯзии системаи энергетикӣ ҳамчун бори ҳисоббаробаркунӣ қабул карда мешавад.

2.2.18. Назорат аз болои бори воқеии якҷояшудаи нимсоата бояд аз рӯи ҳисобкунакҳои бақайдгирандаи бори ҳади аксари 30-дақиқагии истифодакунанда дар соатҳои бори ҳади аксари системаи энергетикӣ анҷом дода шавад.

Ҳангоми ду ё аз он зиёд будани ин гуна ҳисобкунакҳо бояд асбоби махсуси чамъкунандаи бор ё системаи автоматии назорат ва баҳисобгирии қувваи барқ насб карда шавад.

Дар сурати мавҷуд набудани асбоби чамъкунандаи бори ҳади аксари якҷояшудаи истифодакунанда метавонад бо роҳи зарби маҷмӯи бори ҳади аксари вақтҳои гуногун, ки тавассути унсурҳои бақайдгирандаи ҳисобкунакҳои барқии ҳаҷҳои алоҳидаи таъминоти ҳисоб карда шудааст, ба коэффициенти яквақтаи бори дар шартнома зикршуда муайян карда шавад.

Дар сурати мавҷуд набудани ҳисобкунакҳои барқии бақайдгирандаи бори ҳади аксари назорати даврӣ аз болои бори воқеии истифодакунанда метавонад дар соатҳои бори ҳади аксари шабонарӯзии системаи энергетикӣ аз рӯи қайди 30-дақиқагии нишондиҳандаҳои ҳисобкунакҳои муқаррарии барқӣ ҷорӣ гардад.

Барои назорати бори истифодакунанда дар соатҳои бори ҳади аксари системаи энергетикӣ ҳамчунин метавонанд, ваттметрҳо ва амперметрҳои дараҷаи дахлдори дақиқ бо ақрабаки бақайдгирандаи нишондиҳандаҳои ҳади аксари ин асбобҳои истифода шаванд.

Усул ва шартҳои назорат бо асбобҳои зикршуда, ки ба воситаи онҳо назорат ҷорӣ карда мешавад, бояд дар шартнома оид ба истифодаи қувваи барқ дарҷ шуда бошанд.

Ҳангоми таъминоти дастгоҳҳои барқии истифодакунанда аз ҳисоби истгоҳи барқии худӣ ва аз шабакаҳои ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ назорати бори воқеии истифодакунанда ба воситаи асбобҳои баҳисобгирӣ, ки барои ҳисоббаробаркунии истифодакунанда бо ташкилоти таъминкунандаи барқ таъин шудаанд, ҷорӣ карда мешавад.

2.2.19. Дар ҳолате, ки мувофиқи шартҳои ҷобаҷо кардани цехҳои корхона ва нақшаи таъминоти онҳо бо қувваи барқ, пурра муайян кардани бори ҳади аксари якҷояи корхона ғайримمкон аст, ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи иқтисодӣ

ри дархостшуда мувофиқи манбаъҳои алоҳидаи таъминоти истифодакунанда гузаронида мешавад.

2.2.20. Дар ҳолати худсарона берун аз асбобҳои баҳисобгирӣ пайваст намулдани иқтидор ташкилоти таъминкунандаи барқ ба таври иловагӣ аз истифодакунанда барои сарфи қувваи барқ аз рӯи пайвастании берун аз асбобҳои баҳисобгирии иқтидор барои ҳамаи давраи истифодашуда аз рӯи санҷиши охири техникии дастгоҳҳои барқӣ (бо тартиби мӯҳлати даъво) ба андозаи 10-каратаи арзиши тарифӣ мувофиқи тарифи муқарраршуда барои 1 кВт. с. — барои корхонаҳои тарифи якставкагӣ ва мувофиқи тарифи миёнаи додани барқ (бо дарназардошти ставкаҳои асосӣ ва иловагӣ) барои корхонаҳои тарифи даставкагӣ бо тартиби бечунучаро ҷарима меситонад.

Пардохти ҷарима ба истифодакунанда ҳуқуқ намедихад, ки онда бе иҷозати дахлдори ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ин иқтидорро истифода барад.

2.2.21. Музди 1 кВт. с. барои ба истифодакунанда додани қувваи барқи ғайбӣ, ки бо ҳисобкунаки ҳисоббаробаркунӣ дар тарафи иқтидори аввалини трансформатори асосии муштарӣ ба ҳисоб гирифта шудааст, муқаррар мегардад.

Агар ҳисобкунак дар тарафи шиддати дуҷум, яъне баъди трансформатори асосии муштарӣ насб шуда бошад, он гоҳ пардохти 1 кВт.с.-и дар нархнома зикршуда барои ба истифодакунанда додани қувваи барқ ҳангоми ҳисобу китоб бо истифодакунанда ба коэффиенти 1,025 зарб зада мешавад.

Дар ҳолати насби ҳисобкунаки барқии ҳисоббаробаркунӣ баъд аз трансформатори асосии муштарӣ кам шудани қувваи барқ аз ҳудуди тобеияти балансии шабакаи барқӣ то ҷои насби ҳисобкунак бо роҳи ҳисоббаробаркунӣ муайян карда шуда, бо барқи ғайбӣ ба истифодакунанда додашуда ҷамъ карда мешавад. Ин камшавӣ пардохти иловагиро талаб намекунад.

2.2.22. Агар ҳатти интиқоли барқи дар баланси истифодакунанда қарордошта ба тарафи якуми трансформатори асосӣ пайваст шуда бошад, он гоҳ қувваи барқи камшуда дар ин хат бояд ба ҳисоби истифодакунанда мансуб дониста шавад.

Дар сурати насби ҳисобкунак дар тарафи якум ё дуҷуми трансформатори истифодакунанда кам шудани қувваи барқ дар ҳатти мазкури интиқоли барқ бояд бо роҳи ҳи-

соббаробаркунӣ муайян карда шавад ва аз ҷониби пардохткунанда аз рӯи тарифи бо нархнома муқарраршуда музд пардохта шавад.

2.2.23. Ба Ширкати давлатии саҳомӣ ҳолдингии «Барқи Тоҷик» ҳуқуқ дода мешавад, ки дар бораи ҷудо кардани тарифҳои дар нархнома барои қувваи барқ ба минтақаҳои ҷадвали шабонарӯзии бори (шадид, нимшадид, шабона) системаи энергетикӣ зикршуда ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия пешниҳод намояд. Дар ин ҳолат дар шартномаи бо истифодакунанда басташуда таъминкунандаи барқ соатҳои шабонарӯзии бори шадид, нимшадид ва шабона ва тарифҳои ҷудогонаи қувваи барқро, ки барои ин давраҳо муқаррар шудаанд, зикр мекунад.

2.3. ҚАМКУНӢ ВА ЗИЁДКУНӢ

2.3.1. Ҳангоми ҳисоббаробаркунӣ бо истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда бо истифодаи 15 ҳазор кВт-соат қувваи барқи фаъол дар як моҳ ва зиёда аз он дар як нуқтаи баҳисобгирӣ, ки қувваи барқро аз системаи энергетикӣ (блок-станцияҳо), аз ҷумла ба воситаи шабакаи муштариёни харидафурӯш мегиранд, пардохт барои 1 кВт-соати иқтидори реактивӣ ҷорӣ карда мешавад.

Як нуқтаи баҳисобгирӣ маънии ҷамъии ҳамаи ҳисобкунакҳои барқиро, ки ба воситаи онҳо қувваи барқи истифодакунандаи мушаххаси дар як станцияи ёрирасон ҷойгиршуда (асбоби тақсимкунанда) ба ҳисоб гирифта мешавад, дорад. Тарифе, ки мувофиқи он барои истифодаи қувваи реактивӣ музд пардохта мешавад, аз рӯи нархномаи № 09-01 муайян карда мешавад.

2.3.2. Ҳаҷми истифодаи қувваи реактивӣ ё шароити ҷуброни иқтидори реактивӣ аз рӯи «Дастурҳои методӣ оид ба муқаррар намудани сатҳҳои ҷуброни иқтидори реактивӣ ва усулҳои назорати онҳо» ҳисоб ва дар шартномаи истифодаи қувваи барқ муқаррар карда мешавад. Як моҳ ҳамаҷун давраи ҳисоббаробаркунӣ қабул карда мешавад.

2.3.3. Ҳангоми баробар кардани ҳисоб бо истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда, инчунин бо роҳи оҳан ва нақлиёти барқии шаҳр, ки қувваи барқро аз системаи энергетикӣ (блок-станцияҳо), аз ҷумла ба воситаи шабакаи харидафурӯшон

ва муштариён мегиранд, камкунӣ ва зиёдкунӣ ба тарифи қувваи барқ барои ҷуброн намудани иқтидори реактивӣ дар дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон қабул карда мешавад.

2.3.4. Кам ва зиёдкунӣ дар ҳисобу китоби қувваи барқе, ки ба истифодакунандагони харидафурӯш, эҳтиёҷоти истеҳсолии хоҷагии қишлоқ ва истифодакунандагони ғайри-саноатӣ, сарфи назар аз иқтидори пайваस्तшудаи онҳо, дода мешавад, татбиқ намегардад.

2.3.5. Истифодакунандагони харидафурӯш, инчунин муштариёне, ки ба воситаи шабакаҳои худ корхонаҳои саноатӣ ва корхонаҳои бо онҳо баробаркардашуда, инчунин нақлиёти роҳи оҳан ва нақлиёти шахриро, ки бо системаи энергетикӣ муносибатҳои шартномавӣ надоранд, бо барқ таъмин мекунанд, дар мавриди корхонаҳои мазкур кам ва зиёдкуниро аз рӯи тартиби барои системаи энергетикӣ муқаррарнамудаи ҳамин Қоидаҳо истифода менамоянд.

2.3.6. Барои истифодакунандагон бо иқтидори пайваस्तшудаи 1000 кВА ва зиёдтар аз он ҳангоми муайян кардани каму зиёдкунӣ андозаи зиёдтарини иқтидори реактивие, ки аз шабакаҳои системаи энергетикӣ дар муддати ним соат дар давраи бори фаъоли вай ва иқтидори миёнаи реактивии аз шабакаҳо ба шабакаи системаи энергетикӣ дар давраи камтарини бори фаъоли он додашаванда, ки бо асбобҳои баҳисобгирӣ барои семоҳа муайян карда мешавад, ҳамчун асос қабул карда мешавад.

Давраҳои зиёдтарин ва камтарини бори фаъоли системаи энергетикӣ (шадид ва шабона) аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ муқаррар карда шуда, дар шартномаи истифодаи қувваи барқ зикр мегарданд.

Эзоҳ: Ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ҳақ дорад, ки барои истифодакунанда дар соатҳои ҳадди аксари бори пагоҳӣ ё бегоҳии системаи энергетикӣ, бори қобили қабули реактивиро муқаррар намояд.

2.3.7. Маҷмӯи зиёдкунӣ ё камкунӣ нисбат ба тарифи қувваи барқи ба истифодакунандагон додашаванда, бо иқтидори пайваस्तшудаи 1000 КВА ва зиёдтар аз он аз ду ҷамъшаванда иборат аст:

а) зиёдкунӣҳо барои истифодаи зиёдкардашудаи иқтидори реактивӣ Q_p 1 дар муқоиса бо ҳаҷми оптималии Q_{opt} 1 аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ муқаррар-

шуда дар соатҳои ҳадди аксари бори фаъоли системаи энергетикӣ.

Зиёдкуний (%) барои истифодаи барзиёди иқтидори реактивӣ дар муқоиса бо ҳаҷми қобили қабули додашуда бо формулаи зерин:

$$H_1 = 30 \frac{Q_{\phi 1} - Q_{\Sigma 1}}{P_{\phi}}$$

ки P_{ϕ} — ҳаҷми воқеии иқтидори зиёдтарини фаъоли реактиви нисбати истифодакунанда дар соатҳои зиёдтарини бори системаи энергетикӣ дар давраи ҳисобӣ ба шумор меравад.

Агар иқтидори реактиви воқеӣ $Q_{\phi 1}$ нисбат ба иқтидори додашуда $Q_{\Sigma 1}$ камтар бошад, он гоҳ ҳаҷми зиёдкуний H_1 баробар ба сифр (0) қабул карда мешавад;

б) камкуний ё зиёдкуний нисбат ба тарифи муқараршуда барои инҳироф аз низоми кори асбобҳои ҷубронкунанда, ки бо инҳироф аз истифодаи воқеии иқтидори реактивӣ аз ҳаҷми қобили қабули $Q_{\Sigma 2}$ аз тарафи ташкилоти таъминкунанда додашуда дар соатҳои бори ҳадди ақали системаи энергетикӣ арзёбӣ мешавад.

Камкуний ё зиёдкуний (%) ба тарифи мавҷуда дар мавриди риояи низоми муайяншудаи кори асбобҳои ҷубронкунанда аз рӯи формулаи зер муайян карда мешавад:

$$H_2 = 20 \frac{(Q_{\phi 2} - Q_{\Sigma 2})}{P_{\phi}} - 2$$

Ҳаҷми мусбии H_2 зиёдкуний ва ҳаҷми манфӣ камкунийро ифода мекунад.

Фарқи дар қавсайн омада, сарфи назар аз аломати он ҳаҷми мусбӣ мебошад.

2.3.8. Камкуний ё зиёдкуний барои ҷуброни иқтидори реактивӣ дар дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон аз рӯи пардохт барои 1 кВт дархостшудаи иқтидор ва аз пардохти 1 кВт.с. қувваи барқи истифодашудаи тавассути ҳисобкунакҳои барқӣ барои семоҳа ҳисобкардашуда анҷом дода мешавад.

Ҳангоми муайян намудани камкуний ё зиёдкуний андоза-

ҳои ҳосилшуда, то даҳъяки ҳиссаи фоиз яклухт карда мешаванд.

2.3.9. Барои истгоҳҳои ёрирасони кашандаи нақлиёти барқӣ ва нақлиёти шахрӣ ҳаҷми R_{ϕ} аз рӯи формулаи зерин муайян карда мешавад:

$$R_{\phi} = 13 \frac{W_{\phi}}{24D}$$

қувваи барқӣ фаъл аст, ки барои D шабонарӯзи давраи ҳисоббарорифта шудааст.

Барои ин гуна истифодакунандагон иҷозат дода мешавад, ки бо дарназардошти ҷамъи R_{ϕ} , ҳамаи нуқтаҳои баҳисобгирии дар шартномаи истифодаи қувваи барқ зикршуда камқунӣ ва зиёдқуниро муайян намоинд.

2.3.10. Аҳамияти Q_1 ва Q_2 -ро барои ҳар семоҳа аз рӯи методикаи тасдиқкардаи «Тоҷикгосэнергонадзор» ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ муайян мекунад.

Агар дастгоҳҳои барқии истифодакунанда аз манбаҳои гуногун таъмин шаванд, ташкилоти таъминкунандаи барқ барои ҳар як манбаи таъминот бори қобили қабули реактивиро муайян менамояд.

2.3.11. Назорати иқтидори реактиви воқеии истифодакунанда ...1 бояд аз рӯи ҳисобкунакҳо ё дигар асбобҳои баҳисобгирӣ, ки бори 30-дақиқагии ҳадди аксари реактиви истифодакунандаро дар соатҳои бори ҳадди аксари системаи энергетикӣ ба қайд мегиранд, гузаронида мешавад.

Ҳангоми мавҷуд будани якчанд хатти барқии таъминот иқтидори реактиви 30-дақиқагии якҷояи истифодакунанда дар соатҳои бори ҳадди аксари шабонарӯзии системаи энергетикӣ ҳамчун иқтидори реактиви ҳисоббаробарқунӣ қабул карда мешавад.

Дар ҳолати мавҷуд набудани асбоби махсуси ҷамъкунандаи бори реактивӣ иқтидори якҷояи реактиви истифодакунанда ҳамчун ҷамъи бори реактивӣ бо унсурҳои нишондиҳандаи ҳисобкунакҳои барқӣ барои ҳар як хатти алоҳидаи таъминот муайян карда мешавад.

2.3.12. Ҳангоми тамоман набудани ҳисобкунакҳои барқии қувваи реактивӣ ё шикастан ва аз кор баромадани он-

ҳо истифодаи якмоҳаи қувваи реактивӣ бо роҳи ҳисоббаробаркунӣ барои қувваи фатол бо коэффиенти 0,8 ба ҳисоб гирифта мешавад.

2.3.13. Зарурати наеби асбобҳои ҷубронкунанда аз рӯи методикаи тасдиқкардаи Ширкати давлатии саҳомии ҳолдингии «Барқи Тоҷик» муайян карда мешавад.

Иқтидори асбобҳои ҷубронкунанда ва давраҳои кори онҳо дар давоми шабонарӯз дар шартномаи истифодаи қувваи барқ зикр карда мешавад.

2.3.14. Насб кардан ва кандани асбобҳои ҷубронкунандаи истифодакунанда (конденсаторҳои статикӣ, ҷубронкунандаҳои синхронӣ ва ғ.) танҳо бо иҷозати «Тоҷикгосэнергонадзор» амҷом дода мешавад.

Дар ҳолати бо сабаби садама аз кор баромадани асбобҳои ҷубронкунанда ё барои муддати кӯтоҳ таҳти таъмир қарор додани онҳо истифодакунандагон бояд дар ин бобат ба ташкилоти таъминкунандаи барқ хабар диҳанд. Мӯҳлати ба кор даровардани асбобҳо аз рӯи мувофиқаи дутарафа муқаррар карда мешавад.

2.3.15. Усул ва шартҳои назорат аз болои қувва ва иқтидори реактивӣ бо нишондоди асбобҳои, ки ба воситаи онҳо ин кор гузаронида мешавад, инчунин тавассути асбобҳои, ки бо истифодаи онҳо иқтидори реактивӣ ҳисоб карда мешавад, бояд дар шартномаи истифодаи қувваи барқ дарҷ шуда бошанд.

2.3.16. Ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ва «Тоҷикгосэнергонадзор» метавонанд, ки ҳаҷмҳои иқтидори реактивӣ ва қувваи барқи истифодашуда, кори асбобҳои ҷубронкунандаро дар ҳар гуна шабонарӯзи давраи ҳисоббаробаркунӣ назорат намоянд.

2.3.17. Дар ҳолате, ки дастгоҳҳои барқии истифодакунанда аз истигоҳи барқии худӣ ва шабакаҳои барқии ташкилоти таъминкунандаи барқ бо қувва таъмин карда мешаванд, назорат аз болои иқтидори реактивии воқеии истифодакунанда ба воситаи асбобҳои баҳисобгирӣ ва ҳисоббаробаркунӣ байни истифодакунанда ва ташкилоти таъминкунандаи барқ сурат мегирад.

2.3.18. Агар дар шабакаи истифодакунанда асбоби ҷубронкунанда мавҷуд набошад ва ҳисобу китоби дар асоси методикаи тасдиқшуда гузаронидашуда ба ҳулоасе расонад, ки насби онҳо мувофиқи мақсад нест, он гоҳ барои ин гуна истифодакунанда каму зиёд кардани тарифи қув-

ваи барқ барои ҷуброни иқтидори реактивӣ ҷорӣ карда намешавад.

2.3.19. Низом ва ҷадвали кори генераторҳои блок-станцияҳо, ҷубронкунандаҳои синхронӣ ва дигар асбобҳои ҷубронкунанда, ки метавонанд ба шабакаи системаи энергетикӣ иқтидори реактивӣ диҳанд, аз тарафи системаи энергетикӣ вобаста ба талабот нисбат ба иқтидори реактивӣ дар қитъаи додашудаи шабакаи барқӣ муқарар карда мешавад.

Ба шабакаи системаи энергетикӣ додани миқдори зиёдатии иқтидори реактивӣ аз тарафи истифодакунанда ё блок-станция дар асоси мувофиқа бо ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ анҷом дода мешавад. Дар ин ҳолатҳо бояд ҳисобкунакҳои иқтидори реактивии дорои боздорандаҳои ҳаракат барои ба таври алоҳида ба ҳисоб гирифтани иқтидори реактивии ҳисолшаванда ва ба шабакаи системаи энергетикӣ додашаванда насб карда шаванд.

2.3.20. Назорат аз болои истифодаи дурусти каму зиёдунии тарифи қувваи барқ барои ҷуброни иқтидори реактивӣ дар дастгоҳҳои барқии истифодакунанда аз тарафи «Тоҷикгосэнергоназор» ба роҳ монда мешавад.

2.3.21. Ихтилофоте, ки дар байни истифодакунанда ва ташкилоти таъминкунандаи барқ дар бораи ҷорӣ намудани ҷадвали кам ва зиёдкунии қувваи барқ барои ҷуброни иқтидори реактивӣ дар дастгоҳҳои барқии истифодакунанда ба вучуд меоянд, аз тарафи «Тоҷикгосэнергоназор» баррасӣ карда мешаванд.

2.4. ТАРТИБИ ПЕШНИҲОД НАМУДАН ВА ПАРДОХТИ ҲУЧҚАТҲОИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ БАРҚ

2.4.1. Ҳисобу китоби қувваи барқи фаъол ва реактивие, ки ба истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда дода мешавад, аз рӯи талабномаи пардохти ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ бо тартиби беакцептӣ дар рӯзҳои аввали давраи ҳисоботи баъди давраи ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи нишондиҳандаҳои асбобҳои баҳисобгирӣ анҷом дода мешавад.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки дар як давраи ҳисоботӣ бо мувофиқаи пардохткунанда барқи додашударо аз 1 бор зиёдтар ҳисобу китоб кунад. Ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки ба ҳисобу китоби ба-

рои қувваи барқи истифодашуда ба андозаи 80% маблағи дар давраи ҳисоботии пешгузашта сунурдашуда пешпардохт муқаррар намояд. Андозаи пешпардохт ҳангоми пурра ҳисобу китоб кардан дар рӯзҳои аввали давраи ҳисоботӣ ба назар гирифта мешавад.

2.4.2. Ҳисобу китоби пардохткунанда бо ташкилоти таъминкунандаи барқ барои қувваи барқи истифодашуда метавонад аз рӯи тартиби пардохти нақшавӣ гузаронда шавад.

Андозаи пардохтаи нақшавӣ, мӯҳлат ва шакли пардохти онҳо дар шартномаи истифодаи барқ муқаррар карда мешавад.

Пардохти нақшавӣ аз рӯи варақаҳои пардохт ё талабномаҳои пардохти ташкилоти таъминкунандаи барқ (бо иҷозати роҳбари муассисаи бонк) гузаронда мешавад.

Дар ҳолати ба суратҳисоби ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ дар мӯҳлати бо шартнома муқарраршуда ворид нагаштани маблағи пардохтшуда (дар ҳолатҳои ҳисобу китоб кардан бо варақаҳои пардохт) ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки бо роҳи ба бонк пешниҳод намудани варақаи пардохт аз пардохткунанда ба тариқи беакцептӣ маблағи заруриро рӯёнад.

2.4.3. Пардохти иқтидори шартномавӣ ҳангоми ҳисобу китоб кардан аз рӯи тарифи даставакғӣ дар рӯзҳои аввали давраи ҳисоботии ҷорӣ (моҳ) мувофиқи талабномаи пардохти ташкилоти таъминкунандаи барқ бе акцепт анҷом дода мешавад.

2.4.4. Камқунӣ ва зиёдкунии тарифи қувваи барқ барои ҷуброни иқтидори реактивӣ дар дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон дар мавриди пурра баробар кардани ҳисоби маблағи моҳона ба назар гирифта мешавад.

2.4.5. Тартиби пардохти ҳуҷҷатҳои пардохт ва рӯёндани товои дар сурати сари вақт насупоридани маблағ дар параграфи 1.8. ҳамин Қоидаҳо зикр шудааст.

3. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи истифодакунандагони истеҳсолии кишоварзӣ

3.1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

3.1.1. Номгӯи истифодакунандагони кишоварзӣ бо дастуруламал дар бораи тартиби ҷорӣ намудани тарифҳои қувваи барқӣ барои эҳтиёҷоти истеҳсолии колхозу совхозҳо ва дигар корхонаҳои кишоварзӣ аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ додашаванда, ки бо қарори Идораи нархгузорию Кумитаи давлатии иқтисоди Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 23 марти соли 1992 № 27 тасдиқ шудааст, муайян гардидааст.

Эзоҳ: Қувваи барқи аз тарафи истифодакунандагони кишоварзие, ки ба ҳайати дар рӯйхат зикргардида дохил мешаванд, сарфшаванда, аз рӯи тарифи барои истифодакунандагони истеҳсолии кишоварзӣ муқарраршуда пардохта мешавад. Муштариёни дигари истифодакунандаи қувваи барқ, ки ба ҳайати иттиҳодияҳо дохиланд, вале дар рӯйхат зикр нашудаанд, аз рӯи тарифи барои гурӯҳҳои дахлдор муқарраршуда, ки муштариёни мазкур ба он гурӯҳ дохил мешаванд, музди мепардозанд.

3.1.2. Ба истифодакунандагони истеҳсолии кишоварзӣ додани қувваи барқ аз рӯи шартномаҳое, ки дар онҳо масъалаҳо ва мӯҳлатҳои пардохт, инчунин дигар шартҳои иттиқоли қувваи барқ инъикос меёбанд, анҷом дода мешавад.

3.1.3. Тартиби ба расмият даровардани муштариёни кишоварзӣ, ҳисоббаробаркунии барои қувваи барқ, истифодаи дастгоҳҳои барқӣ, насб кардан ва истифода бурдани асбобҳои баҳисобгирӣ бо муқаррароти дар фаслҳои 1 ва 3 ҳамин Қоидаҳои баёншуда муайян карда мешавад.

3.1.4. Ҳангоми истифодаи қувваи барқ дар шароите, ки шабакаҳо тақсимкунакҳои камшиддат доранд ва истифодакунандаи кишоварзӣ (совхоз, колхоз ва ғ.) аз ин шабакаҳо таъмин мегарданд ва онҳо дар баланси ташкилоти таъминкунандаи барқ мебошанд, ба истифодакунандаи кишоварзӣ додани барқ барои эҳтиёҷоти истеҳсолии он бо

3.1.5. Агар шабакаҳои камшиддати тақсимкунанда дар баланси истифодакунандагони кишоварзӣ (совхоз, колхоз ва ғ.) бошанд, дар бобати додани қувваи барқ барои эҳтиёҷоти истеҳсолӣ, коммуналию маишӣ ва эҳтиёҷоти дигар шартномаи умумӣ баста мешавад.

3.1.6. Истгоҳҳои насосии обҳои мошинӣ, ки ба ҳайати истифодакунандагони кишоварзӣ дохиланд ва қорашон ҳислати мавсимӣ дорад, пеш аз саршавии давраи обҳои баъд аз тамом шудани қорҳои таъмири вазифадоранд, ки:

а) бо ташкилоти таъминкунандаи барқ қиёсгараки муҳофизати релеро мувофиқа намоянд;

б) истгоҳҳои ёрирасон ва станцияҳои насосиро дар мавриди омодагии онҳо ба қор ба нозирони техники пешниҳод намоянд;

в) ба ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ нақшаи таъминоти барқро барои муоина пешниҳод кунанд;

г) аз рӯи тарифи барои истгоҳҳои насосии обҳои мошинӣ муқарраршуда вобаста ба давраи мавсими обҳои (зимистон, тобистон) бо ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳисобро баробар кунанд. Бе иҷро намудани шартҳои зикршуда истгоҳҳои насосӣ бо қувваи барқ таъмин карда намешаванд.

3.2. ҲИСОББАРОБАРКУНИ БАРОИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ БАРҚ

3.2.1. Тартиби насб кардан ва истифода бурдани ҳисобкунакҳои баҳисобгирӣ дар параграфи 1.7. ҳамин Қоидаҳо шарҳ дода шудааст.

Ҷиҳати баробар кардани ҳисоб барои қувваи барқи дар эҳтиёҷоти истеҳсолӣ сарфшуда якҷоя (ҷамъ) кардани бори истеҳсолӣ дар хатҳо ва пайвандҳои алоҳида бо шинондани ҳисобкунакҳои баҳисобгирӣ барои гурӯҳҳои объектҳои истеҳсолӣ тавсия карда мешавад.

3.2.2. Дар сурати муваққатан дар ихтиёри истифодакунандаи кишоварзӣ мавҷуд набудани ҳисобкунаки ҳисоббаробаркуний, инчунин ҳисобу китоби алоҳидаи қувваи барқ барои истифодакунандагони гурӯҳҳои дигари тарифӣ, ҳисобу китоб барои қувваи барқи додашаванда аз рӯи шартҳои дар шартнома зикршуда гузаронида мешавад.

3.2.3. Ҳангоми мавҷуд будани ҳисобкунаки умумӣ ва муваққатан дар ихтиёри истифодакунандагони гурӯҳҳои дигари тарифӣ мавҷуд набудани ҳисобкунакҳо дар шарт

нома эҳтиёҷоти истеҳсоли, коммуналию маишӣ бо ғойзҳо аз ҳисоби умумии истифода, ки аз рӯи шиддати ҷараён қабулкунакҳои истифодакунанда муайян карда шуда, дар замимаи шартнома қайд мегарданд, нишон дода мешавад.

3.2.4. Истифодакунандагони кишоварзӣ музди қувваи барқи дар эҳтиёҷоти истеҳсоли сарфшударо, сарфи назар аз иқтидори пайвастишуда ва бори ҳадди аксар, аз рӯи тарифи якставкагии барои онҳо муқарраршуда мепардозанд.

Ба эҳтиёҷоти истеҳсолии истифодакунандагони кишоварзӣ инҳо мансубанд:

а) кори деғҳои барқӣ (бойлерҳои барқӣ), обгармкунакҳои барқӣ ва дигар асбобҳои гармкунандае, ки барои мақсадҳои истеҳсоли (технологӣ), инчунин барои гарм кардан ва бо оби гарм таъмин намудани биноҳои истеҳсоли (фермаҳо, цехҳо, устохонаҳо, анборҳо, таҳвилхонаҳо, гаражҳо ва ғ.) таъин шудаанд;

б) кори моторҳои барқӣ ва дигар ҷараёнқабулкунандаҳои таъиноти истеҳсоли (технологӣ);

в) равшанкунии биноҳои истеҳсоли ва ҳудуди онҳо (фермаҳо, цехҳо, устохонаҳо, анборҳо, таҳвилхонаҳо, гаражҳо, ихотаҳои мошингузори ва нигоҳубини ҳайвонот);

г) равшанкунии биноҳои ғайриистеҳсолие, ки бо истеҳсолот вобаста мебошанд (утоқи раёсат, идора ва ғ.).

Эзоҳ: Истифодаи деғҳои барқӣ (бойлерҳои барқӣ) ва навъҳои дигари гармкунандаҳои барқӣ, ки барои гарм кардани бино ва эҳтиёҷоти технологӣ истифода мешаванд, танҳо дар сурати мавҷуд будани акти «Тоҷикгосэнергонадзор» ва иҷозати Ширкати давлатии саномию ҳолдингии «Барқи Тоҷик» мумкин аст.

3.2.5. Тарифҳои қувваи барқи аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ барои эҳтиёҷоти истеҳсолии истифодакунандагони кишоварзӣ додашаванда барои ҳисоббаробаркунӣ дар ҳудуди тобеияти балансии шабакаҳои барқии ташкилоти таъминкунандаи барқ ва истифодакунанда муқаррар шудаанд.

Ҳисоббаробаркунӣ барои қувваи барқ дар сурати берун аз ҳудуди тобеияти балансии шабакаҳои барқӣ насб кардани ҳисобкунакҳои барқӣ тибқи банди 1.7.15. анҷом дода мешавад.

3.2.6. Тарифҳо ба қувваи барқи дар эҳтиёҷоти истеҳсолии истифодакунандагони кишоварзӣ сарфшаванда дар мавриди ҳисоби китоби қувваи барқи дар эҳтиёҷоти ком

муналию майишӣ ва дигар эҳтиёҷоти ғайристеҳсолии кишоварзӣ сарфшаванда, монанди: барои равшанкунӣ ва дигар эҳтиёҷоти шаҳрак ва хонаҳои истиқоматӣ, хобгоҳҳо ҳоҷаҳои ёрирасони наздиқавлигӣ, қитъаҳои боғдорӣ, гаражҳо барои мошинҳои шахсӣ, устохонаҳои касибони ғайрикооперативӣ, кӯчаҳо, кӯлубҳо ва кохҳои фарҳанг, кинотеатрҳо, майдонҳои спортӣ, мактабҳо, боғчаҳои бачагона ва ширхобгоҳҳо, беморхонаҳо, бозорҳо, мағозаҳо, ошхонаҳо ва ғ., ки дар қишлоқҷойҳо, аз ҷумла дар ҳудуди колхозҳо, совхозҳо ва дигар корхонаҳои кишоварзӣ ҷойгиранд, ҷорӣ карда намешаванд.

Ҳисобу китоби қувваи барқӣ барои эҳтиёҷоти ғайристеҳсолии истифодакунандагони кишоварзӣ сарфшаванда аз рӯи тарифи барои гурӯҳҳои дахлдор муқарраршуда анҷом дода мешавад.

3.2.7. Дар ҳолатҳое, ки қувваи барқ ба истифодакунандагони кишоварзӣ (совхозу колхозҳо ва ғ.) барои эҳтиёҷоти коммуналӣ, майишӣ аз рӯи ҳисобкунаки умумӣ дода мешавад, ҳисобу китоб барои қувваи барқи дар ҳудуди истифодакунандаи ҳоҷагии қишлоқ сарфшуда, аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ бо тарифи яклухти барои шаҳракҳо муқарраршуда сурат мегирад.

Истифодакунандаи кишоварзӣ дар ҳисобу китоби худ бо истифодакунандагони алоҳида (соҳибхонаҳо, иҷоранишинҳо) тариферо, ки барои қувваи барқи дар эҳтиёҷоти аҳолии сарфшаванда муқаррар гардидааст, истифода мекунад.

3.2.8. Ҳисобу китоби қувваи барқи ба муштариёни кишоварзӣ додашаванда аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ дар ҳар давраи ҳисоботӣ 1 бор дар асоси нишондиҳандаҳои ҳисобкунаки барқӣ дар ҳамин давра гузаронида мешавад.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ бо салоҳиди худ метавонад, ки ҳисоббаробаркуниро дар як давраи ҳисоботӣ 2 маротиба — як бор дар нимаи аввали ин давра ва бори дигар дар охир (ҷамъбасти) гузаронад. Ҳисобу китоби дуюм дар рӯзҳои аввали баъди давраи ҳисоббаробаркунӣ бо дарназардошти маблағи пештар пардохташуда анҷом дода мешавад.

3.2.9. Ташкилоти таъминкунандаи барқ бо мувофиқаи пардохткунанда метавонад, ки ҳисобу китобро аз рӯи пардохти нақшавӣ гузаронад. Зимнан ташкилоти таъминкунандаи барқ мӯҳлат ва андозаҳои пардохти нақшавии муш-

ро, ки дар шартномаи истифодаи қувваи барқ қайд ме-
ад, муайян мекунад.

Дар ҳолати дар мӯҳлати муайяншуда ворид нагардида-
таблағ ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки
ағзи дахлдорро бо роҳи беакцептӣ — бо пешниҳоди
қайи пардохт ба бонк рӯенад.

Истифодаи қувваи барқ аз тарафи истифодакунандаго- ни харидафурӯш

4.1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

4.1.1. Ба истифодакунандагони харидафурӯш метаво-
н шӯъбаҳои (идораҳо), ҳисоби хоҷагии манзили комму-
ни корхонаҳои саноатие мансуб бошанд, ки дар балан-
суд трансформаторҳо, шабакаҳои барқии баландшиддат
тастшиддати тақсимкунандаи қувваи барқи системаи
ретикӣ (ва блок-станцияҳо) ва таъминкунандаи қувваи
и абонентҳои гуногунро бо шароити зерин доранд:

а) ҳамчун муштариҳои алоҳидаи системаи энергетикӣ ба
иёти даровардани шӯъбаи (идора) манзили коммуналӣ;
б) бо муштариёни худ барои таъмини қувваи барқ бас-
т шартнома аз тарафи шӯъбаи (идора) манзили комму-
налӣ;

в) бо қувваи барқ таъмин карда шудани нуқтаҳои аҳо-
лишин аз тарафи онҳо;

г) дар байни муштариёни шӯъбаи (идораи) манзили ком-
мунали мавҷуд будани истифодакунандагони саноатӣ ва
ифодакунандагони бо онҳо баробаркардашудаи дигар
рату идораҳо ё ташкилотҳои нақлиётӣ (трамвай, трол-
леус), ки маҷмӯи умумии сарфаи барқи онҳо на кам аз
ҳаҷми умумии қувваи истифодашавандаи шӯъбаи
зили коммунали (идора)-ро ташкил медиҳад.

Агар маҷмӯи шартҳои зикршуда риоя карда нашаванд,
томи ҳисоббаробаркунӣ бо шӯъбаи (идора) манзили
мунахили тарифи барои шаҳракҳо муқарраршуда ҷорӣ
да мешавад.

Агар маҷмӯи шартҳои зикршуда риоя карда нашаванд,

ҳангоми ҳисоббаробаркунӣ бо шӯъбаи (идора) манзилу коммунали тарифи барои шаҳракҳо муқарраршуда қорӣ карда мешавад.

4.1.2. Ба истифодакунандагони харидафурӯш инҳо дохил намешаванд;

а) нуқтаҳои таъминоти барқӣ роҳи оҳан, корхонаҳои саноатӣ ва ғайрисаноатие, ки қувваи барқро асосан барои эҳтиёҷоти худ мегиранд ва онро қисман ба воситаи шабакаҳои худ ба дигар корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо (ба муштариёни фаръӣ)-и бо системаи энергетикӣ муносибатҳои шартномавӣ надошта медиханд;

б) шаҳракҳо (колхозӣ, совхозӣ, дачаҳо, ҳарбӣ, шаҳракҳои коргарнишин, рафокатҳои боғдорон ва ғ.), инчунин ташкилотҳои истифодабарии манзил (идораҳои истифодабарии манзил, шӯъбаҳои манзилу коммунали, идораи хонаҳо ва ғ.), ки ба ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ аз рӯи ҳисобкунаки умумӣ музд мебардоранд.

4.1.3. Муносибатҳои истифодакунандагони харидафурӯш бо ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ва истифодакунандагони ба шабакаи онҳо пайвастшуда тавассути ҳамин Қоидаҳо муайян карда мешаванд.

4.1.4. Истифодакунандагони харидафурӯши қувваи барқ монанди муштариёни ташкилотҳои таъминкунандаи барқӣ Ширкати давлатии саҳомӣ ҳолдингии «Барқӣ Тоҷик» дар асоси ҳамин Қоидаҳо барои ҳолати техникӣ ва истифодаи дастгоҳҳои барқӣ худ дар назди онҳо масъулият доранд.

4.1.5. Ба муштариёни харидафурӯш додани иқтидори нави ё иловагӣ (пайваст намудани онҳо ба шабака) метавонад танҳо дар ҳудуди иқтидори трансформатории барои онҳо иҷозатдодашуда, аз рӯи тартиби дар параграфи 1.3 ҳамин Қоидаҳо муқарраршуда анҷом дода шавад.

4.1.6. Ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ҳақ дорад, ки ҳар кадом дастгоҳи барқиро, ки ба шабакаҳои муштариёни харидафурӯш пайваст шудааст, тафтиш кунад, ба муштариёни фаръӣ дар бораи бартараф намудани камбудӣҳои ошкоргардида дар мавриди истифодаи дастгоҳҳои барқӣ ва истифодаи қувваи барқ дастурҳо диҳад ва дар мавридҳои зарурӣ бо тартиби муқарраршуда чораҳои қазоро истифода намояд.

4.2. ҲИСОББАРОВАРКУНИ БАРОИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ БАРҚ

4.2.1. Истифодакунандагони харидафуруш ҳисобро ба-рои тамоми қувваи барқи аз ташкилотҳои таъминкунандаи барқ харидашаванда аз рӯи тарифи ягонаи якставкагӣ, ки барои харидафурушони системаи энергетикӣ дахлдор муқаррар шудааст, ба истиснои ҳолатҳои дар бандҳои 4.2.2. ва 4.2.4. зикргардида баробар мекунад.

4.2.2. Ташкилотҳои махсусгардонидашудаи ҳисоби хоҷагии вазоратҳо ва идораҳо (ба истиснои Концерни давлатии «Тоҷиккоммунсервис»), ки қувваи барқро барои эҳтиёҷоти истеҳсолии корхонаҳои вазорат (идораи) худ харида мефурушанд ва иқтидори пайваستшудаи корхонаҳои мазкур 1000 кВА ва аз он зиёдтар аст, аз рӯи тарифи даставкагӣ бо истифодаи кам ва зиёдкинӣ барои ҷуброни иқтидори реактивӣ дар дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон (муштариёни фаръӣ) ҳисобро бо ташкилоти таъминкунандаи барқ баробар мекунад.

Тариф барои харидафурушон дар ҳисобу китоб бо ташкилотҳои махсусгардонидашудаи мазкури ҳисоби хоҷагии вазоратҳо ва идораҳо танҳо ба ҳамаи қисми қувваи барқе, ки онҳо ба нуқтаҳои аҳолинишин ва муштариён дигар вазорату идораҳо мефурушанд, истифода мешавад.

4.2.3. Истифодакунандагони харидафуруш бо муштариёни худ ҳисобро барои қувваи барқ аз рӯи тарифи муқаррарнамудаи нархнома барои гурӯҳҳои дахлдори истифодакунандагон баробар мекунад.

4.2.4. Истифодакунандагон харидафуруш барои қувваи барқи дар деғҳои барқӣ, обгармкунакҳои барқӣ ва дигар асбобҳои гармкунандаи барқӣ, ки ба мақсадҳои гармкунӣ ва бо оби гарм таъмин намудан таъин шудаанд, ҳисобро чи бо ташкилоти таъминкунандаи барқ ва чи бо муштариёни фаръӣ аз рӯи тарифи муайянкардаи нархнома баробар мекунад.

4.2.5. Агар ба шабакаи як истифодакунандаи харидафуруш харидафуруши дигар пайваст шуда бошад, ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳисобро танҳо бо харидафуруши якум баробар мекунад. Харидафуруши якум ҳисобро бо харидафуруши дуюм аз рӯи ҳамаи тарифи якставкагӣ, ки ҳадаш мувофиқи он ҳисобро бо ташкилоти таъминкунандаи барқ баробар кардааст, баробар мекунад. Зимнан харида-

фуруши якум ҳақ дорад, ки як қисми қувваи камшудаи шабакаро мутаносибан бо миқдори қувваи барқи ба харидафуруши дуум додашуда ба ҳисоби вай мансуб гардонад.

4.2.6. Ҳисобу китоби қувваи барқи ба истифодакунандагони харидафуруши додашударо ташкилоти таъминкунандаи барқ дар як давраи ҳисоббаробаркунӣ 2 бор: ҳисоби мобайнӣ барои қувваи дар нимаи аввали давраи мазкур истифодашуда ва ҷамъбасти — барои тамоми давраи ҳисоббаробаркунӣ анҷом медиҳад. Ҳисобу китоби ҷамъбасти аз рӯи нишондиҳандаҳои асбобҳои баҳисобгирӣ, ба истиснои маблағи пардохти давраи мобайнӣ, дар рӯзҳои аввали баъди давраи ҳисоббаробаркунӣ гузаронида мешавад.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки бо салоҳияти худ дар як давраи ҳисоботи ҳисоббаробаркуниро барои қувваи барқи додашуда зиёда аз 2 маротиба анҷом диҳад.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ бо мувофиқаи пардохткунанда метавонад, ки ҳисоббаробаркуниро аз рӯи тартиби нақшавии пардохт анҷом диҳад. Зимнан ташкилоти мазкур барои пардохткунанда мӯҳлат ва андозаҳои пардохти нақшавиро муайян мекунад, ки онҳо дар шартномаи истифодаи қувваи барқ қайд карда мешаванд.

Дар ҳолати аз пардохткунанда ба ҳисоби ташкилоти таъминкунандаи барқ дар мӯҳлати муайяншуда ворид нагардидани маблағ ташкилоти мазкур ҳақ дорад, ки маблағи ҳисобшударо бо пешниҳоди варақаи пардохт ба бонк ба таври беакцептӣ рӯёнад.

4.2.7. Шаҳракҳои коргарӣ, қишлоқҷойҳо, дачаҳо, нуқтаҳои истиқоматӣ, рафқатҳои боғдорон ва ғайра, ташкилотҳои истифодабарии манзил, ки (истифодакунандагони харидафуруши дорои бори омехта намебошанд) бо ташкилоти таъминкунандаи барқ аз рӯи ҳисобкунаки умумӣ қувваи барқӣ барои эҳтиёҷоти маишӣ аҳолии сарфшударо пардохт мекунанд (ғайр аз биноҳои истиқоматие, ки хӯрокро бо истифодаи қувваи барқ тайёр мекунанд ва барои онҳо тарифи пасткардашудаи истифодаи барқ муқаррар гардидааст), равшании кӯчаҳо ва рекламаҳо аз рӯи тарифи якставкагӣ, ки барои шаҳракҳо муқаррар шудааст, месупоранд.

Дар ҳисоббаробаркунӣ бо муштариёни фаръӣ барои қувваи барқе, ки ба мақсадҳои зикргардида сарф шудааст,

шаҳракҳо тарифи барои аҳоли муқарраршударо истифода мекунанд.

Ҳисоббаробаркунӣ барои қувваи барқ бо муштарии фаръии дигар: истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони бо онҳо баробаркардашуда, корхонаҳои савдо ва хӯроки умумӣ, объектҳои истеҳсолии кишоварзӣ, биноҳои истиқоматии бо манқалҳои барқӣ ҷиҳозонидашуда ва ғ. аз тарафи шаҳракҳо чӣ бо истифодакунандагон ва чӣ бо ташкилоти таъминкунадаи барқ аз рӯи тарифҳои инфородии барои гурӯҳҳои дахлдори истифодакунандагон муқарраршуда анҷом дода мешавад. Зимнан агар муштарии фаръии мазкур 30% ва аз он зиёд микдори барқи умумии барои шаҳрак ҷудошударо сарф карда бошанд, ташкилоти таъминкунандаи барқ барои шаҳрак ҳисоби тарифи қувваи сарфкардаи ин истифодакунандагонро кам мекунад.

Ҳуҷҷатҳои пардохти қувваи барқи ба шаҳракҳо додашуда мувофиқи тартиби барои харидафурӯшон муқарраршуда, пур карда мешаванд.

5. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи аҳоли ва ташкилотҳои истифодабарии манзил

5.1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

5.1.1. Қувваи барқи аз тарафи аҳолии биноҳои истиқоматӣ, хонаҳо, хобгоҳҳо барои эҳтиёҷоти гуногуни маишӣ сарфшуда, инчунин барои эҳтиёҷоти хоҷагӣҳои ёрирасони шахсӣ, қитъаҳои замин ва дачаҳои, ки дар истифодаи шахсӣ мебошанд, гаражҳои автомобилҳои шахсӣ, барои эҳтиёҷоти устхонаҳои шахсии рассомон, ҳайкалтаврошон, косибони якка ва ғ. аз рӯи тарифи барои аҳоли муқарраршуда пардохта мешавад.

Қувваи барқе, ки барои равшан кардани ҳавлиҳо, зинаҳо, чароғҳои рақамдори хонаҳои истиқоматӣ, инчунин барои равшан кардани кӯчаҳо ва реклама истифода мешавад, низ аз рӯи ҳамин тариф пардохта мешавад.

5.1.2. Аз тарафи ташкилотҳои таъминкунандаи қувваи барқ дода шудани шартҳои техникӣ барои пайваст наму-

дани биноҳои истиқоматӣ ва дигар истифодакунандагони маишӣ ба шабакаи барқи мутобиқи муқаррароти асосии дар параграфи 1.2. ҳамин Қоидаҳо зикргардида сурат мегирад.

✓ 5.1.3. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи аҳоли (истифодакунандагони маишӣ) танҳо баъди гирифтани иҷозат аз ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ мумкин аст.

Иҷозат барои истифодаи чараёнқабулкунандаҳои сефаза барои эҳтиёҷоти маишӣ, насби таҷҳизот ва асбобҳои маишӣ иқтидорашон зиёда аз 1,3 кВт бо тартиби муқаррарнамудаи ташкилоти таъминкунандаи барқ сурат мегирад.

5.1.4. Барои гирифтани иҷозати ба шабакаи барқ пайвастании биноҳои нави истиқоматӣ ташкилотҳои истифодабарии манзил (идораи истифодабарии манзил, шӯъбаҳои манзили коммуналӣ, идораҳои хонаҳо ва ғ.), ки ин хонаҳо ро ба баланси худ гирифтаанд, бояд ба ташкилоти таъминкунандаи барқ ведомости ҳисобкунакҳои барқии дар бинои истиқоматӣ насбшуда (рақам, навъ, заводи истеҳсолкунанда, соли санҷиши давлатӣ, нишондиҳандаҳои ҳисобкунаки барқӣ ва рақами хона) ро пешниҳод намоянд.

Барои гирифтани иҷозати пайваст намудани симҳои барқии нав дар биноҳои истиқоматии пештар даристифодабуда ё дар хонаҳои шахсии шаҳрвандони алоҳида, инчунин симҳои барқӣ қитъаҳои боғпарварӣ, гаражҳо барои мошинҳои шахсӣ ва ғ. истифодакунанда вазифадор аст, ки ба ташкилоти таъминкунандаи барқ аризаи дахлдор диҳад.

5.1.5. Ба истифода додани дастгоҳҳои барқӣ дар биноҳои истиқоматии нав сохташуда, инчунин дар биноҳои кӯҳнаи истиқоматӣ баъди таъмири асосӣ ва дигар дастгоҳҳои барқии маишӣ аз тарафи нозирӣ Назорати давлатии барқ иҷозат дода мешавад.

Дар ҳолати ошкор намудани камбудихо нозирӣ Назорати давлатии барқ рӯйхати камбудихоро барои бартароф кардан тартиб медиҳад. Муоинаи такрории дастгоҳҳои барқӣ аз тарафи нозир танҳо бо даъвати хаттии ташкилоте, ки объекти истифодашавандаро ба баланси худ гирифтааст, анҷом дода мешавад.

Ба чараён пайваст намудани симҳои барқӣ дар муддати 5 рӯзи баъди муоина ва ба истифода иҷозат додан амалӣ мегардад.

Муоинаи симҳои барқ ва пайваст намудани онҳо ба чараён мутобиқи бароварди (калькуляция) тасдиқшудаи ҳа-

роҷоти ташкилоти таъминкунандаи барқ анҷом дода мешавад.

5.1.6. Баъди ба истифода иҷозат додани дастгоҳҳои барқӣ ва симҳои барқӣ бинои истиқоматӣ ташкилоти истифодабарии манзил, ки ин бино дар тобеияти вай аст, бо ташкилоти таъминкунандаи барқ дар бораи истифодаи қувваи барқ шартнома мебандад.

Ҳамзамон бо ин ташкилоти таъминкунандаи барқ барои ҳар як шахси масъул (соҳибхона) ҳисобномаи шахсӣ кушода, ба ҳар кадоми онҳо дафтарчаи махсуси ҳисоббаробаркунӣ бо варақаҳои пардохти маблағ барои истифодаи қувваи барқро (дар мавриди низоми худхизматрасонӣ) месупорад.

✓ 5.1.7. Масъулият барои риояи Қоидаҳои истифодаи қувваи барқ, сар вақт пардохтани музди истифодаи қувваи барқ, ҳифозат ва сиҳати ҳисобкунаки барқии хона ба зиммаи шахсе, ки барои истифодаи барқ ҷавобгар аст, гузошта мешавад.

Ҳангоми насби ҳисобкунакҳои барқӣ дар даромади зинаҳо масъулият барои ҳифозат ва сиҳати онҳо ба зиммаи ташкилоти истифодаи манзил, ки ҳамин бино дар тобеияти вай аст, гузошта мешавад.

Дар ҳолати вайрон шудан ё дуздидани ҳисобкунакҳое, ки дар даромади зинапояхҳо насб шудаанд, ташкилоти истифодаи манзил вазифадор аст, ки онро аз ҳисоби худ барқарор намояд.

✓ 5.1.8. Ба номи муштари дигар гузаронидани ҳисобномаи шахсӣ ва ба ҷои дигар гузаронидани асбобҳои баҳисобгирӣ танҳо бо иҷозати ташкилоти таъминкунандаи барқ анҷом дода мешавад.

Ҳангоми кӯчидан ба хонае, ки пештар ба шабакаи барқ пайваст буд, соҳибхонаи нав вазифадор аст, ки дар муддати 5 рӯз ҳисобномаи шахсиро дар ташкилоти таъминкунандаи барқ ба номи худ гузаронад.

5.1.9. Ҳангоми аз хона рафтани муштарӣ ташкилоти истифодабарии манзил (идораи истифодабарии манзил, шӯъбаи манзилу кӯмунали, идораи хонаҳо ва ғ.) вазифадор аст, ки аз ӯ тасдиқномаи ташкилоти таъминкунандаи барқро дар бораи то рӯзи рафтан баробар кардани ҳисоби қувваи барқии истифодашударо талаб намояд. Ташкилоти истифодабарии манзил барои қарзи муштарӣро рафта ҷавобгарии моддӣ дорад.

5.1.10. Баъд аз рафтани муштарӣ ҷавобгарӣ барои ҳифозат ва сиҳати ҳисобкунаки барқӣ то омадани истиқоматкунандаи нав ба ўҳдаи ташкилоти дахлдори истифодабарии манзил мебошад.

5.1.11. Ташкилотҳои истифодабарии манзил ва ташкилотҳои дигаре, ки хонаҳои истиқоматӣ ва биноҳои дигарро ба корхонаҳо, муассисаҳо ё ташкилотҳо ба иҷора медиҳанд, ҳақ надоранд, ки бе иҷозати ташкилоти таъминкунандаи барқ ба шабакаи дохилии бино дастгоҳҳои барқии ба иҷоранишин тааллуқдоштаро пайваст намояд.

Иҷорагирҳо баъди гирифтани ордер барои ишғол кардани хона ё бо соҳиби бино (хона) бастанӣ шартнома вазифадоранд, ки дар муддати се рӯз барои ҳалли масъалаҳои вобаста ба истифодаи қувваи барқ дар бинои иҷорагирфташуда ба ташкилоти таъминкунандаи барқ муроҷиат намоянд.

5.2. ИСТИФОДАБАРИИ ДАСТГОҲҲОИ БАРҚИИ БИНОҲОИ ИСТИҚОМАТИ

5.2.1. Ҳудуди ҷавобгарӣ байни ташкилоти истифодабарии манзил ва ташкилоти таъминкунандаи барқ барои ҳолати техникӣ ва истифодабарии дастгоҳҳои барқии хонаҳои истиқоматӣ аз рӯи тартиби дар параграфи 1.5. ҳамин Қоидаҳо зикргардида муайян карда мешавад.

5.2.2. Ҷавобгарӣ барои ҳолати техникӣ, техникаи беҳатарӣ ва истифодабарии дастгоҳҳои барқии эҳтиёҷоти умумии бино (асбоби бакордароранда — тақсимкунанда, сими барқӣ барои равшан кардани зинаҳо, ҳавлиҳо, чароғҳои рақамдор, таҳхонаҳо ва болохонаҳо, бинои идораи хонаҳо, сими барқӣ ва муҳаррикҳои лифтҳо, насосҳо ва ғ.) ба ўҳдаи ташкилоти истифодабарии манзил, ки бинои истиқоматӣ дар тобеияти вай аст, гузошта мешавад.

✓ 5.2.3. Ҷавобгарӣ барои ҳолати техникӣ ва истифодаи симҳои барқӣ ва дастгоҳҳои барқӣ (асбобҳо, олот ва ғ.) дар хонаҳо, қитъаҳои ёрирасон, наздиқавлигӣ ва боғдорӣ, дар гаражҳо ва объектҳои дигаре, ки дар истифодаи шахсии шаҳрвандони алоҳида мебошанд, инчунин барои техникаи беҳатарӣ ҳангоми истифодаи қувваи барқ ба ўҳдаи истиқоматкунандагон мебошад, ки онҳо вазифадоранд донишҳои зарурии техникаро аз худ намоянд.

5.2.4. Таъмири симҳои барқии дохили бино ва дохили

квартираҳоро ташкилоте ба ўҳда дорад, ки бинои истиқомати мазкур дар тобеяти вай аст.

5.3. НАСБ КАРДАН ВА ИСТИФОДАИ АСБОБҲОИ БАҲИСОБГИРИИ ҚУВВАИ БАРҚ

5.3.1. Насб кардан ва хизматрасонии ҳисобкунакҳои барқӣ дар биноҳои истиқомати давлатӣ ва кооперативӣ, биноҳои истиқомати шаҳрвандони алоҳида, ки моликияти шахсии онҳо мебошанд, бо тартиби дар параграфи 1.7. ҳамин Қоидаҳо зикршуда анҷом дода мешавад.

5.3.2. Дар хонаҳои истиқомати коммуналие, ки дар онҳо якчанд оила зиндагӣ мекунанд, дар хонаҳои истиқомати навъи меҳмонхона (ки дорои роҳрав мебошанд), инчунин дар биноҳои истиқоматие, ки ҳисобкунаки умумӣ доранд, шахсони манфиатдор метавонанд, ки аз ҳисоби худ барои ба ҳисоб гирифтани қувваи барқи истифодашаванда байни оилаҳои алоҳида ҳисобкунакҳои барқии назоратӣ насб кунанд.

Барои насб кардани ҳисобкунакҳои барқии назоратӣ иҷозати ташкилоти таъминкунанда талаб карда намешавад. Қабули қорҳои насби ҳисобкунакҳои барқии назоратӣ аз тарафи ҳамон ташкилоти истифодабарии манзил гузаронида мешавад.

5.3.3. Барои нафақахӯрони шахсӣ, маъҷубони гурӯҳҳои I, II, III ва Ҷанги Бузурги Ватанӣ, шаҳрвандоне, ки мувофиқи қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон имтиёзҳо доранд ва аъзои оилаҳои онҳо, ки якҷоя дар хонаҳои коммунали ё биноҳои истиқомати навъи меҳмонхонаҳо зиндагӣ мекунанд, аз ҳисоби соҳибони фондҳои зикршуда бо мувофиқаи ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳисобкунакҳои барқии алоҳида насб карда мешаванд.

Пайваст намудани сим ба ҳисобкунакҳои мазкур тибқи дастури ташкилоти таъминкунандаи барқ аз ҳисоби соҳибони фонди истиқоматӣ анҷом дода мешавад.

5.3.4. Ҳисобкунакҳои барқӣ, чун қоида, бояд берун аз хона (дар даромадгоҳи хона, роҳравҳои хонаҳои навъи меҳмонхонаҳо) насб карда шаванд.

5.3.5. Дар хонаҳои коммуналие, ки дар он якчанд оила зиндагӣ мекунанд, сими барқ барои равшан кардани ҷойҳои умумӣ (роҳрав, ошхона, ҳаммом, ташноб ва ғ.) ба ҳисобкунаки барқӣ пайваст карда мешавад.

Гузаронидани симҳои мувозӣ (параллелӣ) ва шинондани нуқтаи иловагӣ барои равшанкунӣ манъ аст.

5.3.6. Гузаргоҳ ба назди ҳисобкунакҳои барқӣ бояд озод бошад. Онро бо чизҳои зиёдати банд кардан мумкин нест. Дар ҳисобкунаки барқӣ ҷойгир кардани чизе иҷозат дода намешавад.

5.3.7. Ҳангоми дар биноҳои истиқоматӣ ва дигар биноҳои ҷамъиятӣ ҷойгир шудани ташкилотҳои гуногун ва корхонаҳо (ателъе, устохонаҳо, мағозаҳо, анборҳо ва ғ.) ҳисобкунакҳои барқӣ бояд барои ҳар як истифодакунандае, ки аз ҷиҳати муносибатҳои маъмурий ва ҳоҷагӣ алоҳида мебошад, аз ҳисоби истифодакунанда насб карда шаванд.

5.4. ҲИСОББАРОВАРКУНИ БАРОИ ҚУВВАИ БАРҚ БО ТАШКИЛОТҲОИ ИСТИФОДАБАРИИ МАНЗИЛ

5.4.1. Ташкилотҳои истифодабарии манзил, кооперативҳои манзил ҳисобро барои барқи дар эҳтиёҷоти умумӣ истифодашуда бо ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ аз рӯи нишондиҳандаҳои ҳисобкунакҳои барқии дар нуқтаи баҳисобгирӣ насбшуда дар ҳудуди тобеияти балансии шабакаи барқ мувофиқи тарифи барои гурӯҳи истифодакунандагон муайяншуда баробар мекунад.

Дар ҳолатҳои берун аз ҳудуди тобеияти балансии шабакаи насб кардани ҳисобкунаки барқӣ камшавии қувваи барқ мутобиқи банди 1.7.15. ҳамин Ҳойдаҳо муайян карда мешавад.

Қувваи барқе, ки ташкилоти истифодабарии манзил бо мақсадҳои техникӣ (кори лифтҳо, насосҳо ва ғ.) сарф мекунад, ҳангоми баҳисобгирии ҷудогона, аз рӯи тарифи гурӯҳи истифодакунандагон пардохта мешавад.

Дар ин ҳолат ҳангоми насби ҳисобкунакҳои барқӣ берун аз ҳудуди ҷудошавии шабакаи барқӣ як қисми қувваи барқи камшуда, аз ҳудуди ҷои ҷудошавӣ то ҷои насб шудани ҳисобкунак мутаносибан бо ҳиссаи барои корҳои техникӣ сарфшудаи барқ аз рӯи тарифи гурӯҳи истифодакунандагон пардохта мешавад.

5.4.2. Агар ташкилоти истифодабарии манзил муваққатан, то насб кардани ҳисобкунакҳо дар ҳар хона бо ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ аз рӯи ҳисобкунаки умумӣ ҳисоби барқи дар ҳамаи корҳои маишӣ истифодашударо баробар карда бошад, дар мавриди вай тарифи ба-

рои шаҳракҳо муайяншуда истифода карда мешавад.

Ташкилоти истифодабарии манзил ҳангоми баробар кардани ҳисоб бо иҷоранишинони алоҳида тарифи барои аҳолии муқарраршударо истифода мекунад.

5.4.3. Ҳуҷҷатҳои пардохти қувваи барқи сарфкардаи ташкилоти истифодабарии манзил аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ мувофиқи тартиб ва мӯҳлати дар шартнома зикршуда пур карда мешаванд.

5.5. ҲИСОББАРОВАРКУНИ БАРОИ ҚУВВАИ БАРҚ БО АҲОЛИ (ИСТИФОДАКУНАНДАГОНИ МАИШӢ)

5.5.1. Истифодакунандагони маишӣ барои қувваи барқи дар эҳтиёҷоти шахсӣ — хонаҳо, хоҷагиҳои ёрирасон, дар қитъаҳои боғпарварӣ, дачаҳо, гаражҳои мошинҳои шахсӣ ва дигар объектҳои шахсӣ истифодакардаи худ аз рӯи тарифи ягонаи якставкагии барои аҳолии муқарраршуда мувофиқи иқтидори иҷозатдодашуда ва таъиноти ҷараёнқабулкунандаҳои дар рӯзгор истифодашаванда ва ҷои насбшудани ҳисобкунакҳои барқӣ музд мепардозанд.

Аз аҳолии рӯёндани ҳама гуна маблағҳои иловагӣ барои қувваи барқ, ки аз арзиши тарифи муқарраршуда зиёд бошад, манъ аст.

5.5.2. Имтиёзҳо барои истифодаи қувваи барқ мутобиқи асноди қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон аз рӯзи ба ташкилоти таъминкунандаи барқ пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои дахлдор муқаррар карда мешаванд.

5.5.3. Ҳангоми худхизматрасонии муштариён пур кардан ва пардохтани ҳуҷҷати пардохт дар давраи ҳисоботӣ аз тарафи муштарӣ 1 бор дар мӯҳлати муқарраркардаи ташкилоти таъминкунандаи барқ, ки дар дафтарчаи ҳисоббаро-баркунӣ зикр шудааст, анҷом дода мешавад.

Камбудихон дар ҳуҷҷатҳои пардохт аз тарафи муштарӣ ҳангоми пур кардан ва пардохтан содиршуда аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи барқ баробари ошкор гардиданашон дар мӯҳлати даъво ба назар гирифта мешаванд.

5.5.4. Дар ҳолатҳое, ки муштариёни маишӣ ба низоми худхизматрасонӣ гузаронда нашудаанд, сабти нишондиҳандаҳои ҳисобкунакҳо ва пур кардани варақаҳои пардохтро барои қувваи барқ назоратчиёни ташкилоти таъминкунандаи барқ, ки вазифадоранд ҳангоми омадан ба хонаҳо бо

талаби истиқоматкунандагон шаҳодатномаи хизматишонро пешниҳод намоянд, анҷом медиҳанд.

Ҳуҷҷатҳои пардохт ба муштарӣ ва дар сурати ҳосил набудани ӯ ба ҳар шахсе, ки бо ӯ дар як хона истиқомат дорад, супорида мешаванд.

Агар дар мавриди азназаргузаронии навбати хонае, ки дар он ҳисобкунак шинонда шудааст, маҳкам бошад, назоратчи ташкилоти таъминкуандаи барқ дар асоси маълумот дар бораи сарфи воқеии қувваи барқ дар давраи ҳисоботи гузашта ҳуҷҷатҳои пардохтро нур мекунад ва дар вақтаи ҳисоби шахсӣ онро сабт менамояд.

Ҳангоми дар муддати ду давраи ҳисоботӣ бо айби муштарӣ сабти нишондиҳандаҳои ҳисобкунаки барқӣ ғайриимкон бошад ва ҳуди муштарӣ дар ин бора ба ташкилоти таъминкуандаи барқ дар бораи миқдори истифодашудаи барқ хабар надихад, ташкилоти таъминкуанда метавонад, ки додани барқро ба ин хона қатъ намояд.

5.5.5. Ҳангоми бо иҷозати ташкилоти таъминкуандаи барқ муваққатан бе ҳисобкунак истифода кардани барқ баробар кардани ҳисоб барои қувваи барқи аз тарафи муштарии маишӣ истифодашуда бояд аз рӯи иқтидори миёнаи дар шартнома муайяншуда анҷом дода шавад.

5.5.6. Агар дар хонаи коммуналӣ якчанд оила зиндагӣ дошта бошад, тақсироти қувваи барқи дар давраи ҳисоботӣ истифодашуда дар байни истиқоматкуандагон аз рӯи нишондиҳандаҳои ҳисобкунаки назоратӣ гузаронда мешавад ва дар сурати набудани ин гуна ҳисобкунакҳо аз рӯи иқтидори чараёнқабулкунакҳои ҳар хона ва миқдори соатҳои истифодаи он ҳисоб карда мешавад.

Миқдори қувваи барқи дар ҷойҳои истифодаи умумӣ сарфшаванда дар байни оилаҳои алоҳида мувофиқи истиқоматкуандагони воқеӣ тақсим карда мешавад.

Назорати кори дурусти ҳисобкунакҳои барқии назоратӣ, сабти нишондиҳандаҳои онҳо ва барои истифодаи қувваи барқ байни якдигар баробар кардани ҳисоб вазифаи ҳуди истиқоматкуандагон мебошад.

Ташкилоти таъминкуандаи барқ дар байни шахрвандоне, ки қувваи барқро ба воситаи ҳисобкунаки умумӣ ё ҳисобкунаки назоратӣ истифода мебаранд, ҳеҷ гуна ҳисоби ғайри назоратӣ намегузаронад.

5.5.7. Ҳуҷҷатҳои пардохт барои қувваи барқ бояд дар муддати 5 рӯз аз рӯзи супорида шудани онҳо ё ҳангоми

худхизматрасонӣ — аз рӯзи дар дафтарчаи ҳисоббаробаркунӣ зикршуда пардохта шаванд.

Ташкилоти таъминкунандаи барқ ҳақ дорад, ки бо тартиби муқарраршуда бевосита музди қувваи барқро аз аҳолии ҷамъ карда гирад.

✓ 5.5.8. Дар сурати дар мӯҳлати муайяншуда напардохтани ҳуҷҷатҳои пардохт ба ҳар рӯзи аз мӯҳлат гузашта ба андозаи 0,1 фоиз маблағе, ки бояд пардохта шавад, пеня муқаррар карда мешавад.

Агар дар муддати 2 ҳафта (14 рӯз) музди истифодаи барқ аз рӯи ҳуҷҷатҳои пардохт супорида нашлавад, ташкилоти таъминкунандаи барқ метавонад, ки барқи муштариро аз шабака ҷудо кунад. Барқароркунии додани барқ аз рӯи навбат ва баъд аз супоридани қарз мувофиқи баровард сурат мегирад.

5.5.9. Ҳангоми пайдо шудани шубҳа дар бобати кори дурусти ҳисобкунакҳои барқӣ ё маблағи ҳуҷҷатҳои пардохт муштарӣ ба ташкилоти таъминкунандаи барқ аз рӯи тартиби дар банди 1.8.11. муқарраршуда (бо зикри рақами муштарӣ) ариза медиҳад.

Агар муқаррар гардад, ки ҳисобкунак дар доираи инҳирофоти ҷои кор мекунад, муштарӣ ҳароҷоти вобаста ба санҷиш, таъмир ва иваз кардани ҳисобкунакро мепардозад.

5.5.10. Ҳангоми аз тарафи яке аз истиқоматкунандагон дар вақти ҳисоби кардан аз рӯи ҳисобкунаки умумӣ супорида нашудани арзиши барқи истифодашуда ташкилоти истифодабарии манзил баробари расидани аризаи хаттӣ доир ба ин масъала метавонад, ки сими барқи ин истиқоматкунандаро аз шабака ҷудо намояд, ки дар ин бобат акт тартиб дода, як нусхаи он ба истиқоматкунандаи мазкур дода мешавад.

Баъд аз он ки истиқоматкунанда маблағи заруриро ме-супорад, ташкилоти истифодабарии манзил барқи ўро барқарор мекунад.

Масъалаҳои баҳсталаби байни истиқоматкунандагон дар хусуси баробар кардани ҳисоби байниҳамдигарӣ барои истифодаи барқ аз тарафи ташкилоти истифодабарии манзил, суди рафиқона ва суди халқӣ баррасӣ карда мешаванд.

5.5.11. Ҳангоми мавҷуд набудани ҳисобкунаки барқӣ, тағир додани нақшаи пайвасти ҳисобкунак, вайрон шудани он, қанда шудани тамға, бо роҳи сунъӣ нигоҳ доштани диски он ва дигар нуқсҳое, ки бо мақсади кам кардани нишондиҳандаи истифодаи барқ анҷом дода шудаанд, ташкилоти таъминкунандаи барқ вазифадор аст, ки бо муштарӣ аз нав аз рӯи санҷиши охирин, вале на зиёда аз мӯҳлати даъво, ҳисобро барои истифодаи барқ баробар кунад.

✓ Агар муштариӣ маишӣ бо мақсади дуздии қувваи барқ сими пинҳонӣ кашида бошад ё асбоби кам карда нишон додани ҳисобкунакро истифода карда бошад ва намояндаи ташкилоти таъминкунандаи барқ дар санҷиши пештара онро ошкор накарда бошад, ташкилоти мазкур бо муштарӣ дар бораи истифодаи барқ аз нав, аз рӯзи варақаи шахсии нав кушодан, вале на зиёда аз мӯҳлати даъво, ҳисобро баробар мекунад.

Аз нав ҳисоб кардан аз рӯи иқтидори қараёнқабулкунандаҳо ва миқдори соатҳои истифодаи онҳо аз ҳисоби 24 соат дар шабонарӯз гузаронида мешавад.

5.5.12. Камбудии ҳангоми истифодаи барқ содиркардаи муштарӣ бо ду нусха акти дутарафа (намояндаи ташкилоти таъминкунанда ва муштарӣ) ба расмият дароварда шуда, як нусхаи он ба муштарӣ супорида мешавад.

Акт бе имзои абонент ҳам, агар ӯ ба акт имзо карданро рад карда бошад, дорои эътибор доништа мешавад.

✓ 5.5.13. Ташкилоти таъминкунандаи барқ дар асоси акти тартибдодашуда миқдори ба ҳисоб гирифтанишудаи қувваи барқро муайян намуда, ба муштарӣ ба андозаи 2 баробари тариф ҳуҷҷати пардохти иловагӣ медиҳад.

Ариза додани муштарӣ, ки дар он оид ба қарори ташкилоти таъминкунандаи барқ норозигӣ баён шудааст, муштариёро аз пардохтани ҳуҷҷати пешниҳодшуда дар мӯҳлати муайяншуда озод намекунад.

Дар сурати напардохтани ҳуҷҷати пардохти иловагӣ дар муддати 10 рӯз барқи муштарӣ аз шабака қатъ карда мешавад ва ташкилоти таъминкунандаи барқ дар бораи ба таври маҷбурӣ рӯндани маблағи зарурӣ ба суд даъво пешниҳод мекунад.

Дар ҳолатҳои дахлдор мақомоти Назорати давлатии барқ маводро ба мақомоти прокуратура пешниҳод менамоянд.

5.5.14. Ҳамаи масъалаҳои баҳсталаби байни ташкилоти

таъминкунандаи барқ ва истифодакунандагони маишӣ, ки бо қарзи истифодаи барқ ва ҷавобгарӣ барои гум шудани ҳисобкунакҳои барқӣ вобастаанд, аз ҷониби судҳои халқӣ баррасӣ карда мешаванд.

Даъво оид ба қарз аз тарафи истифодакунандаи воқеии қувваи барқ пешниҳод карда мешавад.

6. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи муассисаҳо ва ташкилотҳои давлатӣ ва дигар истифодакунандагони ғайриистеҳсолӣ

6.1. Ҳамчун муштариёни ташкилоти таъминкунандаи барқ ба расмият даровардани ташкилоту муассисаҳои давлатӣ ва дигар истифодакунандагони ғайриистеҳсолӣ бо роҳи бастанӣ шартнома барои истифодаи қувваи барқ мутобиқи шартномаи намунавӣ анҷом дода мешавад.

Баробар кардани ҳисоб бо муштариёни зикршуда аз рӯи ҳисобкунакҳои барқии дар нуқтаҳои баҳисобгирӣ насбшуда дар ҳудуди тобеияти балансии шабакаи барқ аз рӯи тарифи барои онҳо тасдиқшуда гузаронида мешавад.

Дар ҳолати берун аз ҳудуди тобеияти балансии шабакаи барқ насб кардани ҳисобкунакҳои барқӣ ҳисобу китоб мутобиқи банди 1.7.15. гузаронида мешавад.

Тартиби пешниҳод намудан ва пардохтани ҳуҷҷатҳои пардохт дар параграфи 1.8. ҳамин Қоидаҳо баён шудааст.

6.2. Ҳуҷҷатҳои пардохтро барои қувваи барқи аз тарафи ташкилоту муассисаҳои давлатӣ ва дигар истифодакунандагони ғайриистеҳсолӣ истифодашаванда ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ дар муҳлати дар шартнома зикршуда пур мекунад.

6.3. Истифодакунандагони ғайриистеҳсолӣ, ки маҷмӯи маблағи пардохташон дар давраи ҳисоботӣ 500 рубл ва аз ин камтар аст, метавонанд, ки онро ба воситаи почта гузаронанд ё онро ба кассаи ташкилоти таъминкунандаи барқ супоранд.

6.4. Дар сурати аз тарафи истифодакунандагони ғайри-истеҳсолӣ муваққатан ба ҳисоб гирифта нашудани қувваи барқи истифодашуда ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ҳисобу китобро аз рӯи иқтидори пайвастшудаи трансформаторҳо (ҷараёнқабулкунандаҳо) барои давраи то насб кардани асбобҳои баҳисобгирӣ анҷом медиҳад.

7. Шартҳои махсус барои инъикос намудан дар шартнома

7.1. Дар вақти муайян кардани дараҷаи эътимоднокии бо барқ таъмин кардани муштарӣ дар шартнома аз рӯи нақшаи воқеии таъминоти берунии корхонаҳо, ташкилотҳо дараҷанокии таъминот бо қувваи барқ, сарфи назар аз ҳислати бори истифодакунанда, нишон дода мешавад.

7.2. Ҳангоми аз кор баромадани манбаи эҳтиётии таъминоти барқи муштарӣ (хатти қабелӣ, хатти ҳавоии интиқоли барқ), ки дар баланси он қарор доранд ва дар муддати 3 рӯз барқарор карда нашудаанд, ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ҳақ дорад, ки дар шартнома дараҷанокии истифодакунандаро аз рӯи нақшаи воқеии таъминоти барқ то пурра барқарор намудани манбаи эҳтиётии таъминот таъбир диҳад.

7.3. Барои нигоҳ доштани фаъолияти системаи энергетикӣ ва устувории таъминоти истифодакунандагон бо қувваи барқ дар шароити камбуди қувва системаи энергетикӣ дар асоси маводи дастурӣ амалкунанда ҷадвалҳои кам кардани истифодаи қувваи барқ ва иқтидорро таҳия карда, ҳамасола онро то 15 сентябр барои иҷро ба маълумоти истифодакунандагон мерасонад.

Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷи-
кистон аз 6 мартӣ соли 1998 № 84
тасдиқ шудааст.

ҚОИДАҲОИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ ГАРМӢ

1. Қисми умумӣ

1.1. Ҳамин «Қоидаҳои истифодаи қувваи гармӣ» дар асоси Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 17 октябри соли 1996 № 465 интишор ва бо Вазорати иқтисод ва робитаҳои иқтисодии хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Кумитаи меъморӣ ва сохтмони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқа шудаанд ва муносибатҳои мутақобилаи ташкилотҳои таъминкунандаи гармӣи Ширкати давлатии саҳомия ҳолдингии «Барқи Тоҷик» ро дар мавриди шартҳои ҳисоббаробаркунӣ барои қувваи гармӣ бо истифодакунандагони қувваи гармӣ, ки дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгиранд, муайян менамоянд.

Иҷрои ҳамин Қоидаҳо чи барои ташкилотҳои таъминкунандаи қувваи гармӣ ва чи барои истифодакунандагони қувваи гармӣ, сарфи назар аз тобеияти идорӣ ва шакли моликиятҳои, ҳатмӣ мебошад.

1.2. Истифодаи қувваи гармӣ танҳо дар асоси шартномаи дар байни ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармӣ ва истифодакунанда (муштарӣ), ки дастгоҳҳои он бевосита ба шабакаҳои ташкилоти таъминкунандаи қувва пайваست шудаанд, иҷозат дода мешавад.

Ба шартнома акт дар бораи ҷудо кардани тобеияти балансии шабакаҳои гармӣ ва масъулияти истифодабарии тарафҳо замима мегардад.

Шартнома барои истифодаи қувваи гармӣ мутобиқи шартномаҳои намунавие, ки ба ҳамин Қоидаҳо замима мегарданд, баста мешавад.

1.3. Муштарӣро фаръӣ барои истифодаи қувваи гармӣ бо муштарӣи шартнома мебарданд.

Дар шартнома ё замимаи шартномаи байни муштарӣ ва ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармӣ дар бораи ба муштарӣро фаръӣ ба шабакаҳои гармӣи муштарӣ пай-

1. Истилоҳоти асосие, ки дар ҳамин Қоидаҳо истифода мешаванд, дар охири китоб оварда шудаанд.

ваштшуда маълумот дода мешавад (номгӯй, бори ҳадди аксари яксоата, гармии истифодашаванда, миқдори бозгардондашавандаи конденсат (бо тонна фоиз, бо тақсими он ба моҳҳо, тарифҳо ва маълумоти дигар).

1.4. Муштарӣ танҳо бо иҷозати ташкилоти таъминкунандаи қувва метавонад, ки бо муштарӣи фаръӣ дар бораи таъминоти қувваи гармӣ шартнома бандад.

Муштарӣ вазифадор аст, ки бо талаби ташкилоти таъминкунандаи қувва музофиқи имкониятҳои техникийи муқарраршуда ба шабакаҳои гармии худ дигар муштарӣи фаръиро пайваст кунад.

1.5. Ба шакли буг ва оби гарм додани қувваи гармии ҳадди аксари яксоата барои корхонаҳо ва ташкилоту муассисаҳо вобаста бо имкониятҳои техникийи истгоҳҳои гармӣ (дегхонаҳо) ва имкониятҳои гармигузаронии хатҳои интиқоли гармӣ аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи гармӣ муқаррар карда мешавад ва дар шартнома қайд мегардад.

Аз тарафи истифодакунанда зиёд карда шудани бори ҳадди аксар ва миқдори қувваи гармии истифодашаванда нисбат ба миқдори дар шартнома нишондодашуда танҳо бо иҷозати ташкилоти таъминкунандаи қувва баъди иҷро намудани шартҳои техникий аз тарафи истифодакунанда ва дохил намудани тағйироти дахлдор ба шартнома мумкин аст.

2. Шартҳои техникий пайваст намудани истифодакунандагони қувваи гармӣ

2.1. Истифодакунанда вазифадор аст, ки барои пайваст намудани муштарӣи нави истифодакунандаи қувваи гармӣ ё зиёд кардани қувваи гармӣ барои объектҳои амалкунанда, сарфи назар аз тобеияти балансии шабакаҳои гармӣ, ки истифодакунанда ба онҳо пайваст карда мешавад, аз ташкилоти таъминкунандаи қувва иҷозат гирад.

2.2. Ташкилоти таъминкунандаи қувва баъди гирифтани дархост аз корхонаи фармоишгар (сохтмончи) ё бо супориши вай аз ташкилоти генералии лоиҳакашӣ дар мӯҳлати

2 ҳафта барои бо гармӣ таъмин намудани корхонаҳои нав сохташуда, биноҳо, иморатҳо, навбатҳои онҳо ё бахшҳои алоҳидаи корхонаҳо шартҳои пешакӣ медиҳад.

2.3. Ба мувофиқа расонидани лоиҳаҳои пешбинишуда дар бораи бо гармӣ таъмин намудани корхонаҳо, биноҳо, иморатҳо, навбатҳои онҳо, бахшҳои алоҳидаи корхонаҳо ё объектҳои амалкунандаи васеъкардашаванда ва аз нав сохташаванда, ки тағир додани нақшаи гармирасонии берунии истифодакунандаро талаб мекунанд, аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи қувва Ҳангоми интиҳоби майдони сохтмон иҷро карда мешавад.

2.4. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ шартҳои техникӣ барои пайваст намудани корхонаҳо, биноҳо, иморатҳо, навбатҳои онҳо ё бахшҳои алоҳидаи корхонаҳо ба шабакаҳои ташкилоти таъминкунандаи қувва ба истифодакунандаи фармоишгар дар муддати як моҳи баъди бо тартиби муқарраршуда ба тасдиқ расидани акт дар бораи интиҳоби майдони сохтмон ва барои объектҳои истиқоматӣ дар муддати як моҳи баъд аз қабули қарор аз тарафи мақомоти дахлдор дар бораи ҷудо кардани қитъаи замин медиҳад.

Якҷоя бо дархости зикршуда оид ба додани шартҳои техникӣ барои ба шабакаи гармии ташкилоти таъминкунанда пайваст шудан истифодакунанда ва ташкилоти лоиҳакашӣ — лоиҳакаши генералӣ ба ташкилоти таъминкунандаи гармӣ мухтасар дар бораи мӯҳлатҳои меъёрии давомнокии лоиҳакашии объект, сохтмон ва мӯҳлатҳои пешбинишудаи ба истифода додани он, тавсифномаи бор аз рӯи намуди истифодабарӣ (эҳтиёҷоти технологӣ, гармидиҳӣ ва системаи таҳвия, бо оби гарм таъмин намудан ва ғайра) ва талабот оид ба эътиоднокии таъминоти гармӣ маълумот медиҳанд.

2.5. Ҳангоми аз нав сохтан ё васеъ кардани дастгоҳҳои гармии истифодакунанда (муштарӣ), ки тағир додани миқдори гармии истифодашаванда ё параметрҳои ҳомили ҳароратро талаб мекунанд, истифодакунанда ҳамаҷунин бояд аз ташкилоти таъминкунандаи гармӣ барои пайваст намудани онҳо ба шабакаҳои гармӣ шартҳои техникӣ гирад.

2.6. Истифодакунандагони дастгоҳҳои истифодакунандаи гармӣ, ки аз шабакаҳои муштарӣни харидафурӯш ё муштарӣни ташкилоти таъминкунандаи гармӣ (муштарӣ:

ни асосӣ) таъмин мегарданд, шартҳои техниқиро аз ташкилотӣ мазкур мегиранд.

Пеш аз ба муштариёни фаръӣ додани шартҳои техниқӣ истифодакунандагони харидафурӯш ё муштарӣ вазифадоранд, ки онҳоро бо ташкилотӣ таъминкунандаи гармӣ мувофиқа кунанд.

2.7. Дар шартҳои техниқӣ барои пайваст намудани объект ба шабакаи ташкилотӣ таъминкунандаи гармӣ инҳо нишон дода мешаванд:

а) манбаъ ва эътимоднокии гармирасонӣ, нуқтаи пайвастшавӣ ба шабакаҳои гармӣ, тарзи танзими миқдори қувваи гармӣи додашаванда;

б) параметрҳои ҳомили гармӣ ва низоми гидравлиқӣ дар нуқтаҳои пайвастшавии асосӣ ва эҳтиётӣ бо дарназардошти бори истифодакунандагони дигар;

в) бори истифодакунандаи асосӣ бо дарназардошти дурнамои пайваст намудани бори истифодакунандагони дигар;

г) асоснок будани талабот дар бораи зиёд кардани имконияти гармигузаронии шабакаи мавҷуда ва иқтидори манбаи гармӣи ташкилотӣ таъминкунанда бо сабаби пайдошудани объекти нав;

д) миқдор, сифат ва низоми кашида гирифтани конденсати бозгардандаи истеҳсолӣ, нақшаи ҷамъоварӣ ва бозгардондани конденсат;

е) тавсияҳо дар бораи истифодаи захираҳои энергетикӣи корхонаҳо;

ж) манбаъҳои гармирасонии эҳтиётӣ бо дарназардошти талабот оид ба эътимоднокии онҳо;

з) талабот дар мавриди ба ҳисоб гирифтани ва насб кардани асбобҳои баҳисобгирии ва назоратии андозагирии;

и) талабот дар мавриди қубуркашӣ ва сохти каналҳо, камераҳо, арматураи тамба ва танзимкунанда, доир ба оиқи қубурҳо, муҳофизат аз зангзани, таҷҳизонидани нуқтаҳои гармӣ;

к) нақшаи пайваст кардани бори гармкунию таҳвия ва технологӣ ва бори таъминот бо оби гарм;

л) ҷадвали ҳарорат ва сарфи оби шабакавӣ;

м) тобеияти балансӣ ва истифодабарии шабакаҳои гармӣи сохта ва таъмиршаванда ва ҳудуди ҷудошавии шабакаҳои гармӣи ташкилотӣ таъминкунандаи гармӣ ва истифодакунанда.

2.8. Иҷрои шартҳои техниқӣ аз тарафи ташкилотӣ

таъминкунанда додашуда барои истифодакунандагони фармоишгар ва ташкилотҳои лоиҳакашӣ, ки таҳияи лоиҳаи гармирасонӣ ба онҳо супорида мешавад, ҳатмӣ мебошад.

Мӯҳлати эътибори шартҳои техникӣ ҳангоми интиҳоб намудани майдони сохтмон ё тайёр намудани супориш барои лоиҳаи азнавсозии корхона, сохтмон бе ишғол намудани ҳудуди иловагӣ ва объектҳои сохтмони манзил муқаррар гардида, дар шартҳои техникӣ зикр карда мешавад.

Зимнан мӯҳлати зикршуда набояд аз мӯҳлати зарурӣ барои лоиҳакашӣ ва сохтмони корхона, бино, иморат, навбатҳои онҳо ё бахши алоҳидаи корхона, ки мутобиқи меъёрҳои амалкунандаи давомнокии сохтмон муайян шудааст, камтар бошад.

Ҳангоми ба анҷом расидани мӯҳлати меъерии барои лоиҳакашӣ ва сохтмони корхона муайяншуда истифодакунанда бояд дароз кардани мӯҳлати шартҳои техникиро дар ташкилоти таъминкунанда ба расмият дарорад.

2.9. Лоиҳаҳои (лоиҳаҳои кории) корхонаҳо, биноҳо, иморатҳо, навбатҳои онҳо ё бахшҳои корхонаҳои алоҳида, ки мутобиқи лоиҳаҳои ҳангоми интиҳоби майдони сохтмон ё тайёр намудани супориш барои лоиҳакашӣ мувофиқат карда шудаанд, шартҳои техникӣ барои пайваст кардани объект ба шабакаҳои ташкилотҳои таъминкунанда қоидаҳо ва меъёрҳои сохтмон (ки бояд аз тарафи сармуҳандиси лоиҳа бо навиштаҷоти дахлдор дар маводи лоиҳа тасдиқ шуда бошад) мувофиқан иловагиро бо ташкилоти таъминкунандаи гармӣ талаб намекунад.

Дар ҳолатҳои ҷудогона, агар ҳангоми кашидани лоиҳаи корхона, бино, иморат, навбатҳои он ё бахши корхонаи алоҳида зарурати қисман аз нишондодҳои лоиҳаҳои мувофиқашуда ва шартҳои техникӣ инҳироф кардан ба миён ояд, инҳирофоти мазкур бояд пешакӣ аз тарафи ташкилотҳои лоиҳакашӣ бо ташкилоти таъминкунанда, ки пештар лоиҳаҳоро мувофиқ дониста, шартҳои техникӣ додааст, ба мувофиқа расонида шаванд.

2.10. Фармоишгар (истифодакунанда) бо иштироки ташкилоти лоиҳакашӣ то сар шудани корҳои сохтмони объект қисматҳои дахлдори лоиҳаи (лоиҳаи кории) корхона, бино, иморат, навбатҳои он ё бахши алоҳидаи корхона ва тарҳҳои кориро ба ташкилоти таъминкунандаи гармӣ пешниҳод мекунад.

Ташкилоти мазкур дар муддати 10 рӯз мутобиқати қа-

рорҳои лоиҳавии қабулшударо бо шартҳои техникӣ, дастурҳои қоидаҳо ва меъёрҳои амалкунандаи сохтмон баррасӣ намуда, барои ба шабакаи худ пайваست намудани объект иҷозат медиҳад. Дар баъзе ҳолатҳо, вақте ки зарурати санҷиши иловагӣ ба миён меояд, мӯҳлати баррасии ҳуҷҷатҳои лоиҳавии зикршуда метавонад то 1 моҳ дароз карда шавад.

Дар мавриди мувофиқат надоштани ҳуҷҷатҳои лоиҳавии баррасишуда бо талаботи шартҳои техникӣ ё ҳуҷҷатҳои амалкунандаи меъерӣ ба истифодакунанда дар бораи ба шабака пайваст накардани объект мактуби асоснок фирис тода мешавад.

Фармоишгар (истифодакунанда), ки барои ба шабакаи истифодакунандаи харидафурӯш ё муштарӣ пайваст шудан шартҳои техникӣ гирифтааст, ба вай ҳуҷҷатҳои лоиҳавии таҳияшударо оид ба пайваст намудани кӯрхона, бино ва иморат ба шабакаҳои истифодакунандаи харидафурӯш ё муштарӣ пешниҳод менамояд.

2.11. Насб кардани дастгоҳҳои гарминистифодакунандаи нав, васеъ кардан ва азнавсозии дастгоҳҳои гарминистифодакунандаи амалкунандаи муштариён бо қувва ва маблағи истифодакунандагон анҷом дода мешавад.

3. Иҷозати ба кор андохтани системаи гарминистифодакунии муштариён

3.1. Ҳамаи системаҳои гарминистифодакунии нав пайвастшаванда ва азнавсохташавандаи истифодакунандагон бояд мутобиқи ҳуҷҷатҳои лоиҳавие, ки бо таъиноти таъминкунандаи гармӣ бо тартиби муқарраргардида мувофиқа шудаанд, меъёр ва қоидаҳои сохтмон, дигар ҳуҷҷатҳои меъерӣ ба низоми оварда шаванд ва бояд бо талаботи «Қоидаҳои истифодабарии техникӣ дастгоҳҳои гарминистифодакунанда ва шабакаҳои гармӣ»-и ҳамин Қоидаҳо мутобиқат дошта бошанд, инчунин бо ҳуҷҷатҳои техникӣ ва қабулу супоридан таъмин карда шаванд.

3.2. Системаҳои гарминистифодакунии пеш аз ба кор дароварда шудан бояд аз қабули таҷрибавӣ гузаранд ва баъд

аз он истифодакунанда онҳоро бо акти мутобиқи Қоидаҳои ҷорӣ тартибдодашуда аз идораҳои васлкунанда қабул намояд. Баъд аз ин истифодакунанда вазифадор аст, ки ҳуҷҷатҳои лоиҳавӣ ва техникӣ, ҳуҷҷатҳои қабулу супоридани дастгоҳҳоро дар ҳаҷми зарурӣ ва системаи истифодабарии гармиро барои муоина ва ба истифода иҷозат додан ба намояндаи ташкилоти таъминкунандаи гармӣ пешниҳод намоянд.

Ба қор даровардан баъд аз қабули онҳо аз тарафи қомиссияҳои идорӣ ва давлатӣ бо иштироки ҳатмии нозири «Тоҷикгосэнергоназор» анҷом дода мешавад.

Барои ба қор андохтан ва қорҳои танзимоти мувофиқи дархости истифодакунанда ташкилоти таъминкунандаи гармӣ системаи гармиистифодакуниро барои мӯҳлати дархостшуда ба қор медарорад.

Системаи аз нав сохташудаи гармиистифодакунии муштарӣ пеш аз ба қор даровардан бояд аз муоинаи намояндаи ташкилоти таъминкунандаи гармӣ гузаронида шавад. Санҷиш бояд бо иштироки нозири «Тоҷикгосэнергоназор» анҷом дода шавад.

3.3. Ҳангоми дар системаи гармиистифодакунии муштарӣ ошкор гардидани камбудии доир ба васли он, инҳирифт аз шартҳои додашудаи техникӣ, лоиҳаи бо ташкилоти таъминкунандаи гармӣ мувофиқашуда, инчунин қоидаҳои ҷорӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ё ҳангоми мавҷуд набудани корманди таълимдидаи хизматрасони ин дастгоҳҳо ба қор андохтани онҳо мумкин нест.

3.4. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ баъд аз ду ҳафтаи қори санҷишӣ, баргараф намудани камбудии қор дар ин давра ошкоргардида, аз тарафи намояндаи ташкилоти гармирасон муоина гардидани системаи гармиистифодакунӣ, бастанӣ шартнома барои додани гармӣ ва дода шудани ҳуҷҷатҳои иҷроия ба истифодакунанда барои истифодаи доимии системаи гармиистифодакунӣ иҷозат медиҳад.

Иҷозат барои ба қор андохтани системаи гармиистифодакунӣ, танҳо дар сурате имкон дорад, ки мутахассиси тайёри дахлдор, кормандони инженерии техникӣ ва шахси масъул барои ҳолати техникӣ ва беҳатарии истифодаи дастгоҳҳои гармиистифодакунанда ва шабакаҳои гармӣ мавҷуд бошанд.

4. Насб ва истифодаи асбобҳои ба ҳисобгирии қувваи гармӣ

4.1. Системаи гарминистифодакунии ҳамаи муштариёни қувваи гармӣ бояд бо асбобҳои зарурии баҳисобгирӣ таъмин бошанд.

Ин асбобҳо барои ҳисобу китоби истифодакунанда бо ташкилоти таъминкунандаи гармӣ хизмат мекунад.

4.2. Ба шабакаи гармии ташкилоти таъминкунандаи гармӣ, инчунин ба шабакаи муштарӣ, истифодакунандаи харидафурӯш пайваст намудани муштарии фаръии системаи гарминистифодакунӣ, ки асбобҳои баҳисобгирии қувваи гармӣ надорад, мумкин нест. Дар сурати набудани асбобҳои баҳисобгирӣ ҳисобу китоби қувваи гармӣ дар асоси ўҳдадорихои шартномавӣ анҷом дода мешавад.

4.3. Асбобҳои назоратӣ андозагирӣ барои ҳисобу китоби қувваи гармӣ дар байни ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ва истифодакунанда аз тарафи худ истифодакунандагон, ки барои ҳифозат ва ҳолати онҳо ҷавобгар мебошанд, харида насб ва таъмир карда мешаванд.

Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ назорати даврии ин асбобҳоро анҷом медиҳад.

Дар ҳолатҳои ошкор гардидани нуқсҳо дар асбобҳои баҳисобгирӣ ё пайдо шудани шубҳа дар дурустии нишондиҳандаҳои онҳо истифодакунанда вазифадор аст, ки фавран аз ин бобат ташкилоти таъминкунандаи гармиро огоҳ намояд.

4.4. Баҳисобгирии гармидиҳӣ ва ҳисобу китоби гармии додашаванда бояд дар ҳудуди тақсимшавии шабакаҳои гармии ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ва истифодакунанда гузаронида шавад.

Ҳангоми насби асбобҳои баҳисобгирӣ берун аз ҳудуди тақсимшавӣ ҳисобу китоби қувваи гармӣ бо дарназардошти камшавии гармӣ дар қитъаҳои шабака аз ҳудуди тақсимшавӣ то ҷои насби асбобҳои баҳисобгирӣ гузаронида мешавад.

Ҳисобу китоби гармии камшуда ё гузаронидани санҷиш доир ба камшавии гармӣ аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ва истифодакунанда анҷом дода мешавад.

4.5. Аз як ҷо ба ҷои дигар гузаронидан ё кушода гирифт-

тани асбобҳои баҳисобгирии қувваи гармӣ танҳо аз тарафи корманди ташкилоти таъминкунандаи гармӣ анҷом дода мешавад. Музди кори иҷрокардаи ӯ бояд пардохта шавад.

Санҷиши давлатии даврии асбобҳои баҳисобгирӣ бояд дар мӯҳлатҳои аз тарафи мақоми давлатии оид ба стандартҳо муқарраршуда гузаронида шавад. Мавҷуд набудани тамғаи тафтиши давлатӣ ё гузаштани мӯҳлати тафтиши асбобҳо баҳисобгирии аз рӯи онҳо гузаронидашаванда ро беэътибор мегардонад.

5. Истифодаи системаи гармиистифодабарӣ аз тарафи муштариён

5.1. Ҳудуди ҷавобгарӣ барои ҳолат ва хизматрасонии системаи истифодабарии гармӣ дар байни ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ва истифодакунанда аз рӯи тобеияти балансии онҳо муайян карда шуда, дар акт оид ба тақсими тобеияти балансии шабакаҳои гармӣ ва масъулияти истифодабарии тарафҳо, ки ба шартнома замима мегардад, қайд карда мешавад.

5.2. Дар қубурҳои гармирасоние, ки ба ташкилоти таъминкунанда тааллуқ доранд, набояд ягон таҷҳизот ва асбоби ба истифодакунанда тааллуқдошта насб шуда бошад.

Дар як камера, хатти интиқоли гармӣ ва эстакада набояд таҷҳизоте, ки аз тарафи ташкилотҳои гуногун хизматрасонида мешаванд, мавҷуд бошад. Дар дастгоҳҳои амалкунанда, ки дар онҳо асбобҳои ба ташкилотҳои гуногун тааллуқдошта мавҷуданд, ҳамаи таҷҳизот ба баланс ва хизматрасонии яке аз ташкилотҳо гузаройнда мешавад.

5.3. Хатҳои интиқоли гармӣ барои истифодакунандаи танҳо, нуқтаҳои гармӣ, системаи дохилии истифодабарии гармӣ дар баланс ва истифодаи вай қарор доранд.

5.4. Истифодакунанда барои ҳолати техникӣ ва истифодаи системаи истифодабарии гармӣ дар ихтиёраш буда, истифодаи сарфакоронаи қувваи гармӣ ва рисои интизоми оперативию диспетчерӣ, инчунин ҳифозати иншоот, хатҳои интиқоли гармӣ ва дастгоҳҳои гармидиҳандае, ки дар ҳудуди ӯ ҷойгиранд, вале ба ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ё дигар ташкилотҳо тааллуқ доранд, ҷавобгар аст.

5.5. Бо мақсади таъмини устувори гармирасонӣ ва истифодаи сарфакоронаи дастгоҳҳои истифодакунандаи гармӣ муштарӣ вазифадор аст, ки:

а) «Қоидаҳои истифодабарии техникии дастгоҳҳои истифодакунандаи гармӣ ва шабакаҳои гармӣ» ва «Қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми истифодаи дастгоҳҳои истифодабарандаи қувваи гармӣ ва шабакаҳои гармӣ»-ро ба таври қатъӣ риоя намояд;

б) дастгоҳҳои истифодабарандаи гармӣ, хатҳои интиқоли гармӣ, асбобҳои назоратӣ андозгирӣ, оқиқ қубурҳои гармигузар ва дастгоҳҳои истифодакунандаи гармиро дар ҳолати дурусти техникӣ нигоҳ дорад;

в) таъмир ва санҷишҳои нақшавии хатҳои интиқоли гармӣ, дастгоҳҳои истифодакунандаи гармӣ, арматураҳои танба ва танзимкунандаро сари вақт гузаронад, ҳаҷм, мӯҳлат ва ҷадвали гузаронидани таъмири дастгоҳҳоро бо ташкилоти таъминкунандаи гармӣ мувофиқа намояд;

г) яқоя бо намояндаи ташкилоти таъминкунандаи гармӣ тамғазани милҳои сардихӣ, арматураҳо, асбобҳои назоратӣ андозагирӣ ва ғайраро анҷом диҳад, ҳифозати тамғаҳои муқарраршуда ва кушодани онҳоро бо иҷозати ташкилоти гармирасон таъмин намояд;

д) ба истифодаи барзиёд аз ҳаҷмҳои дар шартнома зикршудаи гармӣ роҳ надихад ва низоми аз тарафи ташкилоти гармирасон муайяншудаи истифодабарии гармиро риоя намояд;

е) супоришҳои оперативии ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармиро оид ба низоми истифодабарии гармӣ иҷро намояд;

ж) аз рӯи миқдор, сифат ва ҳарорати дар шартнома зикршуда бозгардондани конденсат ва оби шабакаро таъмин намояд, ба камшавии об, ки дар шартнома пешбинӣ нашудааст, инчунин зиёд кардани ҳарорати об дар қубури қафогардии об нисбат ба ҳарорати дар ҷадвал нишон додашуда, роҳ надихад;

з) нақшаҳои ҷорабиниҳои ташкилию техникаро доир ба сарфакории қувва, беҳтар кардани истифодабарии гармӣ, зиёд кардани бозгардонии конденсат, баланд бардоштани сифати он, истифодаи захираҳои фаръии энергетикӣ бо дарназардошти дастурҳои аз тарафи Бозрасии давлатӣ ва ташкилоти таъминкунандаи гармӣ додашаванда, инчунин

паст кардани ҳарорати оби баргарданда таҳия ва татбиқ намояд;

и) балансҳои буғ ва конденсати корхонаро дар маҷмӯъ ва дастгоҳҳои алоҳидаи гармидиҳӣ, ҳамчунин ҳуҷҷатҳои оид ба гармирасонии устувори корхона тартиб диҳад;

к) нақшаҳои иҷроия ва паспорти ҳамаи шабакаҳои гармӣ ва дастгоҳҳои истифодакунандаи гармӣ, инчунин дастуруламалҳои истеҳсолиро оид ба истифодаи онҳо дошта бошад;

л) воситаҳои автоматии шабакаҳои гармӣ ва дастгоҳҳои истифодакунандаи гармиро ҷорӣ намояд, дар мӯҳлатҳои муайяншуда таъмири нақшавии воситаҳои автоматиро гузаронад;

м) хизматрасонии системаи гармирасониро тавассути корманди таълимдида таъмин намояд, дониши ўро давра ба давра санҷад;

н) дар ҳолатҳои садама қитъаи харобшударо ба таври оперативӣ аз шабака қатъ намояд, онро пешаки бо ташкилоти таъминкунанда мувофиқа кунад, инчунин таъмири онро ба таври таъҷилий бо қувва ва маблағи худ таъмин намояд, оид ба пешгирии ҳодисаҳои бо сабаби яхбандӣ вайрон шуда, аз кор баромадани дастгоҳҳои системаи гармиистифодабарӣ тадбирҳо андешинад;

о) системаи гармиистифодабарии таъмиршуда ё қисмҳои алоҳидаи онро баъди таъмири нақшавӣ ва садамавӣ, инчунин объектҳои навро бо иҷозат ва иштироки намоёндаи ташкилоти таъминкунанда ба кор андозад;

п) дар ҳатти интиқоли гармӣ ба сохтмон, ҳамчун кардани масолеҳ, шинондани дарахт дар масофаи камтар аз 5 м аз ҳатҳои интиқоли гармӣ, бе иҷозати ташкилоти таъминкунанда анҷом додани корҳои заминканиӣ, инчунин дар биноҳое, ки аз онҳо ҳатти асосии интиқоли гармӣ мегузарад, қарор доштани одамон роҳ надихад;

р) дар ҳама лаҳзаи шабонарӯз барои назорат аз болои низоми истифодабарии қувваи гармӣ, истифодаи оқилонаи он, ҳолати техникӣ ва истифодаи системаи истифодабарии гармӣ намоёндагони мақомоти назорати гармиро аз рӯи ҳуҷҷатҳои хизматии онҳо беамониат роҳ диҳад;

с) ба ҳудуди корхона кормандони ташкилоти таъминкунандаи гармиро барои гузаронидани корҳои таъмир ва сохтмони шабакаҳои гармӣ беамониат роҳ диҳад. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ вазифадор аст, ки баъд аз

анҷоми корҳо ҳудуд ва биноҳоро, ки дар он ҷой корҳо иҷро карда шудаанд, аз ҳисоби худ ба тартиб дарорад;

т) дар мӯҳлатҳои муқарраршуда дастурҳои намоёндаи назорати энергетикиро дар бораи баргараф намудани камбудии дар сохтор, истифода ва хизматрасонии системаи истифодабарии гармӣ, инчунин дар истифодаи қувваи гармӣ ҷойдошта иҷро намояд;

у) ба ташкилоти таъминкунандаи гармӣ аз рӯи намуна ва мӯҳлатҳои муқарраршуда дар бораи иҷрои меъёрҳои сарфи гармӣ, инчунин ҷадвалҳои мушаххаси шабонарӯзии истифодабарии гармӣ ҳисобот пешниҳод намояд.

6. Назорати давлатии энергетикӣ аз болои системаи гармиистифодабарии муштариён

6.1. Назорати давлатӣ аз болои системаи гармиистифодабарии муштариён, сарфи назар аз тобеияти идории онҳо, аз тарафи Назорати давлатии гармӣ Ширкати давлатии саҳомия ҳолдингии «Барқи Тоҷик» анҷом дода мешавад.

6.2. Мақомоти назорати давлатии гармӣ дар асоси «Низомномаи назорати давлатии гармӣ», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 17 октябри соли 1996 № 465 тасдиқ шудааст, амал мекунад.

6.3. Иҷрои назорати давлатии гармӣ вазоратҳо, идораҳо, ташкилотҳои кишоварзӣ ва манзилу коммуналиро аз назорат кардани ҳолати техникӣ ва истифодаи системаи гармиистифодакунӣ дар корхонаҳо ва ташкилотҳои тобеи онҳо озод намекунад, масъулиятро аз зиммаи ташкилоту корхонаҳо дар мавриди риояи «Қоидаҳои истифодабарии техникӣ дастгоҳҳои гармиистифодабарӣ ва шабакаҳои гармӣ», «Қоидаҳои истифодабарии техникӣ дастгоҳҳои гармиистифодакунанда ва шабакаҳои гармӣ муштариён, инчунин «Қоидаҳои истифода бурдани қувваи гармӣ» ва дигар ҳуҷҷатҳои директивӣ кам намекунад.

7. Шартҳои қатъ ва нам кардани қувваи гармӣ

7.1. Додани қувваи гармӣ дар асоси шартномаи дар байни истифодакунанда ва ташкилоти таъминкунандаи гармӣ басташуда анҷом дода мешавад.

Кам ва қатъ кардани истифодакунандагон бо тартиби муқарраркардаи дастуруламали махсусе, ки ташкилоти таъминкунандаи гармӣ «Тоҷикгосэнергонадзор» таҳия кардааст, гузаронда мешавад.

7.2. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ҳақ дорад, ки истифодакунандаро пешаки оғоҳ карда, дар ҳолатҳои зерин додани гармиро пурра ва ё қисман қатъ намояд:

а) дар мӯҳлатҳои муқарраршуда напардохтани арзиши қувваи гармӣ истифодашуда;

б) худсарона ба шабакаи гармӣ пайваст карда шудани муштариён, цехҳо ва дастгоҳҳои нав ё қисматҳои алоҳидаи онҳо, инчунин худсарона ба шабакаи гармӣ пайваст намудани муштариёни фаръии ташкилотҳои дигар;

в) бе иштироки нозири «Тоҷикгосэнергонадзор» ба кор даровардани системаи истифодаи қувваи гармӣ;

г) пайваст кардани системаи истифодаҳои қувваи гармӣ пеш аз асбобҳои баҳисобгирӣ;

д) исрофкориҳои қувваи гармӣ, дуздидани он, ба ифлосшавӣ ва камшавии оби шабака роҳ додан;

е) ҳолати ғайриқаноатбахши системаҳои истифодаи қувваи гармӣ, ки хавфи садама дошта, барои ҳаёти коргарони хизматрасон хатарнок аст;

ж) нисбат ба нақшаи дар шартнома муқарраршуда барзиёд истифода карда шудани қувваи гармӣ дар соатҳои бори ҳадди аксар бе иҷозати ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ё дар ҳолате, ки ҳарорати оби пасгардандаи шабака нисбат ба нишондоди ҷадвал ба андозаи 3 С зиёд аст;

з) бозгардондани камтар аз 90% миқдори конденсати дар шартнома пешбинишуда;

и) набудани мутахассиси хизматрасони системаи истифодабарии қувваи гармӣ;

к) иҷозат надодани намояндаи ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ва нозири «Тоҷикгосэнергонадзор» ба систе-

маи истифодаи қувваи гармӣ ё ба назди асбобҳои баҳисобгирандаи қувваи гармӣ.

7.3. Ҳангоми мавҷуд набудани манбаи таъминоти эҳтиётӣ барои гузаронидани таъмири нақшагии дастгоҳҳо ва пайваст намудани истифодакунандагони нав ташкилоти таъминкунандаи гармӣ бояд дар шартнома барои гузаронидани ин корҳо миқдор ва давомнокии қатъ кардани истифодабарии қувваи гармиро пешбинӣ намояд.

Огоҳ кардани истифодакунанда дар бораи қатъи қувваи гармӣ 10 рӯз пеш барои мувофиқа кардани санаи муайяни (рӯз ва соат) танаффус дар додани қувваи гармӣ сурат мегирад. Агар истифодакунанда дар муддати 5 рӯзи баъд аз гирифтани огоҳинома вақти қатъ карданро мувофиқа накунад, ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ҳақ дорад, ки ҳудаш ин вақтро муайян намояд.

Танаффус дар додани қувваи гармӣ бояд бо огоҳ кардани истифодакунанда аз ин кор на кам аз 24 соат пеш аз қатъ кардан анҷом дода шавад.

7.4. Барои қабул кардани чораҳои фаврӣ дар мавриди пешгирии ё бартараф намудани садама ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ҳақ дорад, ки системаи гармиистифодабарии муштариёро қатъ намояд ва баъд аз ин ба ӯ сабаби қатъ гардонданиро хабар диҳад.

8. Масъулияти ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармӣ

8.1. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ вазифадор аст, ки дар асоси шартнома ба истифодакунанда қувваи гармӣ диҳад, параметрҳои ҳомили гармиро (буғ ва оби гарм), ки аз коллекторҳои манбаи гармӣ дода мешавад, тибқи шартнома нигоҳ дорад, ба инҳирофот аз меъёрҳои параметрҳои буғ зиёда аз $+ - 10^{\circ}\text{C}$ нисбат ба меъёри дар шартнома нишон додашуда роҳ надихад.

Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ вазифадор аст, ки ҳарорати оби аз шабака додашавандаро мутобиқи қадвали муқарраршуда нигоҳ дорад, ба каму зиёд шудани ҳарорати об роҳ надихад, майли ҳарорати об бояд аз $+ - 10^{\circ}\text{C}$ зиёд набошад, дар ин сурат ҳарорат ҳамаҷун ҳисоби миёнаи ҳарорати шабонарӯзӣ шуморида мешавад.

Инҳирофи ҷоиш аз шартҳои дар шартнома зикршудаи

миқдори гармии ба истифодакунанда дар давоми шабона-рӯз дар шакли буг ё оби гарм додашаванда набояд аз 10 % зиёд бошад.

8.2. Дар сурати бо айби ташкилоти таъминкунандаи гармӣ паст шудани параметрҳои ҳомили барои мақсадҳои технологӣ додашаванда ба андозаи камтар аз нишондоди дар банди 8.1. овардашуда ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ба истифодакунанда ба андозаи 25 % арзиши қувваи гармии бо параметрҳои паст додашуда ҷарима месупорад.

8.3. Ҳангоми бо айби ташкилоти таъминкунандаи гармӣ паст шудани параметрҳои буғи барои мақсадҳои технологӣ додашаванда зиёда аз 25 % нисбат ба параметрҳои дар шартнома зикршуда истифодакунанда ҳақ дорад, ки ташкилоти таъминкунандаи гармиро пешаки огоҳ карда, истифодаи гармиро қатъ намояд.

Дар ин ҳолат ташкилоти таъминкунандаи гармӣ дар назди истифодакунанда мутобиқи банди 8.4. ҷавобгар аст.

8.4. Агар бо айби ташкилоти таъминкунандаи гармӣ дар таъмини гармӣ танаффус ба вучуд ояд, он гоҳ ташкилоти мазкур ба андозаи 3-каратаи арзиши гармии доданашуда аз рӯи шартҳои шартнома ба истифодакунанда ҷарима месупорад.

8.5. Вақти кам кардани истифодаи гармӣ ва сабаби кам додани он аз рӯи нишондоди асбобҳои бақайдгирӣ дар ҳудуди тақсимооти шабакаҳои гармӣ ва сабти воқеи аввал ва охири вақти камкунӣ дар китоби оперативии хизмати диспетчерии ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ё муҳандиси наватдори истироҳати гармӣ (дегхона)-и, ки қувваи гармӣ медиҳад, муайян карда мешавад.

Бо айби ташкилоти таъминкунандаи гармӣ барои эҳтиёҷи технологӣ истифодакунанда кам додани гармӣ ҳар шабонарӯз аз рӯи нишондоди асбобҳои баҳисобгирӣ ҳамчун фарқи байни нишондоди се шабонарӯзи охири пеш аз камкунӣ ва истифодаи воқеи гармӣ дар ҳамон шабонарӯз ҳое, ки гармӣ кам дода шудааст, муайян карда мешавад.

Эзоҳ: 1. Ҳангоми муайян намудани ҳисоби миёнаи шабонарӯзии истифодаи гармӣ дар 3 шабонарӯзи пеш аз камкунӣ рӯзи истироҳат дохил карда намешавад.

2. Дар ҳолате ки пурра надодани қувваи гармӣ ба рӯзи истироҳат рост меояд, он ҳамчун фарқи байни ҳисоби миёнаи шабонарӯзии истифодабарии гармӣ дар 3 рӯзи истироҳати пешгузашта ва истифодаи воқеи он дар рӯзи истироҳат, дар муддате, ки камкунӣ роҳ дода шудааст,

муайян карда мешавад.

3. Ҳодисаҳои садама, танаффуси маҷбурӣ ё дигар ҷорабиниҳое, ки бо истифодакунанда мувофиқа нашудаанд ва дар шартнома пешбини нагардидаанд, айби ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ҳисобида мешавад.

8.6. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ барои камшавии параметрҳои ҳомили гармӣ ва пурра надодани қувваи гармӣ, ки бо ҳолатҳои форс-мажорӣ ва сабабҳои зер ба амал омадааст, дар назди истифодакунанда масъулияти моддӣ надорад:

а) офатҳои табиат: раъду барқ, ҷўфон, обҳезӣ, заминларза, сўхтор, хунокии давомнок, ки ҳарорати ҳаво бештар аз 48 соат ба андозаи 30С камтар ва зиёдтар нисбат ба ҳарорати бо лоиҳаи гармидиҳӣ дар ҳамин маҳал пешбинишуда нигоҳ дошта мешавад;

б) амали нодурусти коргарони истифодакунанда ё шахсони бегона (вайрон кардани қубурҳои об ва буғ);

в) шартҳои камкунии ё қатъ намудани гармидиҳӣ, ки дар банди 7.1. ҳамин Қоидаҳо пешбини шудаанд.

8.7. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ барои бо параметрҳои паст додани гармӣ дар ҳамон шабонарӯзҳое, ки дар давоми онҳо истифодакунанда қувваи гармиро нисбат ба меъёри дар шартнома (лимит) нишон додашуда бештар истифода кардааст ё низоми барои ӯ муқарраршудаи истифодаи қувваи гармиро риоя накардааст, дар назди истифодакунанда масъулияти моддӣ надорад.

8.8. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ дар муддати 6 моҳи ба шабакаҳои гармӣ пайваست намудани истифодакунанда барои додани қувваи гармӣ бо парометрҳои паст ё барои пурра надодани қувваи гармӣ аз истгоҳҳои барқӣ ё шабакаҳои гармӣ, ки дар истифодаи муваққатӣ қарор доранд, дар назди истифодакунанда масъулияти моддӣ надорад.

8.9. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ аризаи истифодакунандаро дар бораи пурра надодани қувваи гармӣ дар муддати 10 рӯзи баъди гирифтани он баррасӣ намуда, дар муддати мазкур мутобиқи ҳамин Қоидаҳо ҷарима месупорад.

8.10. Истифодакунандаи қувваи гармӣ барои аз меъёри дар шартнома нишон додашуда барзиёд истифода бурдани қувваи гармӣ ба ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ба андозаи 5-кратии арзиши қувваи гармии барои давраи дахлдор пешбинишуда музд месупорад.

9. Ҳисоббаробаркунӣ барои истифодаи қувваи гармӣ

9.1. ТАРИФҲО БАРОИ ҚУВВАИ ГАРМӢ

9.1.1. Ҳисоббаробаркунӣ бо истифодакунандагони қувваи гармӣ тибқи тарифҳои амалкунанда (Нархномаи № 09-01) дар асоси нишондоди асбобҳои баҳисобгирандаи қувваи гармӣ ва бо роҳи дар шартнома нишон додашудаи ҳисобкунӣ анҷом дода мешавад.

9.1.2. Тарифҳои Нархномаи № 09-01 ба қувваи гармӣ ба истифодакунандагон ҳам бевосита ва ҳам ба воситаи муштариёни харидафурӯш ва муштариёни системаҳои энергетикӣ, деҳонаҳои ноҳиявӣ ва дигар ташкилотҳои таъминкунандаи гармӣ Ширкати давлатии саҳомӣю ҳолдингии «Барқи Тоҷик» додашаванда татбиқ мегарданд.

9.1.3. Тарифҳои Нархномаи № 09-01 ба ҳисобу китоби ташкилотҳои манзилу коммуналӣ (идораҳои истифодабарии манзил, идораи хонаҳо ва ғ.) бо аҳоли татбиқ намегарданд.

9.1.4. Барои истифодакунандагоне, ки қувваи гармиро (буғ, оби гарм) барои гарм кардан, таҳвия, эҳтиёҷоти технологӣ мегиранд. Нархномаи № 09-01 тарифҳои якставкагӣ муқаррар кардааст. Барои буғи ба истифодакунандагон додашаванда аз рӯи параметрҳои ҳомили гармӣ тарифҳои инфиродӣ (интихобӣ, тез ва буғи кам кардашуда) муқаррар шудаанд. Параметрҳои буғи интихобшудаи дар Нархнома овардашуда (зидди фишор) барои турбинаҳои буғ номиналӣ мебошанд. Пасту баландшавии параметрҳои буғ дар доираи танзимшаванда тарифро тағир намедихад.

9.1.5. Бо мақсади истифодаи пурсамари қувваи гармӣ ва бозгашти ҳадди аксари конденсат тарифҳо барои қувваи гармӣ ба истифодакунанда додашаванда (дар шакли буғ ва оби гарм) аз рӯи бозгашти пурраи (100%) конденсат (оби шабака) муқаррар шудаанд ва хароҷот барои об ва аз ҷиҳати химиявӣ тайёр кардани онро ҳангоми аз тарафи муштариён пас нагардондани конденсат ё гирифтани оби гарм аз системаи кушода ва маҳками таъминоти оби гарм ба ҳисоб намегиранд.

Истифодакунандагони буғ ё оби гарм хароҷоти ташки-

лоти таъминкунандаи гармиро барои об ва аз ҷиҳати химиявӣ тайёр намудани он аз рӯи тарифи муқаррарнамудаи Ширкати давлатии саҳомӣ ҳолдингии «Барқи Тоҷик» мебардозанд.

9.1.6. Ба истифодакунандагони харидафурӯш, ташкилотҳои ҳисоби хоҷагӣ, ки ба ШДСХ «Барқи Тоҷик» тобеъ нестанд (ё бахшҳои ҳисоби хоҷагии онҳо) ва дар баланси худ шабакаи гармии истифодабарандаи онро доранд, харидаи яклухт ва фурӯхтани қувваи гармӣ аз ташкилоти таъминкунандаи барқи барои истифодакунандагони гуногун: ташкилотҳо, муассисаҳо ва корхонаҳо гирифташуда, дохил мешаванд.

9.1.7. Корхонаҳои саноатӣ ва дигар корхонаҳое, ки қувваи гармиро асосан барои эҳтиёҷоти худ (муштариён) гирифта, қисман онро ба воситаи шабакаҳои худ ба дигар ташкилотҳо, муассисаҳо ва корхонаҳо (муштариёни фаръӣ), ки бо системаи энергетикӣ муносибатҳои шартномавӣ надоранд, медиҳанд, ба истифодакунандагони харидафурӯш дохил намешаванд.

9.1.8. Қувваи гармии дар шабакаҳои асосии истифодакунандагон (муштариён) камшуда дар байни онҳо ва муштариёни фаръӣ мутаносибан бо ҳиссаи истифодашудаи қувваи гармӣ ва дарозии шабакаи гармӣ тақсим карда мешавад.

9.1.9. Хароҷоти аз ҷиҳати химиявӣ тайёр кардани об дар истгоҳи барқию гармӣ (ТЭЦ), ҳангоми боз нагардондани конденсат аз тарафи истифодакунандагон ё гирифтани оби гарм аз системаи кушода ва маҳками таъминоти об ба тарифҳо барои қувваи гармӣ дохил намешаванд. Аз ин рӯ истифодакунандагон ғайр аз пардохти қувваи гармӣ аз рӯи тариф, инчунин барои буғ ва оби гарм хароҷоти ташкилоти таъминкунандаи барқро, ки бо бозгашт нашудани конденсат ё оби гарм аз рӯи тарифи дар ташкилоти таъминкунандаи гармӣ барои аз ҷиҳати химиявӣ тайёр намудани об ва таҳияи оби бенамак вобаста аст, мебардозанд.

9.1.10. Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ меетавонад, ки як қисми арзиши қувваи гармии истифодашударо дар шакли маҳсулоти истҳсолшаванда (дар асоси созишномаи ҷудогона, ки ба шартнома замима мешавад) гирад.

Корхонаҳое, ки дар асоси моликияти давлатҳои хориҷӣ, ташкилотҳои байналхалқӣ, шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ бунёд ёфтаанд, ҳамчунин корхонаҳои муштараке, ки дар

фонди муқарраршудаи онҳо инвестицияҳои хориҷӣ 10% ва аз ин зиёдро ташкил медиҳанд, аризи қувваи гармӣ истифодакардаашонро, агар бо шартномаи байналхалқӣ (созишнома) тартиби дигар муқаррар нашуда бошад, аз рӯи нархҳои ҷаҳонӣ мебардоранд.

9.2. МУАЙЯН НАМУДАНИ МИҚДОРИ ҚУВВАИ ГАРМӢ ДАР ШАКЛИ БУҒ, КИ БА ИСТИФОДАКУНАНДАГОН ДОДА МЕШАВАД ВА ТАРТИБИ ҲИСОББАРОВАРКУНИ

9.2.1. Миқдори қувваи гармӣ дар гигакалорияҳои ба истифодакунандагон додашуда дар ҳудуди ҷудошавии шабакаҳои гармӣ ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ва истифодакунанда ба ҳисоб гирифта мешавад.

Ҳудуди тақсимот мувофиқи тобеияти баланси шабакаҳои гармӣ муайян карда, дар шартнома сабт карда мешавад.

Ҳамаи хароҷот оид ба интиқол ва камшавии қувваи гармӣ то ҳудуди тақсими шабакаҳои ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ва истифодакунанда дар тарифҳо ба ҳисоб гирифта мешавад ва пардохти иловагии зиёда аз тарифҳо талаб намекунад.

Ҳамаи хароҷот ва камшавии қувваи гармӣ баъд аз ҳудуди тақсими шабакаҳо ба ҳисоби истифодакунанда мансуб аст.

9.2.2. Миқдори қувваи гармӣ дар шакли буғ ба истифодакунанда додашаванда ҳамчун миқдори буғи истеҳсолшуда барои таъминоти гармӣ \bar{y} , ки бо параметрҳои муқарраршуда истеҳсол шуда, дар шартнома зикр шудааст, муайян карда мешавад.

Дар ин ҳолат миқдори гармӣ дар баромади оби манбаи таъминот ҳосилшуда ба ҳисоб гирифта мешавад.

Миқдори қувваи гармӣ, ки бо конденсат аз тарафи истифодакунанда бозгардонда мешавад, ҳамчун миқдори конденсати ҳосилшудаи дар гармиғунҷоиш ва ҳарорат бо дарназардошти гармӣ дар оби бароянда мавҷуда, муайян карда мешавад.

Андозаи пардохти истифодакунанда барои конденсати бозгардондашуда мувофиқи шартнома бо дарназардошти гармӣ аз рӯи аризи аслии сӯзишвории ҷамъшудаи 1 Гкал гармӣ ташкилоти таъминкунандаи гармӣ муайян карда мешавад.

9.2.3. Дар шартномаҳои байни ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармӣ ва истифодакунанда барои додани қувваи гармӣ ба ҳар як намуд ва параметри гарминигоҳдорӣ бори ҳадди аксари яксоата, инчунин моҳона, семоҳа ва солонаи ба истифодакунанда додани қувваи гармӣ муқарра карда мешавад.

Барои бе иҷозати ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармӣ нисбат ба миқдори дар шартнома муқарраршудаи бори ҳадди аксари соатинаи ҳар як параметри ҳомили гармӣ барзиёд истифода намудани қувваи гармӣ дар шакли буғ ва оби гарм, истифодакунанда ба ташкилоти таъминкунандаи гармӣ миқдори аз метёр зиёд истифодашудаи қувваи гармиро ба андозаи 5-каратаи арзиш, бо дарназардошти тариф, пардохт мекунад.

9.2.4. Агар дар истгоҳҳои барқӣ ҳангоми мавҷуд будани иқтидори миқдори зарурии буғи интихобӣ набошад ва ташкилоти таъминкунандаи гармӣ бо ин сабаб барои қонег гардондани эҳтиёҷоти истифодакунанда ба таври иловагӣ буғи тез диҳад, он гоҳ ҳисоббаробаркунӣ бо истифодакунанда ба таври ҷудогона — барои буғи интихобӣ ва буғи тез анҷом дода мешавад. Дар сурати аз тарафи истифодакунанда рад карда шудани истифодабарии буғи тез шартнома барои додани қувваи гармӣ дар шакли буғ танҳо ба ҳамаи миқдори буғи интихобӣ баста мешавад, ки истгоҳи барқӣ имконияти бо ин буғ таъмин кардани истифодакунандаро дошта бошад.

Агар дар истгоҳи барқӣ турбина бо буғи интихобии зарурӣ мавҷуд набошад, истгоҳи барқӣ маҷбур аст, ки барои қонег гардондани талаботи истифодакунанда буғи интихобиро то параметрҳои зарурӣ гарм кунад. Ҳисобу китоби ин гуна буғ монанди буғи тез анҷом дода мешавад.

9.2.5. Дар ҳолати бе ризоияти истифодакунанда ба вай ба ҷои буғи интихобӣ додани буғи тез ё буғи қамкардашуда, ки дар шартнома пешбинӣ шудааст, ҳисоббаробаркунӣ бо истифодакунанда аз рӯи тарифи барои буғи интихобӣ муқарраршуда анҷом дода мешавад.

9.2.6. Ҳангоми аз тарафи истифодакунанда ба истгоҳи гармӣ баргардондани буғи финшурда ташкилоти таъминкунандаи гармӣ барои буғи қабулшуда аз рӯи арзиши барои буғи интихобии параметрҳои дахлдор муқарраршуда ва мувофиқи Нархномаи № 09-01 бо коэффиенти 0,5 музд мепардозад.

9.2.7. Ҳангоми аз тарафи истифодакунанда ошкор карда шудани нодурустӣ дар нишондоди асбобҳои назоратӣ андозагирӣ ё дар ҳисоби қувваи гармӣ, истифодакунанда бояд дар муддати як ҳафта дар ин бобат ба ташкилоти таъминкунандаи гармӣ хабар диҳад.

Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ вазифадор аст, ки дар муддати 10 рӯз (аз рӯи воридшавии аризаи истифодакунанда) асбобҳои назоратӣ андозагирӣ ё дуруст будани ҳисобҳои асбобҳои мазкурро тафтиш карда, аз натиҷааш истифодакунандаро огоҳ созад.

9.2.8. Дар ҳолати нодуруст будани нишондоди асбобҳои назоратӣ андозагирӣ ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармӣ вазифадор аст, ки сарфи қувваи гармиро дар давраи охирини ҳисоботӣ аз нав ҳисоб кунад.

Аз нав ҳисоб кардан дар асоси нишондоди асбобҳои дуруст кардашуда ё аз нав насбшуда барои давраи охирини баҳисобгирӣ анҷом дода мешавад. Дар ин ҳолат ҳуҷҷати навбатии пардохт бо дарназардошти истифодаи гармӣ дар давраи ҳисоботии қорӣ навишта мешавад.

9.2.9. Инҳирофот дар нишондоди асбобҳои назоратӣ андозагирӣ дар сӯрате дуруст ҳисоб карда мешаванд, ки онҳо аз меъёрҳои муқаррарнамудаи мақомоти стандарти давлатӣ зиёд набошанд.

Агар сарфи ҳомили гармӣ аз рӯи нишондоди асбоб аз 30% андозаи ҳадди аксари ҷадвал камтар бошад асбобҳои баҳисобгирандаи сарфи камтарин низ мавҷуд набошанд, дар мавриди ҳисоббаробаркунӣ сарфи ба 30% баробари андозаи ҳадди аксари ҷадвали асбоб ҳамчун асос қабул карда мешавад.

9.2.10. Дар бораи гузаронидани тафтиши ҳолати асбобҳои назоратӣ андозагирӣ ариза додан истифодакунандаро аз пардохти арзиши қувваи гармин истифодашуда дар муҳлати муайянгардида озод намекунад.

9.2.11. Барои худсарона пайваст намудани системаи гармиистифодакунӣ ё пайваст кардани онҳо пеш аз нуқтаҳои насби асбобҳои баҳисобгирӣ истифодакунанда ба ташкилоти таъминкунандаи гармӣ арзиши 5-кратии қувваи гармин истифодашуда, аз ҷумла гармин истифодабурдаи ин системахоро бо татбиқи тарифҳо мебардозад. Пардохт аз рӯзи санҷиши охирини истифодакунанда, барои дастгоҳҳои гармкунанда бошад, аз ибтидои мавсими гармидиҳӣ то лаҳзаи ошкор гардидани пайвасткунии худса-

ронаи асбобҳо, вале на зиёда аз мӯҳлати даъво, анҷом дода мешавад. Аз тарафи истифодакунанда имзо нашудани акт ўро аз пардохти музд бо тартиби муқарраршуда озод намекунад.

9.3. МУАЙЯН НАМУДАНИ МИҚДОРИ ҚУВВАИ ГАРМИИ ДАР ШАКЛИ ОБИ ГАРМ БА ИСТИФОДАКУНАНДА ДОДАШУДА ВА ТАРТИБИ ҲИСОББАРОВАРКУНИ

9.3.1. Миқдори қувваи гармии дар шакли оби гарм додашуда ҳамчун миқдори оби дар гармигунҷоиши он истеҳсолшуда ва фарқи ҳарорати оби додашаванда ва баргардандаи шабака муайян карда мешавад.

Дар ҳолати кушода будани системаи тақсими об, миқдори қувваи гармии дар шакли оби гарм ба истифодакунанда додашуда, ҳамчун миқдори оби дар гармигунҷоиши он истеҳсолшуда ва фарқи ҳарорати оби гарм (додашаванда) ва бароянда, ҳарорати оби бароянда ҳамчун ҳисоби миёнаи моҳона қабул карда мешавад.

9.3.2. Ҳангоми дар шакли оби гарм истифода кардани қувваи гармӣ истифодакунанда вазифадор аст, ки оби пасгардандаи шабакаро бо ҳарорати на зиёда аз андозаи дар ҷадвал зикршуда бозгардонад.

Ҳарорати оби барои шабакаи гармӣ ва истифодакунанда додашаванда дар асоси пешгӯиҳои маркази обу ҳавосанҷӣ дар бораи ҳарорати ҳавои берунӣ ва тибқи ҷадвали ҳароратии танзимкунӣ аз тарафи системаи энергетикӣ муайян карда мешавад.

Танзим намудани гармидиҳӣ дар як шабонарӯз ҳангоме, ки фарқи ҳарорати берунии рӯзона нисбат ба ҳарорати шабона ба андозаи 8°C ва аз ин зиёд бошад, 2 маротиба ва дар вақти камтар аз 8°C будани фарқи ҳавои берунии рӯзона ва шабона — 1 маротиба гузаронида мешавад.

Дар вақти танзим намудан бояд имконияти дар шаб паст кардани ҳарорати оби додашаванда, ки барои эҳтиёҷоти маишӣ ва дар системаи гармкунии биноҳои ҷамъиятӣ истифодашаванда, инчунин оид ба кам кардани истифодаи вай дар корхонаҳои саноатӣ дар рӯзҳои ғайрикорӣ дар назар дошта шавад.

9.3.3. Ҳангоми аз тарафи истифодакунанда зиёд карда шудани ҳарорати миёнаи шабонарӯзии оби пасгардандаи шабака ба андозаи бештар аз 5°C нисбат ба нишондоди ҷадвал, ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ба шартӣ роя

намудани ҳисоби миёнаи шабонарӯзии оби аз шабака додашаванда бо инҳирофи на зиёда аз $+ - 5^{\circ}\text{C}$ ҳақ дорад, ки додани қувваи гармиро кам кунад ё ба истифодакунанда додани онро тамоман қатъ намояд ё ки ҳисобро барои гармии додашуда мувофиқи камузиёдшавии ҳарорат, ки дар ҷадвал барои истифодакунанда пешбинӣ шуда, аз тарафи системаи энергетикӣ ва замима ба шартнома дар назар дошта шудааст, ҳисоби кунад.

9.3.4. Қувваи гармие, ки ба истифодакунанда зиёда аз миқдори дар ҷадвал муқаррашуда дода шудааст, ҳангоми нисбат ба ҷадвал ба андозаи аз 5°C зиёдтар будани оби додашавандаи шабака аз тарафи истифодакунанда пардохт карда намешавад, ба шарте ки дар ин бобат дар байни истифодакунанда ва ташкилоти таъминкунанда мувофиқа ҳосил шуда бошад.

Истифодакунандае, ки гармии аз истгоҳи барқӣ гирифтаашро барои иҷрои ягон чорабинӣ истифода мекунад ва ба ин восита ҳарорати оби пасгардандаи шабакаро нисбат ба нишондоди ҷадвал пасттар мегардонад, барои истифода бурдани ҳамон миқдоре, ки аз ҳисоби пастшавии ҳарорат истифода кардааст, ба ташкилоти таъминкунандаи барқӣ музд наменпардозад.

9.3.5. Ҳангоми кушода будани системаи таъминот бо оби гарм, агар андозаи тақсими об аз миқдори иҷозатдодашуда ва дар шартнома зикршуда зиёд набошад, истифодакунанда вазифадор аст, ки арзиши оби барояндаи гирифтаашро бо хароҷоти тозакунии химиявии об аз рӯи тарифи муқарраркардаи Ширкати давлатии саҳомию холдингии «Барқи Тоҷик» ба таври иловагӣ пардозад.

9.3.6. Ҳангоми аз тарафи истифодакунанда нисбат ба миқдори дар шартнома нишондодашуда зиёд кардани ҳаҷми тақсими об ё зиёд намудани сарфи оби шабака нисбат ба миқдори дар шартнома муқаррашудаи ҳаҷди аксари яксоата ё ҳангоми худсарона тақсим намудани оби шабака, истифодакунанда вазифадор аст, ки арзиши 5-каратаи об, аз ҷумла арзиши тарифиро вобаста ба паст шудани қурбӣ рубл ба ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ пардозад.

Камшавии зиёда аз меъёри ҳомили гармӣ аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи гармӣ мӯайян ва дар акти дар ҳузури истифодакунанда тартибдодашуда зикр карда мешавад. Истифодакунанда барои давраи тафтиши охири,

вале на зиёда аз мӯҳлати даъво, музд мепардозад.

Ба акт имзо нагузоштан истифодакунандаро аз пардохти музд мувофиқи тартиби муқарраршуда Озод намекунад.

9.3.7. Ҳангоми кушода будани системаи таъминот бо оби гарм, агар ҳаҷми тақсимои об аз метёри муқарраршудаи дар шартнома қайдшуда зиёд набошад, истифодакунанда вазифадор аст, ки арзиши оби барояндан гирифташро бо хароҷоти тозакунии химиявии он, аз рӯи тарифе, ки аз тарафи ташкилоти таъминкунанда барои тозакунии химиявӣ ва оби бенамак муайян шудааст, пардозад.

9.4. МУАЙЯН НАМУДАНИ МИҚДОРИ КОНДЕНСАТИ АЗ ТАРАФИ ИСТИФОДАКУНАНДАГОН БОЗГАРДОНДАШАВАНДА ВА ТАРТИБИ ҲИСОББАРОВАРКУНИ

9.4.1. Ҳангоми дар шакли буғ барои гармкунӣ, тозакунии ҳаво ва таъминот бо оби гарм истифода кардани қувваи гармӣ истифодакунандагон вазифадоранд, ки на кам аз 95% конденсат ва дар вақти ба мақсадҳои технологӣ истифода бурдани буғ — аз рӯи миқдор ва сифати дар шартнома зикршударо ба ташкилоти таъминкунандаи гармӣ бозгардонанд.

Метёри бозгардонии конденсат дар вақти бастанӣ шартнома мувофиқи фоизи буғи истифодашаванда ва сифати он аз ҷониби тарафҳо муайян карда мешавад.

Миқдори конденсати аз тарафи истифодакунанда ба истгоҳи барқӣ бозгардондашаванда дар асоси маълумоти лоиҳавии системаи истифодабарии гармӣ, баланси конденсати буғи ташкилот ва бо дарназардошти натиҷаҳои ба дастомандаи бозгардондани конденсат, инчунин захираҳои мавҷуда муқаррар карда мешавад.

Ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ҳақ дорад, ки мувофиқи тартиби муайянкардаи «Тоҷикгосэнергондзор» иҷрои ҷорабиниҳои марбут ба зиёдшавии бозгардонии конденсат ва муқаррар намудани мӯҳлати иҷрои ин ҷорабиниҳо ба истифодакунанда пешниҳод намояд.

9.4.2. Конденсати аз тарафи истифодакунанда бозгардондашаванда бояд ба миқдор ва сифати дар шартнома зикршуда мувофиқ бошад.

Миқдор ва сифати конденсати бозгардондаи истифодакунанда дар истгоҳи гармӣ (дегхона) муайян карда мешавад. Сифати конденсати истеҳсолии барои таъминоти дег

ҳои дар истгоҳҳои барқӣ мавҷуда (дегхонаҳо) истифода шаванда, ки тозакунаки конденсат надоранд ва ё тозакунакдоранду он то меъёри оби таъминотӣ тоза кардани конденсатро таъмин карда наметавонанд, бояд тавре бошад, ки омехтаи он бо дигар қисмҳои таркибӣ ба меъёри оби таъминотӣ барои ҳамон дегҳо мувофиқат дошта бошад.

Микдори конденсати истеҳсоли барои таъминоти дегҳои дар истгоҳҳои барқӣ мавҷуда (дегхонаҳо) истифода шаванда, ки бо тозакунакҳои конденсати ҷиҳозонида шуда, то меъёри оби таъминотӣ тоза кардани ҳамин конденсатро таъмин наметавонанд ё барои истгоҳҳои барқӣ аз нав сохта шаванда бояд ба талаботи дар «Меъёрҳои лоиҳакашии технологияи истгоҳҳои барқӣ гармӣ ва шабакаҳои гармӣ» зикршуда мувофиқат дошта бошад.

9.4.3. Истифодакунандагоне, ки қувваи гармиро дар шакли буг мегиранд, ғайр аз он ки қувваи гармии истифодакардаашонро аз рӯи тариф (Нархномаи № 09-01) пардохт мекунанд, инчунин хароҷоти марбут ба боз нагардондани конденсатро ба ташкилоти таъминкунандаи барқ мепардозанд.

Истифодакунанда барои мувофиқи меъёри дар шартнома зикршуда боз нагардондани микдори конденсати дозимӣ ба андозаи як баробар ва барои микдори конденсати нисбат ба нишондоли шартнома зиёд истифодашуда арзиши даҳқаратаро бо истифодаи тарифи муқаррарнамудан Ширкати давлатии саноатӣ ҳолдингии «Барқи Тоҷик» мепардозад.

9.4.4. Дар ҳолатҳое, ки микдори конденсати аз тарафи истифодакунанда бозгардондашаванда дар сурати риоя намудани сифати конденсати дар шартнома муқарраршуда нисбат ба ўҳдадорҳои шартномавӣ зиёд аст, ташкилоти таъминкунандаи гармӣ аз маблағи умумии барои истифодаи қувваи гармӣ пардохтшаванда ба истифодакунанда дар ҳаҷми 2-қаратаи арзиши конденсате, ки нисбат ба микдори дар шартнома зикршуда зиёд бозгардонда шудааст, ба таври тахфиф имтиёз муқаррар мекунад.

Имтиёзи мазкур ба истифодакунанда аз ҳисоб ва дар ҳаҷми маблағе, ки барои дар давоми сол боз нагардондани конденсат ба даст омадааст, дола мешавад.

9.4.5. Хангоми ба истгоҳи барқӣ баргашта омалани конденсате, ки сифати он бо шартҳои шартнома мувофиқ нест, ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ба микдори боз-

гаштаи конденсат коэффиценти ислохшудаи зеринро қорӣ мекунад. дар ҳолати истифодаи конденсат барои таъминоти бухоркунандаҳо, тағирдиҳандаҳои бухор ё барои таъминоти дастгоҳҳои бухоркунанда ба андозаи 0,8 ва ҳангоми қабули конденсат барои то меъёри лозима тозакунии, обтозакунии — 0,5. Дар вақти мавҷуд набудани имконияти истифодаи конденсати ифлосшуда, он ба захбур (дренаж) рехта мешавад. Дар ин маврид чунин ҳисоб карда мешавад, ки истифодакунанда конденсатро боз нагардондааст.

Миқдори қувваи гармӣ дар конденсати боз гардондашуда ҳамчунин аз рӯи миқдори аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ба ҳисоб гирифташуда ҳисоб карда мешавад.

Ҳангоми зиёд будани ифлосии конденсат ба мақсад мувофиқ будани тозакунии он дар истоғҳои гармӣ (дегҳона) ё тавассути дастгоҳҳои истифодакунанда дар асоси ҳисоби техникию иқтисодӣ муайян карда мешавад.

Зимнан дар ҳама ҳолатҳо аз нав тоза кардани конденсат аз ҳисоби истифодакунанда анҷом дода мешавад.

Конденсати бозгардондашуда, ки аз рӯи сифат бо шартҳои шартнома мувофиқат наметавонад ва дар истоғҳои гармӣ истифода нашудааст, баробар ба боз гардонда нашудани он мебошад.

9.4.6. Агар аз наздикии истифодакунанда шабакаҳои оби гарми ташкилоти таъминкунанда гузаранд, истифодакунанда вазифадор аст, ки бори гармкунӣ, тахвия ва таъминоти оби гармо аз буг ба оби гарм гузаронад.

9.4.7. Дар ҳолати дар байни ташкилоти таъминкунандаи гармӣ ва истифодакунанда пайдо шудани ихтилофи назар дар бораи миқдор ва сифати конденсати боз гардондашаванда, экспертизаи техникӣ гузаронида мешавад. Экспертизаи техникӣ аз тарафи истифодакунанда дар ҳайати намоёндагони ҳарду тараф бо ҷалб намудани мутахассисони ташкилотҳои дигари ғайриманфиатдор дар муддати на дертар аз 2 моҳи баъди ба расмият даровардани протоколи ихтилофи назар дар байни истифодакунанда ва ташкилоти таъминкунанда ҷамъ оварда мешавад.

Агар тарафҳо баъди гузаронидани экспертизаи техникӣ ба созиш наоянд, он гоҳ қарор дар бораи миқдор ва сифати конденсат аз тарафи Назорати давлатии барқи Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад.

9.5. ТАРТИБИ ПЕШНИХОД НАМУДАН ВА ПАРДОХТИ ҚУВВАИ ГАРМӢ

9.5.1. Ҳисоббаробаркунӣ барои қувваи гармии ба ташкилотҳои саноатӣ, истифодакунандагони харидафурӯш ва дигар муштариён додашаванда аз рӯи варақаҳои пардохти ташкilotи таъминкунандаи гармӣ бо тартиби беакцентӣ анҷом дода мешавад.

9.5.2. Ҳисоббаробаркунии истифодакунанда бо ташкilotи таъминкунанда барои қувваи гармӣ метавонад бо тартиби пардохтҳои нақшавӣ анҷом дода шавад.

Андозаи пардохтҳои нақшавӣ, мӯҳлатҳо ва шакли пардохт дар шартнома барои истифодаи қувваи гармӣ муайян карда мешаванд.

Пардохти нақшавӣ дар асоси ҳуҷҷатҳои пардохти истифодакунанда ё талабномаи пардохти ташкilotи таъминкунанда (бо иҷозати роҳбари муассисаи бонк) анҷом дода мешавад.

Дар ҳолати дар мӯҳлати муайяншуда ба ҳисобномаи истифодакунанда нарасидани маблағ аз истифодакунанда (ҳангоми бо варақаҳои пардохт баробар кардани ҳисоб), ташкilotи таъминкунанда ҳақ дорад, ки аз пардохткунанда маблағи заруриро ба таври беакцентӣ бо роҳи ба бонк пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои пардохт рӯёнад.

9.5.3. Аз пардохткунандагоне (пардохткунандагони муттаҳидшуда), ки дар бонк суратҳисобдоранд, барои қувваи гармии истифодашуда баробари ба бонк расидани ҳуҷҷатҳои пардохт маблағ ба таври беакцентӣ, бо роҳи аз ҳисоби онҳо баровардани маблағи зарурӣ музд гирифта мешавад.

Ташкilotи таъминкунанда метавонад, ки бо мувофиқаи пардохткунанда бо як ҳуҷҷати пардохт арзиши барқ ва қувваи гармии истифодашударо якҷоя созад.

9.5.4. Камкунӣ ва зиёдкунӣ ба тарифи қувваи гармӣ барои боз гардонидани конденсат дар ҳисоби ҷамъбаستӣ ба назар гирифта мешавад.

9.5.5. Дар сурати дар рӯзи дигар напардохтани ҳуҷҷатҳои пардохти ба бонк пешниҳодшуда, бо кадом сабабе, ки набошад, аз ҷумла бо сабаби дар суратҳисоби пардохткунанда набудани маблағ, ба маблағи дар ҳуҷҷати пардохт зикршуда ба ҳар як шабонарӯз то рӯзи пардохт ба андозаи 5% пеня зам карда мешавад.

9.5.6. Сарфи назар аз ҳуқуқи ситонидани пеня ташки-

лоти таъминкунанда ҳақ дорад, ки дар ҳолати напардохтани ҳуҷҷати пардохт аз рӯзи пешниҳоди он дар муддати чордаҳ рӯз додани гармиро баъди огоҳ кардан то пардохти қарз қатъ намояд.

Ин ҷазо ба ташкилотҳои саноатӣ, коммуналӣ ва нақлиёт аз тарафи ташкилоти таъминкунанда бо огоҳ намулдани онҳо дар бораи кам кардан як рӯз ва дар бораи қатъ кардан се рӯз пеш истифода мегардад. Барои истифодакунандагони дигар қайдҳои дар варақаҳои пардохт сабтшуда ҳамчун огоҳӣ ба шумор меравад ва дар ин маврид огоҳии иловагии ташкилоти таъминкунанда лозим нест.

9.5.7. Ҳангоми додани қувваи гармӣ барои гарм кардан ва бо оби гарм таъмин намудани биноҳои истиқоматии фонди давлатии манзил, инчунин фонди манзили ташкилотҳои кооперативию ҷамъиятӣ, (аз ҷумла хонаҳои идораҳои сохтмон ва истифодабарии манзил) ташкилоти таъминкунанда ҳисоббаробаркуниро на бо соҳибхонаҳо, балки бо мақомоти хоҷагии манзилу коммуналие, ки истифодабарии фонди манзил ба зиммаи онҳост, анҷом медиҳад.

9.5.8. Имтиёзҳо барои истифодаи қувваи гармӣ ба истифодакунандагон тибқи асноди қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯзи ба ташкилоти таъминкунанда пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои дахлдор муқаррар карда мешаванд.

ИСТИЛОҲОТИ АСОСИИ

дар «Қоидаҳои истифодаи қувваи барқ ва гармӣ» истифодашаванда

Қабулкунандаи қувваи барқ (гармӣ) — дастгоҳ ё асбобе, ки барои қабул кардан ва истифода бурдани қувваи барқ (гармӣ) таъин шудааст.

Истифодакунандаи қувваи барқ (гармӣ) — корхона, ташкилот, муассиса, цехи ҳудуди ҷудогонадошта, объект, майдон, сохтмон, хона ва ғ., ки бо шабакаҳои барқ (гармӣ) пайваст шуда, қувваро ба воситаи қабулкунандаҳои барқӣ (гармӣ) истифода мекунад.

Муштарии ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ — истифодакунандае, ки бевосита ба шабакаи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ, ки бо вай ҳудуди тобеияти балансии шабакаҳои барқӣ (гармӣ) дошта, ҳуқуқ ва шартҳои истифодаи қувваи барқ (гармӣ), ки дар шартномаи ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ва истифодакунанда ё ташкилоти болоии он зикр шудааст. Барои истифодакунандагони маишӣ-хона, сохтмон ё гурӯҳҳои аз рӯи ҳудудашон сохтмонҳои муттаҳидаи истифодаи шахсӣ дошта.

Муштарии фаръии ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ — истифодакунандаи бевоситаи шабакаҳои барқӣ (гармӣ)и Муштарии ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ, ки бо онҳо дар бораи истифода кардани қувваи барқ (гармӣ) шартнома дорад.

Пардохткунанда — муштарие, ки бо ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ шартнома доранд ва барои истифодаи қувваи барқ (гармӣ) ва иқтидор музд месупоранд.

Ҳудуди тобеияти балансии шабакаҳои барқӣ (гармӣ) — нуқтаи тақсими шабакаҳои барқ (гармӣ) дар байни ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ва Муштарӣ, ки аз рӯи тобеияти балансии шабакаҳои барқӣ (гармӣ) муайян карда мешавад.

Нуқтаи баҳисобгирии сарфи қувваи барқ (гармӣ) нуқтаи нақшаи таъминоти қувваи барқ (таъминоти гармӣ), ки ба воситаи асбоби андозагирӣ — (ҳисобкунаки барқӣ, системаи баҳисобгирӣ, ченкунаки гармӣ, ченкунаки об ва ғ.) ё ба воситаи методҳои дигар ҳаҷми сарфи қувваи барқ

(гармӣ) ва иқтидор, ки дар вақти ҳисобу китоби тиҷоратӣ истифода мегардад, муайян карда мешавад. Нуқтаи баҳисобгирӣ ба ҳудуди тобеияти баланси шабакаҳои гармӣ (барқӣ) мувофиқат дорад.

Асбоби баҳисобгирии қувваи барқ (гармӣ) ва иқтидор — асбоби баҳисобгирӣ, системаи баҳисобгирӣ, дар асоси нишондоде, ки дар нуқтаи баҳисобгирӣ сарфи қувваи барқ (гармӣ)-и Муштарӣ (муштари фаръӣ), ки пардохт кардан лозим аст, муайян карда мешавад.

Асбоби назорати баҳисобгирӣ — асбоби баҳисобгирӣ, ки дар асоси нишондоди он дар ҳамин нуқтаи шабака сарфи қувваи барқи (гармӣ)-и барои назорат кардан истифодашаванда, муайян карда мешавад.

Иқтидори пайвастшудаи истифодакунанда — ҷамъи иқтидори ба шабакаи гармӣ пайвастшудаи трансформаторҳои истифодакунанда, ки қувваро дар ҷараёни корӣ ва муҳаррикҳои гармии ҷараёнашон аз 1000 В баланд ҳосил мекунад. Дар ҳолатҳое, ки таъминоти дастгоҳҳои гармии истифодакунанда аз трансформаторҳо ё шабакаҳои пастволти ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармӣ ҳосил мешавад, иқтидори барои истифода иҷозатдодашуда ҳамчун иқтидори пайвастшудаи истифодакунанда қабул карда мешавад. Андозаи он аз тарафи ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармӣ муқаррар гардида, дар шартнома барои додани қувваи гармӣ нишон дода мешавад.

Эзоҳ: ҳангоми интиҳоби тариф барои истифодакунандагони саноатӣ ва ба онҳо монанд (тарифи якставкагӣ ҳангоми иқтидори пайвастшудаи камтар аз КВА ва даставкагӣ ҳангоми 750 КВА ва аз он зиёд) ҷамъи умумии иқтидори пайвастшудаи Муштарӣ дар ҳаҷми бори истифодакунандагони тарифи якставкагии аз трансформаторҳои Муштарӣ таъминшаванда, кам карда мешавад.

Давраи ҳисоботӣ — даврае, ки истифодаи қувваи барқ (гармӣ) ва иқтидор ба ҳисоб гирифта мешавад ва Муштарӣ пардохткунанда барои истифодаи он маблағ месупорад.

Ҳисоби мобайнӣ — қисман пардохт кардани Муштарӣ — пардохткунанда барои қувва ва иқтидори дар давоми давраи ҳисоботӣ истифодашуда.

Ҳисоби охирин (ҷамъбасти) — ҳисоббаробаркунии бо Муштарӣ (пардохткунанда) барои истифодаи қувва ва иқтидор дар тамоми ҳамин давра.

Ҳуҷҷати пардохт — талабномаи пардохт, варақаи пар-

дохте, ки дар асоси он ба сураатҳисоби ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ ё пардохткунанда маблағ гузаронда мешавад, инчунин варақае, ки ба воситаи он пардохт бо пулӣ нақд анҷом дода мешавад.

Истифодакунандагони мавсимӣ — истгоҳҳои насосӣ, лагерҳои пионерӣ, мактабҳо, хонаҳои истироҳатӣ, заводҳои коркарди пахта, бори муҳаррикҳои майда ба шумор мераванд.

МУНДАРИҶА

ҚОИДАҲОИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ БАРҚ

1. Қисми умумӣ	4
1.1 Муқаррароти умумӣ	4
1.2 Шартҳои техники дар бораи пайваст намудани дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон	6
1.3 Иҷозат ба истифодаи дастгоҳҳои барқии муштариён	10
1.4 Шартҳои асосӣ ва низоми истифодаи қувваи барқ	12
1.5 Истифодаи дастгоҳҳои барқӣ аз тарафи муштариён	15
1.6 Назорати давлатии барқ аз болои дастгоҳҳои барқии истифодакунандагон	19
1.7 Насб ва истифодаи асбобҳои баҳисобгирии қувваи барқ	20
1.8. Ҳисоббаробаркунӣ барои истифодаи қувваи барқ	24
1.9. Шартҳои қатъ кардани қувваи барқ	29
1.10 Масъулияти ташкилоти таъминкунандаи қувваи барқ	31
1.11 Муносибатҳои мутақобила бо истифодакунандагоне, ки блок-станция доранд	34
2. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи истифодакунандагони саноатӣ ва истифодакунандагони ба онҳо баробаркардашуда	39
2.1 Муқаррароти умумӣ	39
2.2. Ҳисоббаробаркунӣ барои истифодаи қувваи барқ	40
2.3. Камкунӣ ва зиёдкунӣ	46
2.4. Тартиби пешниҳод намудан ва пардохти ҳуҷҷатҳои истифодаи қувваи барқ	51
3. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи истифодакунандагони истеҳсолии кишоварзӣ	53
3.1 Муқаррароти умумӣ	53
3.2. Ҳисоббаробаркунӣ барои истифодаи қувваи барқ	54
4. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи истифодакунандагони харидафурӯш	57
4.1 Муқаррароти умумӣ	57
4.2. Ҳисоббаробаркунӣ барои истифодаи қувваи барқ	59
5. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи аҳоли ва ташкилотҳои истифодабарии манзил	61

5.1 Муқаррароти умумӣ	61
5.2 Истифодабарии дастгоҳҳои барқии биноҳои истиқо- матӣ	64
5.3 Насб кардан ва истифодаи асбобҳои баҳисобгирии қувваи барқ	65
5.4 Ҳисоббаробаркунӣ барои қувваи барқ бо ташкилотҳои истифодабарии манзил	66
5.5. Ҳисоббаробаркунӣ барои қувваи барқ бо аҳоли	67
6. Истифодаи қувваи барқ аз тарафи муассисаҳо ва ташки- лотҳои давлатӣ ва дигар истифодакунандагони ғайри- истеҳсоли	71
7. Шартҳои махсус барои инъикос намудан дар шартнома	72

ҚОИДАҲОИ ИСТИФОДАИ ҚУВВАИ ГАРМӢ

1. Қисми умумӣ	74
2. Шартҳои техникии пайваст намудани истифодакунан- дагони қувваи гармӣ	75
3. Иҷозати ба қор андохтани системаи гармиистифодаку- нии муштариён	79
4. Насб ва истифодаи асбобҳои баҳисобгирии қувваи гармӣ	81
5. Истифодаи системаи гармиистифодабарӣ аз тарафи муштариён	82
6. Назорати давлатии энергетикӣ аз болои системаи гар- миистифодабарии муштариён	85
7. Шартҳои қатъ ва кам кардани қувваи гармӣ	86
8. Масъулияти ташкилоти таъминкунандаи қувваи гармӣ	87
9. Ҳисоббаробаркунӣ барои истифодаи қувваи гармӣ	90
9.1 Тарифҳо барои қувваи гармӣ	90
9.2 Муайян намудани миқдори қувваи гармӣ дар шакли буғ, ки ба истифодакунандагон дода мешавад ва тар- тиби ҳисоббаробаркунӣ	92
9.3 Муайян намудани миқдори қувваи гармии дар шакли оби гарм ба истифодакунанда додашуда ва тартиби ҳисоббаробаркунӣ	95
9.4 Муайян намудани миқдори конденсати аз тарафи истифодакунандагон бозгардондашаванда ва тартиби ҳисоббаробаркунӣ	92
9.5. Тартиби пешниҳод намудан ва пардохти қувваи гармӣ	100
Истилоҳоти асосии дар «Қоидаҳои истифодаи қувваи барқ ва гармӣ истифодашаванда»	102